

DAŇOVÁ PODPORA VÝZKUMU A VÝVOJE V ČESKÉ REPUBLICE

za rok 2021

Věda, výzkum, inovace

Praha, duben 2023

Kód publikace: 211003-23

Č. j.: CSU-003449/2023-63

Zpracoval: Odbor statistik rozvoje společnosti

Ředitel odboru: : Ing. Martin Mana

Kontaktní osoba: Ing. Václav Sojka, e-mail: vaclav.sojka@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 145
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 932, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

978-80-250-3319-7 (brožováno)

978-80-250-3320-3 (pdf)

© Český statistický úřad, Praha, 2023

Obsah

ÚVOD	5
METODICKÁ ČÁST	7
1. Základní informace o statistice	8
2. Metodika a definice ukazatelů	9
2.1 Daňová podpora VaV v ČR	9
2.2 Statistika daňové podpory VaV	13
2.3 Další datové zdroje s doplňujícími informacemi	16
ANALYTICKÁ ČÁST	19
3.1 Celkové výdaje na výzkum a vývoj — základní ukazatele	20
3.2 Výzkum a vývoj financovaný z veřejných zdrojů — základní ukazatele	22
3.3 Výzkum a vývoj prováděný v soukromých podnicích – základní ukazatele	25
3.4 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích	31
3.5 Celková veřejná podpora VaV v soukromých podnicích	43
3.6 Veřejná podpora VaV v mezinárodním kontextu	50
3.7 Shrnutí	53
TABULKOVÁ ČÁST	57
Údaje za Českou republiku	
Tab. 1 Základní ukazatele o daňové podpoře VaV v podnicích v ČR	58
Tab. 2 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti CZ-NACE	59
Tab. 3 Daňová podpora VaV ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví CZ-NACE	60
Tab. 4 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) podniku	61
Tab. 5 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a velikosti podniku	62
Tab. 6 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) a velikosti podniku	63
Tab. 7 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví podniku a výše podpory ..	64
Tab. 8 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) podniku a výše podpory	65
Tab. 9 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle velikosti podniku a výše podpory	66
Tab. 10 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla	67
Tab. 11 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti CZ-NACE	68
Tab. 12 Veřejná podpora VaV ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví (CZ-NACE)	69
Tab. 13 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) podniku	70
Tab. 14 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a velikosti podniku	71
Tab. 15 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) a velikosti podniku	72
Tab. 16 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla	73
Tab. 17 Nevyužitý odečet výdajů na výzkum a vývoj od základu daně z příjmů v soukromých podnicích v ČR	74
Tab. 18 Nevyužitý odečet výdajů na výzkum a vývoj od základu daně z příjmů v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví podniku	75
Tab. 19 Využívání daňové podpory výzkumu a vývoje soukromými podniky v ČR	76

Mezinárodní srovnání

Tab. 20 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v EUR	77
Tab. 21 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v USD v paritě kupních sil.....	78
Tab. 22 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na HDP	79
Tab. 23 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na celkových výdajích z veřejných rozpočtů.....	80
Tab. 24 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na podnikových výdajích na VaV (ukazatel BERD)	81
Tab. 25 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v EUR	82
Tab. 26 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v USD v paritě kupních sil.....	83
Tab. 27 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na HDP	84
Tab. 28 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na celkových výdajích z veřejných rozpočtů	85
Tab. 29 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na podnikových výdajích na VaV (ukazatel BERD)	86
Tab. 30 Veřejná zahraniční podpora VaV ze zdrojů EU v podnicích ve vybraných státech světa - v EUR	87
Tab. 31 Veřejná zahraniční podpora VaV ze zdrojů EU v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na podnikových výdajích na VaV (ukazatel BERD).....	88
PŘÍLOHOVÁ ČÁST.....	89
P1: Nástroje veřejné podpory podnikového výzkumu a vývoje.....	90
P2: Legislativní příloha	91
P3: Výstupy ČSÚ za oblast statistik vědy, technologií a inovací.....	96
P4: Přehled daňové podpory VaV v zemích OECD	97

Úvod

V publikaci, kterou právě procházíte, pravidelně shrnujeme hlavní výsledky ročního zpracování administrativních údajů o daňové veřejné podpoře výzkumu a vývoje v České republice. **Pro snazší srozumitelnost odborné i laické veřejnosti byla statistika přejmenována z nepřímé veřejné podpory VaV na daňovou podporu VaV, která přímo v názvu odkazuje na instrument veřejné podpory VaV.** Cílem publikace není pouze prosté shrnutí či obligátní report výsledků jednoho statistického zjišťování. Chceme odborné i laické veřejnosti předložit ucelenější obraz o aktuálním stavu a dlouhodobém vývoji daňové podpory výzkumu a vývoje (dále VaV)¹ v kontextu systému veřejné podpory VaV v České republice, proto jsou informace o daňové podpoře doplněny údaji o přímé domácí i zahraniční veřejné podpoře VaV.

Pro přehlednost jsme publikaci rozčlenili do čtyř částí. Na prvním místě popisujeme **legislativní a konceptuální rámce** a přibližujeme **metodiku** jednotlivých zdrojů dat. Daňová podpora VaV je v našem národním pojetí založená na daňovém odpočtu výdajů na VaV od základu daně, proto je zde vedle základních pojmů statistiky a popisu zjišťovaných ukazatelů soustředěn také výťah z příslušné legislativy. Poznamenejme, že metodický popis statistik je nezbytným předpokladem správného porozumění statistickým informacím a přiměřené či adekvátní interpretace dat.

Na metodickou část jsme navázali **shrnutím hlavních údajů ze statistik** veřejné podpory VaV doplněným základními ukazateli daňové podpory VaV a přímé veřejné podpory VaV v soukromých podnicích v České republice. Stejně jako v předchozích letech, i tentokrát v hlavní části analýzy naleznete základní údaje o počtech podniků uplatňujících v České republice odečet výdajů na VaV, objemu odečtených nákladů (výdajů) na VaV a výši získané daňové podpory VaV. Data jsme uspořádali do časových řad za období let 2015 až 2021. Výsledky zpracování administrativních údajů za Českou republiku předkládáme také v kontextu výsledků srovnatelných statistik dalších vybraných ekonomik. Součástí publikace je **tabulková část**, která obsahuje **31 tabulek** (převážně rozdělených do tří částí²). Údaje o daňové podpoře jsou v některých tabulkách doplněny informacemi o přímé domácí veřejné podpoře VaV a zahraniční veřejné podpoře VaV. Prezentací údajů v této podobě chceme poskytnout srovnání využití jednotlivých forem veřejné podpory VaV soukromými podniky v Česku. Pro úplnost jsme do **příloh publikace** doplnili výňatky z právních aktů vztahených k uplatňování daňových odpočtů nákladů (výdajů) na VaV v ČR v roce 2021 a seznam relevantních webových odkazů včetně doporučené literatury. V příloze naleznete také informace o systému veřejné podpory VaV v ČR a přehled forem daňové podpory VaV v OECD, EU a dalších zemích.

Věříme, že statistické údaje prezentované v publikaci odpoví na řadu Vašich otázek a obohatí Vaši práci o cenné informace. Máte-li k tématu a zveřejněným údajům jakékoli otázky nebo poznámky, prosíme, neváhejte nás kontaktovat. **Výhrady i návrhy na zlepšení našich statistik vítáme.**

Kolektiv autorů
ČSÚ – odbor 63
Praha 2023

¹ Kromě daňové podpory VaV mohou podniky v České republice využít i přímou veřejnou podporu (prostředky ze státního rozpočtu) a zahraniční podporu (zejména prostředky ze Strukturálních a investičních fondů EU). Přímou veřejnou podporu VaV sleduje statistika státních rozpočtových výdajů na VaV (blíže: <https://www.czso.cz/csu/czso/statni-rozpocetove-vydaje-na-vyzkum-a-vyvoj>). Zahraniční veřejnou podporu VaV nejlépe monitoruje šetření o výzkumu a vývoji VTR 5-01 (blíže: https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje). **Systém veřejné podpory VaV v ČR je stručně rozebrán v příloze č. 1.** Komplexní popis systému veřejné podpory VaV v ČR lze nalézt v knize *Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu, vývoje a inovací v České republice – edice 2021* [ISBN 978-80-906810-8-8].

² počet podniků uplatňujících odečet výdajů na VaV, objem odečtených výdajů na VaV v uvedených rocích a výše daňové podpory VaV

METODICKÁ ČÁST

1. Základní informace o statistice

Název statistiky:	Daňová podpora výzkumu a vývoje ¹ – Government Tax Relief for R&D Expenditures (GTARD)
Metoda sběru dat:	Zpracování administrativních datových zdrojů
Periodicita zpracování:	Roční
Zdroj dat:	Daňová přiznání právnických osob
Statistická jednotka:	Právnická osoba (podnik) provádějící výzkum a vývoj na území České republiky, jež uplatnila odečet výdajů na svoji výzkumnou a vývojovou činnost od základu daně z příjmu
Předmět statistické úlohy:	Daňová podpora projektů výzkumu a vývoje prováděných právnickými osobami na území České republiky
Základní ukazatele:	Sledovány jsou následující tři hlavní ukazatele: <ul style="list-style-type: none">– počet podniků, které ve sledovaném roce uplatnily daňovou podporou výzkumu a vývoje– objem odečtených výdajů spojených s realizací projektů VaV uplatněných od základu daně z příjmu– výše daňové podpory výzkumu a vývoje– objem neodečtených výdajů spojených s realizací projektů VaV přenesených do dalšího roku (od roku 2019)
Použitá třídění:	Zjišťované ukazatele jsou sledovány podle: <ul style="list-style-type: none">– vlastnictví podniků (veřejné, soukromé domácí, soukromé pod zahraniční kontrolou)– velikostních skupin podniků (mikro, malé, střední, velké)– převažující ekonomické činnosti (klasifikace CZ-NACE)– sídla podniků (klasifikace CZ-NUTS 3)
Časová řada:	Roky 2005 až 2021, podrobné údaje od roku 2007
Mezinárodní srovnání	Údaje statistiky o daňové podpoře výzkumu a vývoje jsou mezinárodně srovnatelné. Statistika vychází z metodických doporučení OECD uvedených ve Frascati manuálu 2015 (kapitola č. 13).

¹ V minulých ročnících publikace byl používán termín nepřímá veřejná podpora výzkumu a vývoje.

2. Metodika

2.1 Daňová podpora výzkumu a vývoje v České republice

Daňová podpora výzkumné a vývojové (dále jen VaV) činnosti prováděné v podnikatelském sektoru je v jednotlivých zemích poskytována součinností vícero nástrojů. Přistoupíme-li však k popisu politiky daňové podpory VaV v České republice je situace relativně přehlednější. Na úvod můžeme konstatovat, že je zde využíván v zásadě jeden nástroj. Ekonomické subjekty provádějící VaV mohou uplatnit **odčitatelnou položku od základu daně na podporu VaV dle § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů²** (dále také jako ZDP). V následujících odstavcích stručně rekapitulujeme sadu hlavních právních předpisů, jež postupně strukturovaly legislativní zázemí daňové podpory VaV.

Vrátíme-li se k zákonu o dani z příjmu (ZDP), formulace o daňové podpoře VaV nebyla v § 34 odst. 4 a 5 od jeho počátku. Byla do něho vložena dodatečně až **9. prosince 2004 zákonem č. 669/2004 Sb.** (s účinností od 1. ledna 2005). Právní předpis zavedl pravidla odčítání nejprve stručným zněním odstavců 4 a 5 § 34 (vč. pozn. pod čarou 73a). Poplatník podle nich mohl uplatnit odpočet od základu daně z příjmu ve výši 100 % nákladů, jež vynaložil v daném zdaňovacím období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, při realizaci projektů výzkumu a vývoje.

Zákon o dani z příjmu byl v roce 2005 opět novelizován **zákonem č. 545/2005 Sb.** Do § 34 byl s účinností od 1. ledna 2006 vložen nový odstavec 5, jenž do zákona zavedl koncept **projektu VaV**. Projekty VaV se tím staly nutnou součástí posuzovaných žádostí o přiznání daňové podpory VaV. Vstoupily s nimi do procesů rozhodujících o přiznání daňové podpory VaV.

K ustanovením zákona o dani z příjmu týkajícím se odpočtu výdajů na VaV od základu daně byl Ministerstvem financí ČR vypracován **POKYN D-288³** ze dne 3. 10. 2005⁴. Pokyn stanovil podmínky a postupy uplatňování daňové veřejné podpory VaV. V letech 2010⁵, 2014⁶ a 2019⁷ proběhla jeho aktualizace. V roce 2020 Ministerstvo financí vydalo nový **POKYN č. MF-17 k jednotnému postupu při uplatňování ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 80/2019 Sb. a pozdějších předpisů**, který obsahuje aktualizované informacemi pro uplatňování odečtu výdajů na VaV od základu daně.

Metodologický pokyn MF-17⁸ se zaměřuje zejména na definice činností a výdajů, které lze z hlediska daňové podpory VaV považovat za VaV. Z tohoto důvodu obsahuje široký výčet aktivit/nákladů, jež do VaV patří, odlišených od těch, jež naopak za VaV považovat nelze. Pokyn dále rozlišuje uznatelné výdaje vynaložené na realizaci VaV či postupy v případech, v nichž poplatník čerpá podporu z veřejných zdrojů. Je třeba zdůraznit, že metodické pokyny Ministerstva financí ČR nelze považovat za obecně závazné právní předpisy.

Státní rozpočtová podpora a daňová podpora VaV mají vzájemně exkluzivní vztah. Odpočet uznatelných výdajů na VaV od daňového základu může subjekt uplatnit pouze v případě, nezískal-li na daný projekt VaV veřejnou podporu VaV (domácí ze státního rozpočtu nebo zahraniční zejména u rozpočtu EU). Vzájemná

² Úplné znění aktuálního znění § 34 odst. 4 a 5 zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmu je přiloženo do legislativních příloh této publikace.

³ Celý název: POKYN D-288 ze dne 3. 10. 2005 Ministerstva financí k jednotnému postupu při uplatňování ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů Č.j.: 15/96 003/2005-151. Úplné platné znění pokynu je vloženo mezi přílohy této publikace.

⁴ Finanční zpravodaj č. 10/2005 část 1. Bod 45: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2005/financni-zpravodaj-cislo-102005-cast-1-1602>

⁵ Finanční zpravodaj č. 4/2010. Bod 11: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2010/financni-zpravodaj-cislo-42010-1554>

⁶ Finanční zpravodaj č. 4/2014. Bod 91: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2014/financni-zpravodaj-cislo-42014-19704>

⁷ Zákon č. 80/2019 Sb. § 34: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/danova-a-celni-legislativa/2019/danovy-balicek-2019-34908>

⁸ Finanční zpravodaj č. 8/2020. Bod 11: <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2020/financni-zpravodaj-cislo-8-2020-38405>

exkluzivita obou kategorií podpory platí pro projekt základního či aplikovaného výzkumu i experimentálního vývoje.

Definice výzkumu a vývoje pro účely daňové podpory VaV v ČR

Pojmový rámec statistiky daňové podpory VaV vychází primárně z § 2 odst. 1 **zákona č. 130/2002 Sb.**, o podpoře výzkumu a vývoje ze 14. března 2002. Nutno dodat, že definice v zákoně se zásadně neodchylují od metodické příručky – Frascati manuálu⁹. Výzkumem a vývojem se rozumí:

„ [...] *systematická tvůrčí práce rozšiřující poznání, včetně poznání člověka, kultury nebo společnosti, metodami umožňujícími potvrzení, doplnění či vyvrácení získaných poznatků* [...] “

Podrobnější informace k definicím pojmů, využívaných ve statistikách VaV na ČSÚ je k nahlédnutí v publikaci Ukazatele výzkumu a vývoje¹⁰ případně webových stránkách ČSÚ věnovaných statistice VaV¹¹.

Ústředním kritériem pro odlišení VaV od ostatních (příbuzných) činností je přítomnost ocenitelného prvku novosti a vyjasnění výzkumné nebo technické nejistoty. VaV se dále rozpadá do podkategorií:

- **Výzkumem** je systematická tvůrčí práce rozšiřující poznání, včetně poznání člověka, kultury a společnosti, metodami umožňujícími potvrzení, doplnění či vyvrácení získaných poznatků. Tato činnost je prováděná jako:
 - **základní výzkum** – experimentální nebo teoretické práce prováděné s cílem získat znalosti o základech či podstatě pozorovaných jevů, vysvětlení jejich příčin a možných dopadů při využití získaných poznatků;
 - **aplikovaný výzkum** – experimentální nebo teoretické práce prováděné s cílem získání nových poznatků zaměřených na budoucí využití v praxi;
 - **průmyslový výzkum** – část aplikovaného výzkumu, jehož výsledky se prostřednictvím vývoje využívají v nových výrobcích, technologiích a službách, které jsou určeny k podnikání podle zvláštního právního předpisu.
- **Vývojem** je systematické tvůrčí využití poznatků výzkumu nebo jiných námětů k produkci nových nebo zlepšených materiálů, výrobků nebo zařízení anebo k zavedení nových či zlepšených technologií, systémů a služeb, včetně pořízení a ověření prototypů, poloprovozních nebo předváděcích zařízení.

Činnosti, jež lze odčítat od základu daně z příjmů jakožto VaV, patří zejména výzkum a následný vývoj nových, zlepšených nebo zdokonalených výrobků, materiálů, služeb, technologií a využívaných výrobních postupů a metod včetně projektování nových nebo zdokonalených zařízení nebo technologií, a to prováděný prostřednictvím celé řady činností specifikovaných ve výše uvedeném pokynu MF-17¹² MFČR.

Činnosti, jež dle pokynu MF-17 nelze řadit do VaV jsou zejména:

- **vzdělávání a výcvik pracovníků** na univerzitách a institucích pro vyšší a pomaturitní vzdělávání;
- **příbuzné vědeckotechnické činnosti**, kam patří zejména informační služby jako shromažďování, kódování, klasifikace, zaznamenávání, rozšiřování, překládání, analyzování, vyhodnocování prováděné vědeckotechnickými pracovníky, bibliografickou, informační, poradenskou či patentovou službou nebo vědeckou konferencí, sběr údajů či pozorování rutinního charakteru, jakož i zpracování těchto údajů,

⁹ *Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development*. The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities. OECD, 2015. Paříž. ISBN 978-926423901 (PDF). Rovněž dostupné z: www.oecd.org/sti/frascatimanual

¹⁰ *Ukazatele výzkumu a vývoje za rok 2021* [online]. Český statistický úřad, 2022. Praha. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2021>

¹¹ https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje

¹² Pokyn MF-17 jmenuje činnosti, jež nejsou standardně zařazovány do VaV. Definice VaV se v pokynu částečně liší od definic v Ročním šetření o výzkumu a vývoji. Jde například o patentové a licenční práce, studie záměrů politiky národní, regionální nebo místní a podnikatelské záměry podniků. Jmenované činnosti do VaV lze zahrnout pouze, jde-li o úpravy stávajících nebo tvorbu nových metodik s ocenitelným prvkem novosti.

například geologický, meteorologický průzkum, astronomická pozorování, sčítání lidu, průzkum trhu, udržování národních standardů, kalibraci a analýzu materiálů, výrobků, procesů, půd, ovzduší – *výjimkou jsou činnosti prováděné výlučně pro účely projektu;*

- **běžné použití lékařských znalostí**, veškerou lékařskou péči, studie proveditelnosti, rutinní zkoumání a používání lékařských znalostí – *výjimkou jsou činnosti prováděné výlučně pro účely projektu;*
- **administrativní a právní úkony spojené s patentovou a licenční činností;**
- **studie** záměrů politiky či podnikatelské činnosti, udržování národních standardů, kalibrace druhotných standardů – *výjimkou jsou činnosti prováděné výlučně pro účely projektu;*
- **standardní vývoj softwaru** a počítačová údržba, kterými jsou zejména implementace (ladění a úpravy) existujícího systému v podmínkách zákazníka, přidání uživatelské funkčnosti k aplikačním programům, řešení technických problémů, údržba softwaru, podpora nebo úprava existujících systémů, předvádění nebo překlady počítačových jazyků, příprava uživatelské dokumentace;
- **činnosti inovačního charakteru**, které **nezahrnují ocenitelný prvek novosti**, zejména výzkum trhu, nastartování výroby využitelné pro všechny průmyslové situace, vybavení nástroji, úprava návrhu pro výrobní proces, získání technologie (hmotné i nehmotné), provozní inženýrství, marketing nových nebo zdokonalených výrobků, výroba ukázkových modelů, provádění zkoušek pro uživatele, průmyslová výroba, předvýrobní příprava, distribuce zboží a služeb a příbuzné technické služby v rámci činností inovačního charakteru.

Výdaje uznatelné z hlediska daňové podpory VaV

Podle metodického pokynu MF-17 patří mezi uznatelné výdaje na VaV:

- **osobní náklady** osob podílejících se na sledovaném projektu (zaměstnanci VaV)¹³ a jim odpovídající náklady na povinné zákonné odvody – pojistné na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem. Do osobních nákladů lze započítat zejména:
 - příslušnou část mezd nebo platů zaměstnanců, odpovídající jejich úvazku na řešení projektu nebo se na projektu podílejících,
 - odměny poskytované na základě dohody o pracovní činnosti, dohody o provedení práce nebo obdobné dohody podle zahraničních právních předpisů, uzavřených v přímé souvislosti s řešením projektu;
- **odpisy** (nebo jejich část) hmotného movitého majetku a nehmotného majetku (s výjimkou odpisů nehmotných výsledků výzkumu a vývoje pořízených od jiných osob), používaného v přímé souvislosti s řešením projektu;
- další **provozní (běžné) náklady**, vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu. Jde např. o výdaje na: materiál, zásoby a drobný hmotný a nehmotný majetek; služby jako je elektrická energie, teplo, plyn, telekomunikační poplatky, vodné a stočné; cestovní náhrady vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu¹⁴;
- výdaje na certifikaci výsledků VaV¹⁵;
- výdaje na **služby a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje** pořízené od veřejných vysokých škol, veřejných výzkumných organizací a ostatních výzkumných organizací, jež splňují definiční znaky v § 2

¹³ Zaměstnané osoby pracující ve výzkumu a vývoji (dále jen zaměstnanci VaV) nejsou jen výzkumní pracovníci, kteří přímo provádějí VaV, patří sem i pomocní, techničtí, odborní, administrativní a jiní pracovníci působící na pracovištích VaV subjektů provádějících VaV. Podrobnější vymezení zaměstnanců VaV je rozepsáno ve zmíněném Frascati manuálu nebo v publikaci Ukazatele výzkumu a vývoje.

¹⁴ Nezahrnuje cestovní náhrady vyplacené v souvislosti s cestami na vědecké konference a podobná sympozia.

¹⁵ Tyto výdaje nejsou zahrnuté mezi výdaje VaV uváděné ve Frascati manuálu.

odst. 2 písm. d) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací¹⁶ a souvisí s realizací projektu VaV;

- **úplatu finančního leasingu hmotného movitého majetku**, která souvisí s realizací projektu VaV.

Výše rozlišené kategorie výdajů **musí být vedeny** oddělenou evidencí v členění na jednotlivé projekty a jednotlivé účetní případy. Evidence musí splňovat požadavek přehlednosti a prokazatelnosti oprávněnosti použití dle ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona s tím, že důkazní břemeno je na poplatníkovi.

Podle metodického pokynu MF-17 nepatří mezi uznatelné výdaje na VaV:

- **administrativa a ostatní podpůrné činnosti**, zejména činnost centrálních oddělení poplatníka, např. činnost oddělení finančních a personálních, manažerské činnosti, přeprava, skladování, úklid, opravy, údržba a bezpečnost – tyto výdaje nejsou považovány za výdaje vynaložené na VaV, jehož ústředním kritériem je vznik ocenitelného prvku novosti;
- **nehmotné výsledky VaV** pořízené od jiných osob, které se posuzují jako nehmotný majetek ve smyslu § 32a zákona o daních z příjmu¹⁷ [od roku 2014 vyjma nehmotných výsledků VaV pořízených od výzkumných organizací];
- **služby**, včetně nákladu na činnosti VaV, pokud je poplatník sám neprovádí při realizaci projektu VaV (například testování léku, výroba či ověřování prototypu), nákladu na nájemné, konzultace, poradenství, nákladu na externí vzdělávání, účast na konferencích, cestovného spojeného s účastí na konferencích apod. – *výjimkou jsou služby VaV pořízených od veřejné vysoké školy nebo výzkumné organizace vymezené v zákoně upravujícím podporu výzkumu a vývoje pro účely poskytování podpory.*

Připomínáme, že výše uvedenou daňovou podporu VaV **nelze uplatnit** na projekty, na něž byla alespoň z části poskytnuta **přímá finanční podpora VaV z veřejných zdrojů**¹⁸.

Daňovou podporu VaV rovněž **nelze využít** v případě, kdy podnik v daném daňovém období vykáže ztrátu, čímž mu v daném roce odpadá daňová povinnost. V této situaci **lze přenést** možnost snížení daňové povinnosti **do následujících tří let**, za předpokladu, objeví-li se odpočet v daňovém přiznání za období, v němž projekt VaV probíhal. Zpětné uplatnění umožněno není.

Pokud poplatník v období, kdy vznikl nárok na odpočet, tj. v období, kdy byly výdaje (náklady) na realizaci projektu výzkumu a vývoje vynaloženy, **vykáže základ daně z příjmů** (ř. 270 daňového přiznání) **dostatečně vysoký a odpočet na podporu výzkumu a vývoje neuplatní nebo ho neuplatní v celkové možné výši, nelze tento odpočet nebo jeho část přenášet do dalších období.**

¹⁶ Veřejná výzkumná instituce je právnickou osobou, jejímž hlavním předmětem činnosti je výzkum, včetně zajišťování infrastruktury výzkumu, vymezený zákonem o podpoře výzkumu, vývoje a inovací. Veřejná výzkumná instituce svou hlavní činností zajišťuje výzkum podporovaný zejména z veřejných prostředků v souladu s podmínkami pro poskytování veřejné podpory stanovenými právem Evropských společenství.

¹⁷ Od 1. ledna 2014 se nevztahuje na nákup nehmotných výsledků VaV od výzkumných organizací.

¹⁸ Za veřejné zdroje jsou pro účely zákona považovány dotace ze státního rozpočtu, rozpočtů obcí a krajů, státních fondů či krajských rozpočtů, státních fondů a prostředky (granty) přidělené podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje (č. 130/2002 Sb.), granty Evropských společenství a dotace, příspěvky a podpory z veřejných rozpočtů a jiných peněžních fondů cizího státu.

2.2 Statistika daňové podpory výzkumu a vývoje

Zapojení daňové podpory VaV do financování VaV je programově sledováno **statistikou daňové podpory VaV**. V anglickém znění je označována jako **Government Tax Relief for R&D Expenditures (GTARD)**. Metodice sběru dat o daňové podpoře VaV je ve Frascati manuálu¹⁹ nově věnována 13. kapitola. Není třeba dodávat, že jde o relativně novou statistiku, jež doplňuje statistiku podpory VaV ze státního rozpočtu. **Informace o daňové podpoře VaV uvedené v daňových přiznáních právnických osob jsou relevantní i pro Roční národní účty, které zpracovávají údaje o kapitalizaci výzkumu a vývoje.**

První výsledky statistiky daňové podpory VaV byly zpracovány v roce 2012 za sérii referenčních let 2007 až 2011. Počínaje těmito lety jsou k dispozici podrobná statistická data provázaná s informacemi Registru ekonomických subjektů (RES). Data z předcházejících let (2005 a 2006) jsou k dispozici pouze v agregované podobě, jež neumožňuje podrobnější členění na úrovni jednotlivých firem. Administrativním zdrojem využívaným ve statistice daňové podpory VaV jsou vyčerpávající data z daňových přiznání právnických osob.

Zjišťované ukazatele statistiky daňové podpory VaV

Statistika daňové podpory VaV v České republice si klade za cíl měřit objem či rozsah poskytnuté podpory s ohledem na základní charakteristiky příjemců.

Mezi hlavní ukazatele statistiky daňové podpory VaV v ČR se řadí následující:

- **Počet právnických osob (podniků), jež využily daňové podpory VaV.** Ukazatel stanovuje počty právnických osob, jež v daném roce uplatnily při vyplňování svých daňových přiznání daňové odpočty výdajů na VaV v souladu s § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
- **Objem odečtených výdajů na VaV od základu daně z příjmu.** Jde o objem výdajů na VaV, jež právnické osoby odečetly ve sledovaném roce ve svých daňových přiznáních v souladu s § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
- **Výše daňové podpory VaV** přímo vypovídá o objemu získané daňové podpory VaV. Její výpočet se řídí níže uvedeným vzorcem, v němž je objem odečtených výdajů na VaV vynásoben příslušnou sazbou daně z příjmu právnických osob.

Vzorec 1 Stanovení daňové podpory VaV

Daňová podpora VaV =

= objem odečtených výdajů na VaV od základu daně z příjmu * sazba daně z příjmu

Uplatněný odečet výdajů na VaV může dosáhnout až 100 % celkových nákladů na VaV činnost²⁰. Náklady (výdaje) na výzkumné a vývojové projekty vzniklé v daném roce lze odečíst během navazujících třech let. Daňová sazba pro právnické osoby v roce 2005 činila 26 %. Následoval postupný pokles této sazby až na hodnotu 19 % v roce 2010, jež přetrvávala do současnosti.

Tabulka 1 Vývoj sazby daně z příjmu právnických osob

rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010 – 2021
daňová sazba	26%	24%	24%	21%	20%	19%

¹⁹ Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development. The Measurement of Scientific, technological and Innovation Activities. OECD, 2015. Paříž. ISBN 978-926423901 (PDF). Rovněž dostupné z: www.oecd.org/sti/frascatimanual

²⁰ V souladu s §34 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je možné od základu daně odečíst 100 % již jednou daňově uznatelných výdajů na VaV. V souvislosti se změnou zákona o daních z příjmů má nově (od roku 2014) poplatník možnost navíc uplatnit 110 % z meziročního přírůstku výdajů na výzkum a vývoj.

Uznatelné výdaje na VaV lze prakticky odečíst od základu daně dvakrát, nejprve účetně, podruhé daňově, kdy jsou využity ke snížení daňového základu profitabilní firmy, čímž jsou získány dodatečné prostředky k financování výzkumu a vývoje. Granty a dotační stimuly jsou naopak prostředky přímé podpory a firmy s jejich pomocí přímo získávají částečné profinancování svých projektů.

Podniky, které vyvíjí nebo významně zdokonalují své produkty, technologické a výrobní postupy nebo interní procesy, mohou tato zdokonalení evidovat jako projekty VaV a jejich náklady mohou zahrnout do daňových odpočtů. Platí to pro interní činnost. Od roku 2014 lze zahrnout i nákup služeb výzkumu a vývoje od výzkumných organizací.

Od roku 2010 je sazba daně z příjmu právnických osob 19 procent. Podniky mohou z každého milionu uznatelných výdajů na projekty VaV uspořit 190 000 Kč. Od roku 2014 lze uplatnit i více v závislosti na meziročním přírůstku odečtených výdajů na VaV.²¹ Uspořené prostředky mohou vkládat do dalších podobných projektů, čímž mohou financovat svůj rozvoj a růst. Tento růstový dopad je hlavním motivem daňových odpočtů výdajů na VaV na celém světě.

Příjemcem daňové podpory VaV je daňový poplatník, právnická osoba vymezená jako finanční nebo nefinanční podnik dle Systému národních účtů 2010.

Český statistický úřad publikuje údaje o daňové podpoře VaV v podrobném členění v souladu s metodikou OECD pouze za právnické osoby (podniky).

Za fyzické osoby – podnikatele – nejsou podrobné údaje z daňových přiznání v současnosti dostupné. V roce 2021 podnikatelé (OSVČ) odečetli (konkrétně 16 osob) výdaje na VaV v objemu 20,2 mil. Kč.

Tabulka 2 Souhrnný přehled údajů o daňové podpoře VaV

rok	počet právnických osob		odčitatelná položka (v mil. Kč)		daňová podpora VaV (v mil. Kč)	
	celkem	soukromé podniky	celkem	soukromé podniky	celkem	soukromé podniky
2005	454	-	3 151	-	819	-
2006	553	-	4 149	-	996	-
2007	583	570	5 045	5 017	1 211	1 204
2008	608	596	4 871	4 857	1 023	1 020
2009	641	632	5 263	5 246	1 053	1 049
2010	739	716	6 952	6 931	1 321	1 317
2011	892	859	9 722	9 665	1 847	1 836
2012	1 057	1 021	10 468	10 435	1 989	1 983
2013	1 146	1 120	12 132	12 090	2 305	2 297
2014	1 284	1 264	11 979	11 912	2 276	2 263
2015	1 322	1 306	13 351	13 287	2 537	2 525
2016	1 266	1 248	12 590	12 550	2 392	2 384
2017	1 149	1 135	13 271	13 241	2 522	2 516
2018	1 053	1 037	13 642	13 595	2 592	2 583
2019	963	940	14 448	14 358	2 745	2 728
2020	840	829	11 117	11 077	2 112	2 105
2021	851	835	12 857	12 792	2 443	2 430

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

²¹ Výše uvedená částka zároveň představuje ztrátu pro státní rozpočet.

Třídění ukazatelů statistiky daňové podpory VaV

K třídění administrativních dat je v rámci statistiky využito informací z databází Registru ekonomických subjektů (RES)²², případně dalších administrativních zdrojů.

Z povahy zpracovávaných dat plyne, že jde o data ekonomických subjektů **podnikatelského sektoru**. Jde o analytický pojem, jímž vymezujeme všechny ekonomické subjekty, jejichž hlavní činností je tržní produkce zboží či služeb určených k prodeji.

Ekonomické subjekty podnikatelského sektoru dále třídíme dle následujících parametrů do následujících skupin:

- **Podle vlastnictví** (veřejné podniky, soukromé domácí /národní/ podniky a podniky pod zahraniční kontrolou)
 - Veřejné podniky (S.11001 + S.12X01) zahrnují všechny nefinanční podniky, finanční instituce, kvazikorporace a neziskové instituce uznané za nezávislé právnické osoby, jež jsou tržními výrobci nebo poskytovateli služeb pod kontrolou vládních jednotek.
 - Národní soukromé podniky (S.11002 + S.12X02) zahrnují všechny nefinanční podniky, finanční instituce a kvazikorporace, které jsou uznány za nezávislé právnické osoby a jsou tržními výrobci nebo poskytovateli služeb, jež nejsou pod kontrolou vládních nebo nerezidentských institucionálních jednotek.
 - Podniky pod zahraniční kontrolou (S.11003 + S.12X03) zahrnují všechny podniky, finanční instituce a kvazikorporace, které jsou ovládány nerezidentskými (zahraničními) jednotkami²³ (zahraniční afilace). Nejčastěji jde o dceřiné společnosti nerezidentských (zahraničních) mateřských korporací.
- **Podle velikosti** – podniky jsou tříděny podle počtu zaměstnanců do několika velikostních skupin: *mikro podniky* (0 až 9 zaměstnanců); *malé podniky* (10 až 49 zaměstnanců); *střední podniky* (50 až 249 zaměstnanců); *velké podniky* (s 250 a více zaměstnanců).
- **Podle převažující ekonomické činnosti** – podniky jsou členěny do skupin podle české mutace mezinárodní Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)²⁴.

Při interpretaci údajů o převažující ekonomické činnosti sledovaných podniků je nutné pamatovat na skutečnost, že jde o převažující činnost sledovaných subjektů. Ta se stanovuje na základě ekonomické činnosti, která má největší podíl na přidané hodnotě jednotky. Z tohoto důvodu se v některých případech může převažující ekonomická činnost sledovaných subjektů lišit od charakteru nebo činnosti prováděného VaV.

- **Podle sídla** – podniky jsou členěny s ohledem podle regionu jejich sídla (kraje či okresu). Oporou členění je Klasifikace územních statistických jednotek (CZ-NUTS).²⁵

Výše uvedená třídění jsou aplikována v kombinacích. V tomto ohledu je nutné upozornit na to, že údaje o daňové podpoře VaV nejsou publikovatelné ve všech myslitelných tříděních z důvodu ochrany individuálních údajů. ČSÚ může zajistit uživatelům dat i další třídění sledovaných ukazatelů především na základě údajů zanesených v Registru ekonomických subjektů (např. právní forma, velikost subjektu atd.), ale i charakteristik získaných z jiných administrativních (IS VaVal, patentová databáze) nebo interních datových zdrojů (Šetření VTR 5-01, SBS atd.).

²² Registr ekonomických subjektů (RES) je veřejným seznamem, který je veden podle § 20 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě. Ekonomickým subjektem je každá právnická osoba, fyzická osoba s postavením podnikatele a organizační složka státu, která je účetní jednotkou.

²³ Bývá označováno jako zahraniční afilace.

²⁴ https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_cz_nace

²⁵ <https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-uzemnich-statistickych-jednotek-cz-nuts>

2.3 Další datové zdroje s doplňujícími informacemi

Data ze statistiky daňové podpory VaV jsou v této publikaci doplněna informacemi z dalších datových zdrojů ve snaze dosáhnout celistvějšího pohledu na financování VaV na území České republiky. Jedná se o data z Ročního šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01). V tabulkové příloze jsou k popisu přímé domácí a přímé zahraniční veřejné podpory VaV využita data z tohoto ročního šetření. Doplňkovým datovým zdrojem je statistika státních rozpočtových výdajů na výzkum a vývoj (GBARD).

Roční výkaz o výzkumu a vývoji

Roční výkaz o výzkumu a vývoji (VTR 5-01) slouží ČSÚ ke sběru dat o stavu lidských a finančních zdrojů ve všech subjektech podnikatelského, vládního, vysokoškolského a soukromého neziskového sektoru provádějících VaV jako svou hlavní či vedlejší ekonomickou činnost na území České republiky. Základními zjišťovanými charakteristikami jsou počty zaměstnanců VaV podle pracovní činnosti, vzdělání, pohlaví, věku či národnosti a **výdaje za VaV** s rozlišením druhu výdajů a zdrojů jejich **financování**.

Sběr údajů o lidských a peněžních vstupech určených na aktivity VaV probíhá na základě **nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2152 o evropských podnikových statistikách**. Zjišťování uvedených statistik je tím **povinné** pro všechny členské země EU. Sběr dat podléhá standardům a doporučením Frascati manuálu.

Mezi základní charakteristiky sledované v oblasti statistiky celkových výdajů na VaV, ale i výdajů uskutečněných v jednotlivých sektorech a pracovištích VaV, patří **původ finančních zdrojů** určených na provádění VaV. ČSÚ dle doporučení uvedených ve Frascati manuálu rozlišuje ve výkazu šetření VTR 5-01 pro jednotky podnikatelského následující hlavní zdroje financování jejich VaV činnosti:

- **podnikatelské (soukromé) zdroje**, které tvoří především interní zdroje vzniklé z podnikatelské činnosti sledovaných podniků určené na u nich prováděný VaV a dále příjmy z prodeje služeb VaV prováděného na zakázku pro jiný podnik a dále získané příspěvky a subvence (finanční transfer) na prováděný VaV od podniků nejčastěji působících v rámci stejné podnikové skupiny.
- **veřejné zdroje z ČR**, které tvoří veškeré finanční prostředky (běžné i kapitálové) ze státního rozpočtu ČR, rozpočtů krajů a měst poskytnuté jako institucionální nebo účelová podpora za provedení VaV ve sledovaném roce na území ČR. V posledních letech mohly soukromé podniky využít pro svůj VaV veřejnou podporu z národních programů (např. TRIO), které vyhlásilo Ministerstvo průmyslu a obchodu. Podniky mohly také využít některý z programů vyhlášených Technologickou agenturou ČR (např. TREND, Centra kompetence) nebo MŠMT (např. EUREKA) atd.

Do veřejných zdrojů z ČR **není zahrnuta daňová podpora VaV** prováděného v podnikatelském sektoru.

- **veřejné zahraniční zdroje** jsou především příjmy ze strukturálních fondů EU použité na financování VaV prováděného ve sledovaných subjektech prostřednictvím operačních programů (především OP VVV a OP PIK). Dalšími zdroji jsou finance z rozpočtu EU (jde především o výzkumné rámcové programy) a dalších mezinárodních, vládních a veřejných organizací (CERN, ILL, ESA, NATO, OECD, OSN, WHO, Norské fondy/EHP aj.).

Do veřejných zahraničních zdrojů jsou započítány i případné zúčtované prostředky z předfinancování projektů. K předfinancování, ať už ze státního rozpočtu ČR nebo z vlastních zdrojů či úvěrů sledovaných zpravodajských jednotek, dochází zejména v případě prostředků příslibených z rozpočtu EU, ať už v rámci jednotlivých operačních programů financovaných ze strukturálních fondů nebo rámcových či jiných výzkumných programů EU určených na podporu VaV prováděného v ČR.

Podrobnější informace o statistice VaV ČSÚ jsou na webových stránkách:

https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje

Statistika státních rozpočtových výdajů na výzkum a vývoj

Mimo ročního výběrového šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01) jsou veřejné výdaje na VaV sledovány i ve statistice **státních rozpočtových výdajů na výzkum a vývoj (GBARD)**²⁶. **Zde jsou však zachyceny z pohledu poskytovatelů veřejné podpory.** Statistika GBARD uplatňuje odlišný přístup než šetření VTR 5-01. Veřejné výdaje v ní nejsou zachyceny z pohledu příjemců (pracovišť provádějících VaV), zdrojem statistiky přímé veřejné podpory VaV jsou administrativní data získaná z **Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací**²⁷. Dále jsou využity dokumenty o státním rozpočtu výzkumu, vývoje a inovací.

Administrativní údaje z Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací umožňují opět díky jejich propojení s daty Registru ekonomických subjektů popisovat přímou veřejnou podporu podnikového VaV ve stejném členění jako data daňové podpory VaV. Navíc mohou být členěna i podle programů vyhlašovaných poskytovateli.

Podrobnější informace o statistice přímé veřejné podpory VaV jsou na webových stránkách:

<https://www.czso.cz/csu/czso/statni-rozpocetove-vydaje-na-vyzkum-a-vyvoj>

²⁶ Government Budget Appropriations for Research and Development – GBARD

²⁷ <https://www.isvavai.cz/>

Poznámky k údajům v tabulkách a grafech

- 0 nula se používá k označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky
- pomlčka značí, že údaj není k dispozici (údaj byl nespolehlivý, jev se nemusel vyskytovat, ukazatel nebyl zjišťován, šlo o individuální údaj)
- x ležatý křížek na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů
- . údaj není k dispozici (mezinárodní srovnání)

výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů

úhrny (součty a mezisoučty) nemusí odpovídat součtu dílčích hodnot z důvodu zaokrouhlení

Seznam použitých zkratk

CZ-NACE	Statistická klasifikace ekonomických činností (národní verze)
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
EUREKA	Program MŠMT na podporu účasti českých výzkumných institucí na koordinaci evropského výzkumu
GAMA	Program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací vyhlášený TA ČR
GTARD	Daňová podpora VaV, dříve nepřímá veřejná podpora VaV
GBARD	Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV
GŘ	Generální finanční ředitelství
Kč	Česká koruna
mil.	milion / miliony
mlrd.	miliarda / miliardy
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
PPP	Purchasing Power Parity – Parita kupní síly – vyjadřuje takový kurz mezi dvěma měnami, při němž si je možné v obou zemích koupit stejné množství zboží. Číselně je to tedy počet jednotek národní měny, za který lze koupit stejné množství výrobků a služeb na výchozím vnitrostátním trhu (např. českém), jako za jednotku měny X (zde USD) na vnitrostátním trhu měny X (zde ve Spojených státech). Parita kupní síly měn tak umožňuje podstatně přesnější srovnání skutečné ekonomické úrovně, struktury a výkonnosti států než běžně používaný směnný kurz.
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NUTS	Klasifikaci územních statistických jednotek
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
Pozn.	Poznámka
RES	Registr ekonomických subjektů
SBS	Strukturální podnikové statistiky
TA ČR	Technologická agentura ČR
TREND	Program vyhlášená Technologickou agenturou ČR
TRIO	Resortní program VaV vyhlášený MPO pro období 2016–2022
VaV	Výzkum a vývoj
VaVal	Výzkum, vývoj a inovace
VTR 5-01	Roční výkaz o výzkumu a vývoji
ZDP	zákonu o dani z příjmu č. 586/1992 Sb.

ANALYTICKÁ ČÁST

3. Analytická část

Úvod

Vlády vyspělých zemí podporují z veřejných zdrojů výzkumnou a vývojovou činnost, a to včetně té, která se provádí v soukromých podnicích. Státy se snaží motivovat k vyšším firemním výdajům na výzkum a vývoj prostřednictvím dotací (tzv. přímá veřejná podpora) nebo daňového zvýhodnění (tzv. nepřímá veřejná podpora). Kromě přímé a nepřímé finanční podpory VaV z veřejných zdrojů mohou podniky využívat i výsledky výzkumu financovaného státem ve veřejných institucích, jako jsou vysoké školy či akademie věd, nebo se společně s těmito institucemi zapojit do kolaborativního výzkumu financovaného z veřejných zdrojů. Tyto informace jdou však nad rámec této publikace.

Předtím než se budeme podrobně věnovat nepřímé veřejné podpoře VaV v soukromých firmách realizované v Česku prostřednictvím daňových odpočtů (kapitola 3.4), budou tyto údaje v následujících dvou kapitolách dány do kontextu jak celkové veřejné podpory (přímé i nepřímé, domácí i zahraniční), tak i celkových výdajů soukromých podniků vynaložených na VaV činnost. Po kapitole věnující se daňové podpoře VaV v soukromých podnicích, následuje kapitola 3.5 změřená jak na počty firem využívající jednotlivé typy veřejné podpory v členění podle jejich vlastnictví, velikosti a převažující ekonomické činnosti, tak i finanční výši této podpory. Kromě absolutních údajů zde budou uvedeny i údaje o podílu firem využívajících veřejnou podporu VaV na celkovém počtu firem ve vybraných skupinách. Nechybí zde ani regionální a mezinárodní srovnání.

Veškeré zde uvedené údaje, jak o celkových výdajích na VaV, tak i o přímé veřejné podpoře výzkumu a vývoje z domácích a zahraničních zdrojů, vycházejí z dat získaných v rámci Ročního statistického zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01¹. Ty se z metodických důvodů mohou lišit od administrativních dat získaných v rámci roční statistické úlohy Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj GBARD².

Soukromé podniky jsou zde vymezeny podle tzv. institucionálních sektorů používaných v rámci národních účtů³ a zahrnují soukromé nefinanční a finanční podniky, které se podle vlastnictví člení na národní (domácí) soukromé podniky (S.11002 + S.12X02) a na podniky pod zahraniční kontrolou (S.11003 + S.12X03). Údaje za ně jsou dále členěny podle převažující ekonomické činnosti (odvětví definované podle klasifikace NACE)⁴ a podle velikosti definované na základě počtu zaměstnanců.

UPOZORNĚNÍ: Údaje o výdajích na výzkum a vývoj celkem či o přímé domácí a zahraniční veřejné podpoře uvedené v této publikaci za soukromé podniky se mohou nepatrně lišit od údajů, které jsou uvedeny v publikaci *Ukazatele výzkumu a vývoje za rok 2021*⁵ z výše uvedeného zjišťování VTR 5-01⁶. Podnikatelský sektor ve výsledcích zde uvedených zahrnuje i veřejné podniky (S.11001 + S.12X001) a Osoby samostatně výdělečně činné – OSVČ (S.141 + S.142), které nejsou součástí sledovaných soukromých podniků v rámci statistiky o daňové podpoře výzkumu a vývoje.

¹ <https://apl.czso.cz/pll/vykazy/pdf113?xvyk=2790&cd=0>

² <https://www.czso.cz/csu/czso/statni-rozpocetove-vydaje-na-vyzkum-a-vyvoj>

³ <https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-institucionalnich-sektoru-a-subsektoru-cz-ciss>

⁴ https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_cz_nace

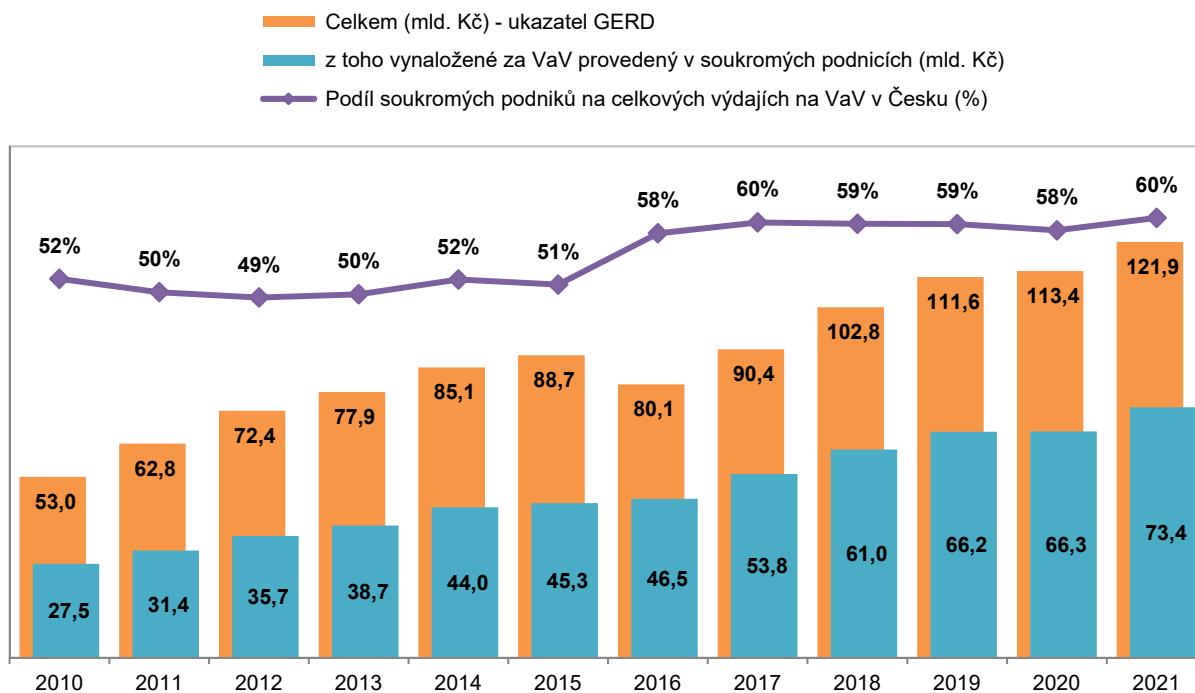
⁵ <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2021>

⁶ https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje

3.1 Celkové výdaje na výzkum a vývoj – základní ukazatele

Investice do výzkumu a vývoje (dále jen VaV) přinášejí mezinárodně konkurenceschopné poznatky, inovace a technologie, které patří mezi nejdůležitější hybné faktory pro zvyšování produktivity. Za posledních 11 let, tj. v letech 2011 až 2021 investovaly podniky, stát a EU do VaV prováděného na území našeho státu celkem jeden bilion korun. V roce 2021 celkové výdaje na VaV (ukazatel GERD) v Česku meziročně vzrostly o 7,5 % na 121,9 mld. Kč. Meziroční nárůst výdajů na výzkum a vývoj o 8,5 mld. Kč se promítl i do ukazatele jejich podílu na HDP. V roce 2021 byla v Česku poprvé na VaV vynaložena 2 % HDP⁷.

Graf 1: Celkové výdaje na výzkum a vývoj v Česku

Zdroj dat: ČSÚ, Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Stejně jako ve většině vyspělých zemí, i v Česku hrají ve výzkumu a vývoji významnou roli podniky. V roce 2021 byla v Česku výzkumná a vývojová činnost zjištěna u cca 3 100 subjektů, 90 % (2 730) z nich tvořily soukromé podniky. V podnicích pracuje také nejvíce výzkumných a vývojových pracovníků. V roce 2021 pracovalo v Česku ve výzkumu a vývoji celkem 121,6 tis. osob. V přepočtu na plný roční úvazek (FTE) ve VaV to bylo 84,7 tis. osob, 56 % (47,5 tis.) z nich působil v soukromých podnicích.

Ve stejném roce bylo v soukromých podnicích vynaloženo na výzkumnou a vývojovou činnost, a to ať už z podnikových (vlastních či cizích) zdrojů nebo zdrojů veřejných (domácích nebo z EU) celkem 73,4 mld. Kč. Soukromé firmy jsou z hlediska výše výdajů na VaV nejvýznamnějším typem subjektů. Dlouhodobě zauímají nadpoloviční podíl na celkových výdajích za VaV provedených na našem území, v posledních letech se tento podíl pohybuje okolo 60 %.

Ve srovnání s ostatními sektory provádění se výdaje na VaV v soukromých podnicích od roku 2010 navýšily nejvýrazněji, a to o 167 % z 27,5 mld. Kč na výše zmíněných 73,4 mld. Kč v roce 2021. Pro srovnání na vysokých školách vzrostly výdaje na VaV ve stejném období o 133 % z 10,6 mld. Kč na 24,7 mld. Kč. V případě vládního sektoru šlo o nárůst o 69 % z 12 mld. Kč na 20,3 mld. Kč. V celkovém vyjádření je patrné, že prostředky v soukromých podnicích rostou nejrychleji, za 12 let se navýšily o 46 mld. Kč. Ve veřejné sféře došlo k nárůstům o 22 mld. Kč, méně než polovičnímu ve srovnání se soukromými podniky.

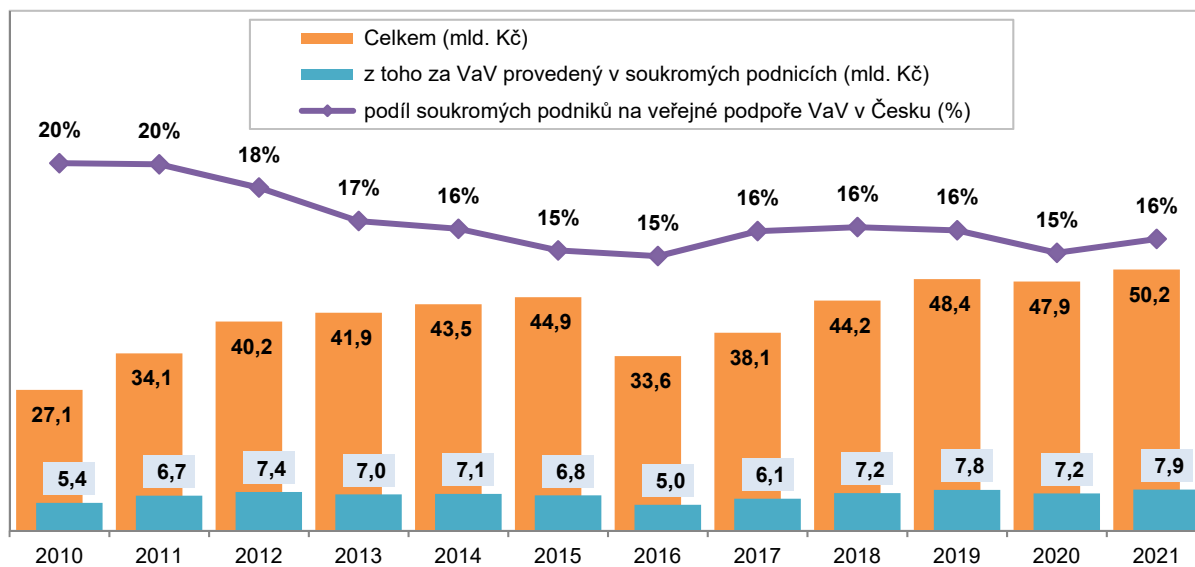
⁷ Podrobné údaje o výzkumu a vývoji v Česku jsou k dispozici v publikaci **Ukazatele výzkumu a vývoje – 2021**, která je volně dostupná na stránkách ČSÚ zde: <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2021>

3.2 Výzkum a vývoj financovaný z veřejných zdrojů – základní ukazatele

3.2.1 Celková veřejná podpora výzkumu a vývoje

V roce 2021 bylo na výzkum a vývoj prováděný v Česku z veřejných domácích a zahraničních zdrojů prostřednictvím přímé (dotace) a nepřímé (daňové) podpory vynaloženo celkem 50,2 mld. Kč. Veřejné zdroje, a to včetně finančních prostředků, které firmy ušetřily díky odečteným nákladům na VaV ze základu daně z příjmu, se v roce 2021 podílely 41 % na financování výše uvedených 122 mld. Kč celkových výdajů na VaV (ukazatel GERD). Za posledních dvanáct let bylo z veřejných zdrojů na VaV prováděný ve vládním, vysokoškolském a podnikatelském sektoru získáno přímo či nepřímo celkem 450 mld. Kč.

Graf 2: Celková veřejná podpora výzkumu a vývoje v Česku

Zdroj dat: ČSÚ, Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

V roce 2021 na podporu výzkumu a vývoje prováděného v soukromých firmách připadlo 16 % (7,9 mld. Kč) z výše uvedených 50,2 mld. Kč z veřejných zdrojů celkem. Přímá a nepřímá veřejná podpora se ve stejném roce podílela 11 % na financování výzkumné a vývojové činnosti v soukromých podnicích. Nejvyšší byl tento podíl v letech 2010 až 2012, kdy se pohyboval kolem 20 %. Celkem soukromé firmy od roku 2010 získaly z veřejných zdrojů 100 mld. Kč. Podrobněji budou tyto informace za soukromé podniky rozvedeny v kapitole 3.5.

3.2.2 Jednotlivé formy veřejné podpory výzkumu a vývoje

Z hlediska jednotlivých forem veřejné podpory nejvíce z výše uvedených 50,2 mld. Kč připadlo na domácí veřejné zdroje. Vysoké školy, ústavy Akademie věd ČR, podniky a další subjekty získaly v roce 2021 ze státního rozpočtu na výzkum a vývoj celkem 39,4 mld. Kč. Tyto dotace se tak podílely ze 78,5 % na celkové veřejné podpoře VaV, 16,7 % (8,4 mld. Kč) šlo na vrub podpory z EU a zbylých 4,8 % (2,4 mld. Kč) na nepřímou veřejnou podporu, kterou firmy získaly prostřednictvím daňových odpočtů uplatněných na náklady související s jejich výzkumnými a vývojovými projekty.

Tab. 1 Veřejná podpora výzkumu a vývoje v Česku podle její formy – absolutní údaje v mld. Kč

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Celkem	27,1	34,1	40,2	41,9	43,5	44,9	33,6	38,1	44,2	48,4	47,9	50,2
Přímá domácí - dotace ze SR ČR	23,5	26,2	26,6	27,0	28,0	28,6	28,5	31,2	35,0	37,6	38,6	39,4
Přímá zahraniční - dotace z EU	2,2	6,1	11,6	12,6	13,3	13,8	2,7	4,3	6,6	8,1	7,2	8,4
Daňové odpočty na VaV	1,3	1,8	2,0	2,3	2,3	2,5	2,4	2,5	2,6	2,7	2,1	2,4

Zdroj dat: ČSÚ, Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

V případě soukromých podniků se v roce 2021 přímé dotace ze státního rozpočtu ČR podílely 44,6 % (2,7 mld. Kč) na celkové veřejné podpoře VaV v těchto subjektech. Čtvrtina (0,9 mld. Kč) připadla na přímou veřejnou pomoc ze zahraničí - primárně se jedná o dotace z EU. Zbýlých 30,8 % připadlo na daňovou podporu VaV, díky které firmy v roce 2021 ušetřily výše zmíněných 2,4 mld. Kč. Tyto informace za soukromé podniky budou opět podrobněji rozvedeny v kapitole 3.5.

Tab. 2 Veřejná podpora výzkumu a vývoje v Česku podle její formy - struktura (celkem = 100 %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Přímá domácí - dotace ze SR ČR	87,0	76,8	66,2	64,5	64,4	63,6	85,0	82,1	79,2	77,7	80,5	78,5
Přímá zahraniční - dotace z EU	8,2	17,9	28,9	30,0	30,4	30,8	7,9	11,3	15,0	16,7	15,1	16,7
Daňové odpočty na VaV	4,9	5,4	4,9	5,5	5,2	5,6	7,1	6,6	5,8	5,6	4,4	4,8

Zdroj dat: ČSÚ, Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Pokud se jedná o přímou podporu z veřejných domácích a zahraničních zdrojů EU celkem, v roce 2021 bylo prostřednictvím těchto dotací vynaloženo na VaV 47,8 mld. Kč, meziročně se jednalo o 4% nárůst. Výše této přímé podpory za posledních deset let (2012 až 2021) dosáhla celkem 410 miliard korun. Necelá polovina (200 miliard) směřovala do výzkumu prováděného na vysokých školách, 35 % (150 mld. Kč) připadlo na výzkum prováděný ve vládním sektoru a zbylých 15 % (60 mld. Kč) získaly na VaV podniky. Na ty soukromé připadlo 45 miliard z této částky. Díky daňovým odpočtům na VaV soukromé podniky za těchto deset let ušetřily pomocí nepřímé veřejné podpory dalších necelých 25 miliard korun.

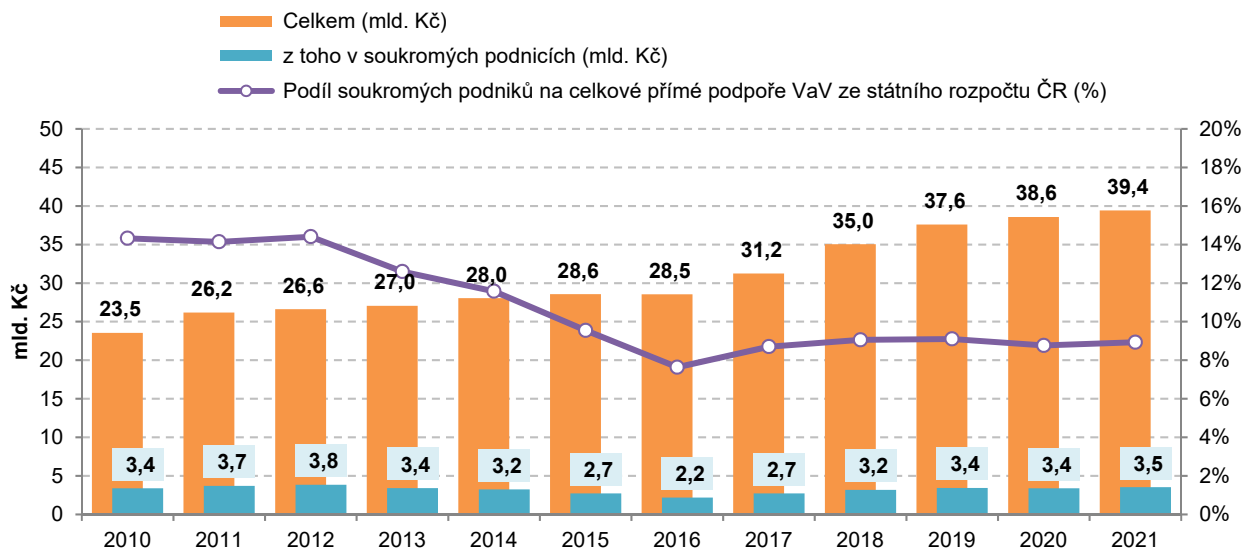
Tab. 3 Veřejná podpora výzkumu a vývoje v Česku podle její formy - základní podílové ukazatele (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
a) Podíl na HDP												
Celkem	0,68	0,84	0,98	1,01	1,00	0,97	0,70	0,74	0,82	0,84	0,84	0,82
Přímá domácí - dotace ze SR ČR	0,59	0,64	0,65	0,65	0,65	0,62	0,59	0,61	0,65	0,65	0,68	0,65
Přímá zahraniční - dotace z EU	0,06	0,15	0,28	0,30	0,30	0,30	0,06	0,08	0,12	0,14	0,13	0,14
Daňové odpočty na VaV	0,03	0,05	0,05	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04
b) Podíl na výdajích ze státního rozpočtu ČR celkem												
Celkem	2,34	2,95	3,49	3,57	3,59	3,46	2,75	2,97	3,16	3,12	2,60	2,63
Přímá domácí - dotace ze SR	2,03	2,27	2,31	2,31	2,31	2,20	2,34	2,44	2,50	2,42	2,09	2,07
Přímá zahraniční - dotace z EU	0,19	0,53	1,01	1,07	1,09	1,07	0,22	0,34	0,47	0,52	0,39	0,44
Daňové odpočty na VaV	0,11	0,16	0,17	0,20	0,19	0,19	0,20	0,20	0,18	0,18	0,11	0,13

Zdroj dat: ČSÚ, Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

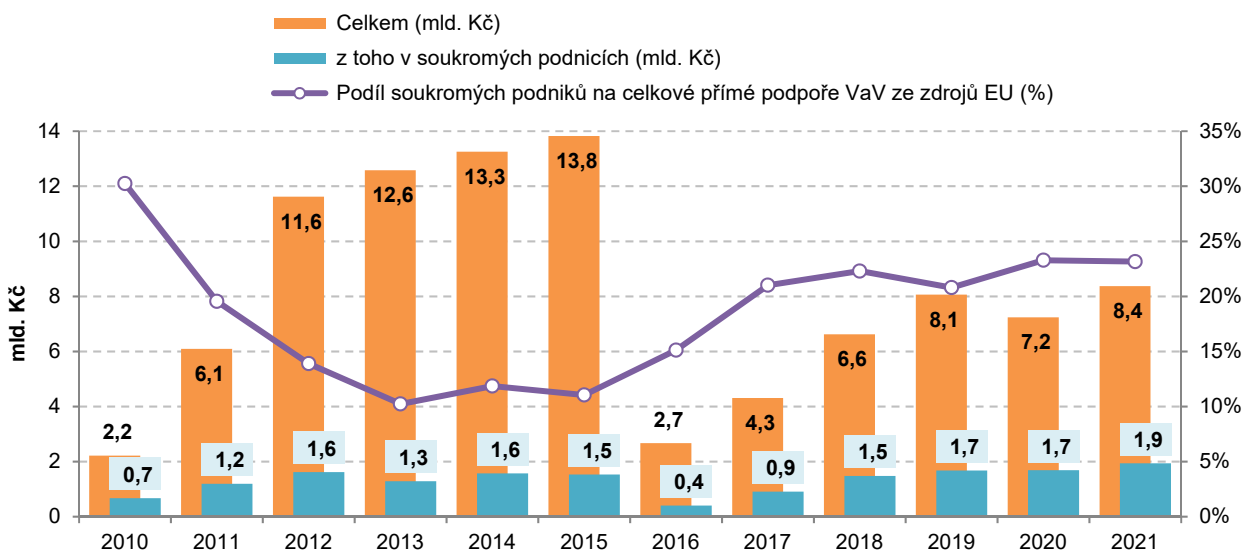
V roce 2021 odpovídala celková veřejná podpora VaV v Česku 0,82 % hrubého domácího produktu (HDP). Nejvyšší byl tento podíl v letech 2012 až 2015, kdy se pohyboval kolem 1 % HDP. Na celkových výdajích státního rozpočtu se tato podpora v roce 2021 podílela 2,6 %, tj. stejně jako v roce předchozím. I v tomto případě dosáhl podíl nejvyšších hodnot v letech 2012 až 2015, a to kolem 3,5 %.

Jak již z předchozího textu vyplývá, státní rozpočet je druhým nejvýznamnějším zdrojem financování VaV činnosti prováděné na našem území – v posledních letech je z tohoto zdroje výzkum a vývoj financován z jedné třetiny. V roce 2021 bylo z veřejných domácích zdrojů prostřednictvím přímé podpory na výzkum a vývoj vynaloženo výše zmíněných 39,4 mld. Kč. I když se jedná o rekordní částku, tak v porovnání s výrazným navyšováním prostředků státu na tuto činnost v letech 2017 až 2019, došlo již druhý rok v řadě k výraznému zpomalení tempa růstu těchto výdajů. Navíc podíl veřejných domácích zdrojů na VaV na celkových výdajích státního rozpočtu klesá již třetí rok v řadě, a to z 2,5 % v roce 2018 na 2,1 % v roce 2021.

Graf 3: Výzkum a vývoj financovaný v Česku ze státního rozpočtu prostřednictvím přímé podpory

Zdroj dat: ČSÚ, Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Veřejné domácí zdroje jsou směřovány zvláště na podporu výzkumu ve veřejném sektoru. Účelová podpora výzkumu prováděného soukromými podniky se v posledních třech letech pohybovala okolo 3,5 mld. Kč ročně. Z celkové přímé podpory z domácích veřejných zdrojů prostřednictvím státního rozpočtu jde na výzkum a vývoj v soukromých podnicích od roku 2015 necelá desetina. Tento údaj odpovídá podílu v Německu či v Rakousku, i když v absolutních hodnotách se jedná o výrazně nižší prostředky než v uvedených zemích.

Graf 4: Výzkum a vývoj financovaný v Česku z veřejných zahraničních zdrojů (dotace z EU)

Zdroj dat: ČSÚ, Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Jak je vidět na grafu č. 4, nejdynamičtěji se v posledních letech v Česku vyvíjí financování výzkumu a vývoje prostřednictvím přímé podpory ze zahraničí. Jde primárně o zdroje z EU, a to především o Evropské strukturální a investiční fondy, jejichž prostředky byly využity při budování nových veřejných výzkumných a vývojových infrastruktur na vysokých školách a v Akademii věd ČR. V letech 2012 až 2015 směřovalo z EU do českého výzkumu každoročně více než 10 mld. Kč. V roce 2021 získaly soukromé podniky téměř čtvrtinu evropských zdrojů poskytnutých subjektům v Česku na VaV. V absolutním vyjádření firmy ze zdrojů EU čerpaly 1,9 mld. Kč na podporu v nich prováděného VaV. Jedná se o historicky nejvyšší částku.

3.3 Výzkum a vývoj prováděný v soukromých podnicích – základní ukazatele

3.3.1 Počet soukromých firem provádějících výzkum a vývoj

Obdobně jako ve většině států EU, i v Česku jsou podniky nejdůležitějším sektorem provádění VaV. Význam podnikového výzkumu u nás přitom stále narůstá. V roce 2021 se VaV prováděl v Česku v 2 730 soukromých podnicích. Z hlediska mezinárodního srovnání, například ve Finsku to bylo ve 3 200 podnicích a v Rakousku v 3 800 (údaj za rok 2019).

Tab. 4 Soukromé podniky provádějící v Česku výzkum a vývoj podle vlastnictví, velikosti a odvětví

	Počet					Struktura (celkem = 100 %)				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Celkem	2 518	2 522	2 604	2 602	2 730	100%	100%	100%	100%	100%
domácí	1 887	1 890	2 014	2 014	2 134	75%	75%	77%	77%	78%
pod zahraniční kontrolou	631	632	590	588	596	25%	25%	23%	23%	22%
podle velikosti (počet zaměstnanců)										
malé podniky (0-49)	1 121	1 121	1 194	1 214	1 323	45%	44%	46%	47%	48%
střední podniky (50-249)	899	894	894	877	890	36%	35%	34%	34%	33%
velké podniky (250+)	498	507	516	511	517	20%	20%	20%	20%	19%
podle odvětví (sekce CZ-NACE)										
Zpracovatelský průmysl (C)	1 404	1 403	1 426	1 396	1 429	56%	56%	55%	54%	52%
Informační a komunikační činnosti (J)	329	346	357	370	407	13%	14%	14%	14%	15%
Profesní, vědecké a techn. činnosti (M)	373	372	376	393	406	15%	15%	14%	15%	15%
ostatní odvětví	412	401	445	443	488	16%	16%	17%	17%	18%

Zdroj dat: ČSÚ, Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

V celkového počtu firem provádějících VaV převažují soukromé podniky domácí nad firmami pod zahraniční kontrolou. V roce 2021 bylo domácích podniků o 1 538 více a na celkovém počtu podniků provádějících v Česku tuto činnost se podílely 78 %. Většina z celkových výdajů na VaV v podnikatelském sektoru se však koncentruje do několika málo firem, a to především do těch pod zahraniční kontrolou. V roce 2021 devět firem vynaložilo na svůj výzkum a vývoj více než jednu miliardu korun. Kromě jedné byly všechny pod zahraniční kontrolou.

V roce 2021 téměř polovina ze soukromých podniků provádějících v Česku VaV spadala do kategorie malých firem s méně než 50 zaměstnanci. V převážné míře se jedná o domácí firmy. Naopak z 517 velkých firem s 250 a více zaměstnanci jich 300 bylo pod zahraniční kontrolou. Z hlediska mezinárodního srovnání, například ve Finsku provádělo VaV v roce 2021 výše zmíněných 3 200 podniků, z nichž necelá desetina byla velkých. V Rakousku v roce 2019 prováděl výzkum a vývoj přibližně stejný počet velkých firem jako v Česku.

Z odvětvového hlediska v roce 2021 v Česku přibližně polovina (52 %) ze soukromých podniků provádějících VaV patřila podle své převažující ekonomické činnosti do zpracovatelského průmyslu – v absolutním vyjádření se jednalo o 1 429 soukromých podniků. V největší míře to byly podniky s převažující ekonomickou činností spadající do průmyslu strojírenského (275 podniků) a kovozpracujícího (188). V těchto odvětvích jde často o menší firmy, a na rozdíl od většiny jiných odvětví zpracovatelského průmyslu s důležitým postavením domácích firem. Pro srovnání ve Finsku v roce 2021 provádělo výzkum a vývoj ve zpracovatelském sektoru necelých 1 200 firem, tj. obdobný počet jako v Česku. V Rakousku to bylo 1 500 firem (údaj za rok 2019). I zde se jich nejvíce nacházelo v průmyslu strojírenském (325) a kovozpracujícím (152).

Ve zpracovatelském průmyslu provádělo v roce 2021 výzkum a vývoj 12 % firem (jedná se o údaje pouze za podniky s 10 a více zaměstnanci). Kromě farmaceutického průmyslu, byl tento podíl nejvyšší v průmyslu elektronickém, chemickém a ve výrobě ostatních dopravních prostředků (letadel a kolejových vozidel), kde výzkum a vývoj provádělo přibližně 30 % firem s deseti a více zaměstnanci. Mezi malými firmami s 10 až 49 zaměstnanci provádělo VaV ve zpracovatelském průmyslu 5 % firem, u středních podniků to byla necelá pětina a u velkých v průměru téměř polovina. V následující tabulce č. 5 jsou uvedeny základní ukazatele za výzkum a vývoj ve zpracovatelském průmyslu za rok 2021, a to včetně jejich vyjádření jako podíl na podnicích, zaměstnancích a tržbách v dané skupině podniků celkem.

Tab. 5 Výzkum a vývoj ve zpracovatelském průmyslu (NACE sekce C) v Česku za rok 2021

	Podniky provádějící VaV			Osoby pracující ve VaV			Výdaje na VaV		
	počet	Celk=100	Podíl ¹⁾	počet (FTE)	Celk=100	Podíl ¹⁾	mil. Kč	Celk=100	Podíl ¹⁾
Celkem	1 429	100%	12%	22 342	100%	2,2%	38 335	100%	0,8%
domácí	1 038	73%	10%	9 272	42%	2,0%	12 082	32%	0,9%
pod zahraniční kontrolou	391	27%	16%	13 070	58%	2,3%	26 254	68%	0,8%
podle velikosti (počet zaměstnanců)									
mikro podniky (0-9)	99	7%	x	252	1%	x	300	1%	x
malé podniky (10-49)	375	26%	5%	1 689	8%	1,1%	1 975	5%	0,5%
střední podniky (50-249)	552	39%	19%	4 168	19%	1,4%	4 510	12%	0,4%
velké podniky (250+)	403	28%	48%	16 233	73%	2,9%	31 551	82%	0,9%
podle vybraných odvětví (sekce CZ-NACE)									
Strojírenský průmysl (28)	275	19%	23%	3 207	14%	2,8%	4 628	12%	1,2%
Kovozpracující průmysl (25)	186	13%	7%	1 281	6%	1,0%	1 562	4%	0,4%
Elektrotechnický průmysl (27)	154	11%	21%	3 589	16%	3,9%	5 861	15%	1,7%
Elektronický průmysl (26)	112	8%	30%	2 419	11%	6,4%	3 220	8%	1,0%
Chemický průmysl (20)	83	6%	29%	843	4%	3,0%	1 114	3%	0,4%
Gumárenský a plastový průmysl (22)	83	6%	9%	787	4%	1,0%	1 108	3%	0,3%
Automobilový průmysl (29)	67	5%	14%	4 980	22%	2,9%	11 899	31%	0,9%
Výroba letadel a kolejových vozidel (30)	43	3%	30%	1 394	6%	6,3%	3 437	9%	4,5%
ostatní odvětví	426	30%	8%	3 841	17%	1,1%	5 506	14%	0,4%

1) podíl na podnicích, zaměstnancích a tržbách v dané skupině celkem (zahrnuje pouze podniky s 10 a více zaměstnanci)

Zdroj dat: ČSÚ, Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

V posledních letech rostl v Česku počet podniků s výzkumnou a vývojovou činností v odvětvové sekci Informační a komunikační činnosti (CZ-NACE J), a to z 258 v roce 2015 až na 407 v roce 2021. Jde převážně o podniky v odvětví Činnosti v oblasti informačních technologií (CZ-NACE 62) - v roce 2021 jich bylo 343. Pro srovnání ve výše zmíněném Finsku provádělo výzkum a vývoj v tomto odvětví 619 podniků a v Rakousku 603. I v tomto odvětví roste v Česku význam firem pod zahraniční kontrolou, a to především z hlediska jejich výše výdajů na výzkum a vývoj. V roce 2021 zde bylo na VaV vynaloženo již 75 % z celkových výdajů na tuto činnost v tomto odvětví a ve výzkumu a vývoji zde pracovaly dvě třetiny osob. Nejčastěji se jedná o velké americké softwarové společnosti, které zde založily svá výzkumná centra.

V IT činnostech (NACE 62) provádělo v roce 2021 výzkum a vývoj 23 % firem (jedná se o údaje pouze za podniky s 10 a více zaměstnanci). V případě domácích firem to byla čtvrtina u firem pod zahraniční kontrolou necelá pětina. I zde jsou poměrně významné rozdíly z hlediska velikosti firem. V následující tabulce č. 6 jsou opět uvedeny základní ukazatele za výzkum a vývoj za toto odvětví za rok 2021, a to včetně jejich vyjádření jako podíl na podnicích, zaměstnancích a tržbách v dané skupině podniků celkem.

Tab. 6 Výzkum a vývoj v IT činnostech (NACE oddíl 62) v soukromých firmách v Česku za rok 2021

	Podniky provádějící VaV			Osoby pracující ve VaV			Výdaje na VaV		
	počet	celkem =100	podíl ¹⁾	počet (FTE)	celkem =100	podíl ¹⁾	mil. Kč	celkem =100	podíl ¹⁾
Domácí podniky celkem	285	100%	25,2%	3 260	100%	11,4%	3 658	100%	3,9%
mikro podniky (0-9)	51	18%	x	163	5%	x	148	4%	x
malé podniky (10-49)	161	56%	20,1%	1 503	46%	10,3%	1 587	43%	3,5%
střední podniky (50-249)	65	23%	55,1%	1 341	41%	12,8%	1 644	45%	4,3%
velké podniky (250+)	8	3%	80,0%	253	8%	7,4%	280	8%	2,4%
Zahraniční podniky celkem	58	100%	18,0%	6 578	100%	17,3%	11 527	100%	10,4%
mikro podniky (0-9)	2	3%	x	2	0%	x	2	0%	x
malé podniky (10-49)	11	19%	5,9%	141	2%	3,6%	164	1%	1,1%
střední podniky (50-249)	26	45%	30,6%	1 002	15%	10,3%	1 754	15%	5,8%
velké podniky (250+)	19	33%	50,0%	5 433	83%	22,3%	9 607	83%	14,5%
Celkem	343	x	23,4%	9 838	x	14,8%	15 185	x	7,4%

1) podíl na podnicích, zaměstnancích a tržbách v dané skupině celkem (zahrnuje pouze podniky s 10 a více zaměstnanci)

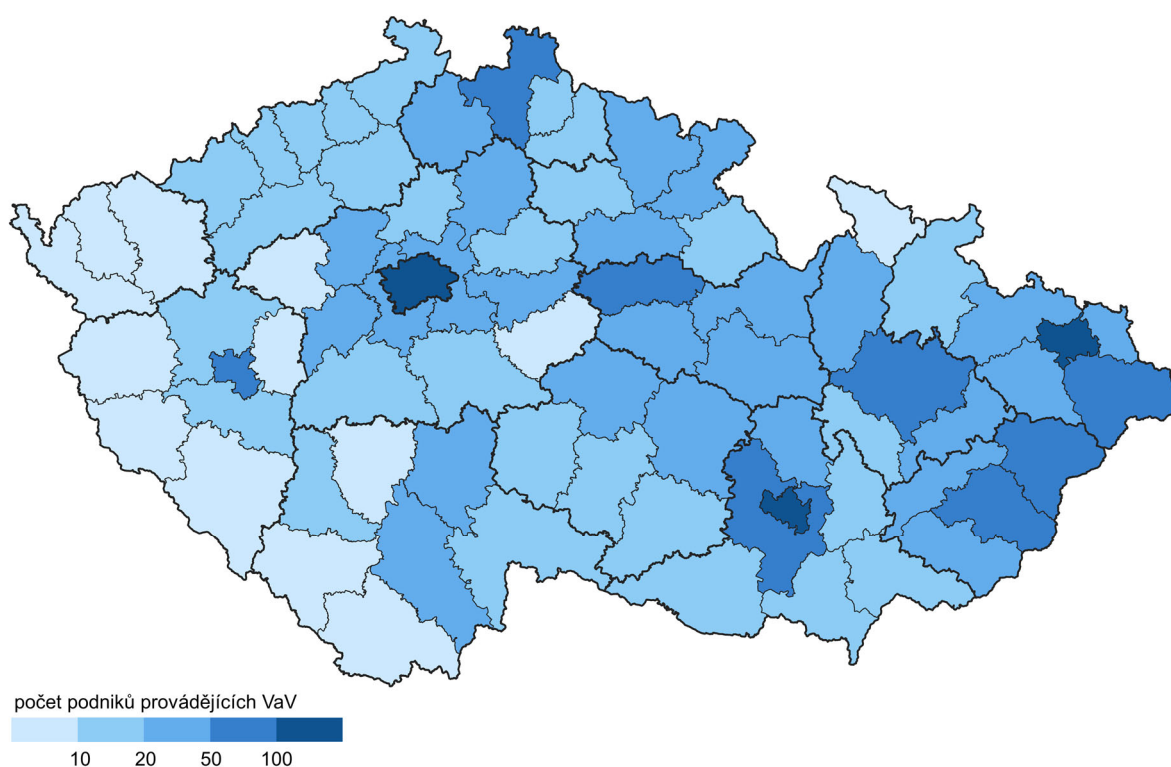
Zdroj dat: ČSÚ, Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

V obdobném počtu soukromých podniků jako v Informačních a komunikačních činnostech (CZ-NACE sekce J) se v roce 2021 v Česku prováděl VaV i v sekci M - Profesní, vědecké a technické činnosti. V této sekci provádělo výzkum a vývoj celkem 406 soukromých podniků, v roce 2015 to bylo 349 podniků. I v případě podniků sekce M výrazně převažují domácí podniky, kterých v roce 2021 bylo 349 (86 %). Zahraniční podniky opětovně převažují pouze mezi velkými podniky. Z 21 velkých podniků v sekci M provádějících VaV zahraničního vlastníka mělo 14, a to nejčastěji z USA a z Německa. Nejdůležitějším odvětvím této sekce z hlediska výše výdajů na VaV je jednoznačně odvětví Výzkum a vývoj (CZ-NACE 72) se 149 soukromými podniky. Ve Finsku to bylo 260 firem a v Rakousku 362. Co do počtu podniků je před CZ-NACE 72 na prvním místě odvětví CZ-NACE 71 (Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy) se 172 podniky provádějícími VaV v Česku v roce 2021 – v Rakousku jich bylo 395.

Regionální rozložení soukromých podniků provádějících v Česku VaV je uvedeno na následujícím kartogramu. Podrobnější informace k nim jsou pak uvedeny na konci následující kapitoly.

Kartogram 1 Počet podniků provádějících výzkum a vývoj v Česku v roce 2021 podle okresů

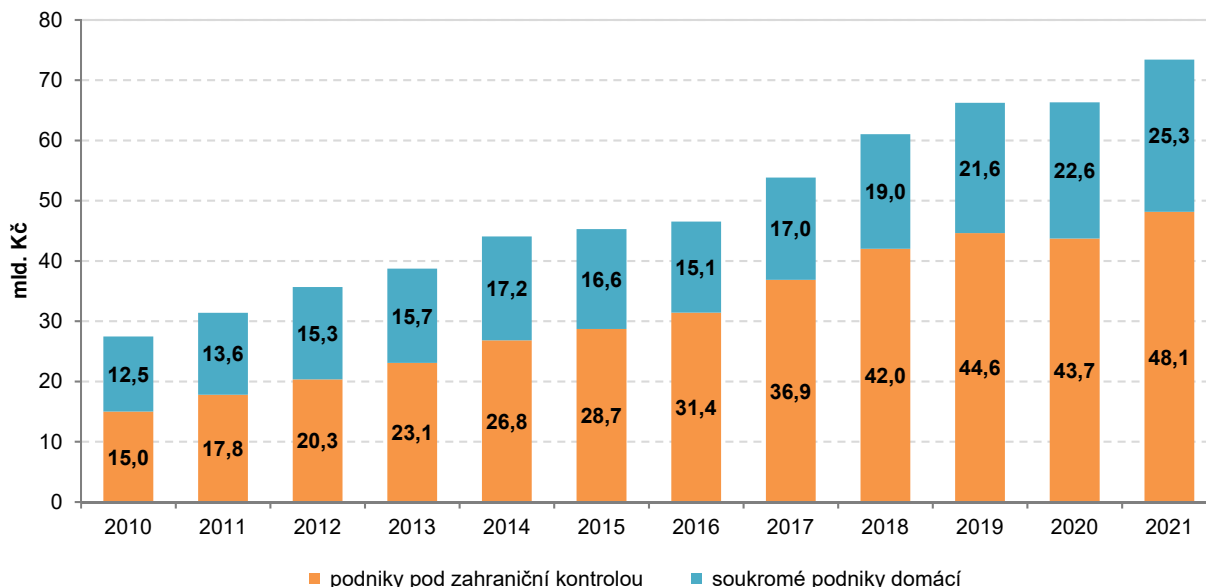

Zdroj: ČSÚ; Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

3.3.2 Výdaje na výzkum a vývoj prováděný v soukromých podnicích

Výdaje vynaložené na výzkum a vývoj prováděný v soukromých podnicích rostly v posledních deseti letech průměrným ročním tempem 8,3 %, a to z 35,7 mld. Kč v roce 2012 až na 73,4 mld. Kč v roce 2021. Soukromé podniky se tak na celkových výdajích vynaložených za VaV provedený v roce 2021 na území našeho státu podílely z 60 %. Česko se i přes zmíněný nárůst významu podnikového výzkumu stále drží v tomto podílovém ukazateli pod průměrem EU (66 % v roce 2021). V pěti státech EU je podíl podniků vyšší než 70 %. V sousedním Německu byl podíl podniků 67 % a v Rakousku dokonce 70 %.

Graf 5: Výdaje za výzkum a vývoj provedený v soukromých podnicích v Česku

Zdroj dat: ČSÚ, Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Byly to především zahraniční firmy působící na našem území (podniky pod zahraniční kontrolou), které se výrazně podílely na rychlém zvyšování investic do VaV prováděného v Česku v podnikatelském sektoru. Výdaje na VaV těchto subjektů se za posledních deset let téměř ztrojnásobily, a to z 20,3 mld. Kč v roce 2012 až na 48,1 mld. Kč v roce 2021. V soukromých domácích firmách se ve stejném období výdaje na tuto činnost zdvojnásobily. V posledních dvou letech se firmy pod zahraniční kontrolou podílely ze dvou třetin na výdajích na VaV v soukromých firmách celkem - v roce 2010 to bylo z 55 %.

Tab. 7 Výdaje za VaV provedený v soukromých podnicích v Česku podle vlastnictví, velikosti a odvětví

	Mld. Kč						Struktura (celkem = 100 %)					
	2010	2017	2018	2019	2020	2021	2010	2017	2018	2019	2020	2021
Celkem	27,5	53,8	61,0	66,2	66,3	73,4	100%	100%	100%	100%	100%	100%
soukromé podniky domácí	12,5	17,0	19,0	21,6	22,6	25,3	45%	32%	31%	33%	34%	34%
podniky pod zahraniční kontrolou	15,0	36,9	42,0	44,6	43,7	48,1	55%	68%	69%	67%	66%	66%
podle velikosti (počet zaměstnanců)												
malé podniky (0-49)	4,0	4,7	5,7	6,0	6,8	7,8	15%	9%	9%	9%	10%	11%
střední podniky (50-249)	9,2	11,5	12,3	12,1	11,5	12,8	33%	21%	20%	18%	17%	17%
velké podniky (250+)	14,3	37,7	43,0	48,0	48,0	52,8	52%	70%	70%	73%	72%	72%
podle odvětví (sekce CZ-NACE)												
Zpracovatelský průmysl (C)	15,3	30,3	34,6	36,8	34,8	38,3	56%	56%	57%	56%	53%	52%
Informační a komunikační činnosti (J)	3,7	10,1	12,3	13,1	15,0	18,4	14%	19%	20%	20%	23%	25%
Profesní, vědecké a techn. činnosti (M)	6,3	10,1	10,4	11,5	11,8	11,6	23%	19%	17%	17%	18%	16%
ostatní odvětví	2,1	3,3	3,8	4,9	4,6	5,1	8%	6%	6%	7%	7%	7%

Zdroj dat: ČSÚ, Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

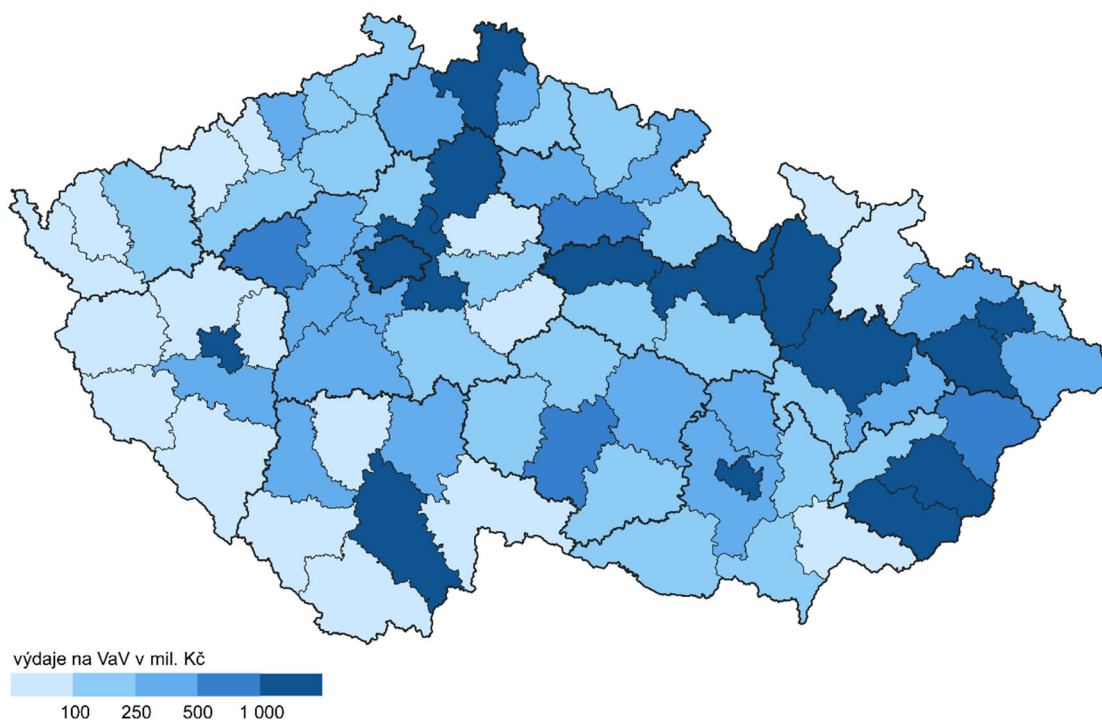
Z odvětvového hlediska je nejvíce peněz investováno do výzkumu a vývoje v podnicích ve zpracovatelském průmyslu. V roce 2021 bylo v podnicích zpracovatelského sektoru utraceno 52 % všech prostředků směřujících do VaV realizovaného v podnicích. Ve zpracovatelském průmyslu je nejvíce peněz na VaV vynaloženo v automobilovém průmyslu. V roce 2021 to bylo 12 miliard korun. S odstupem následuje elektrotechnický, strojírenský a elektronický průmysl.

I nadále výrazně rostou investice do výzkumu a vývoje prováděného v oblasti ICT. V roce 2021 bylo v podnicích v odvětvové sekci Informační a komunikační činnosti na výzkum a vývoj vynaloženo již téměř 20 mld. Kč, což představovalo čtvrtinu z výdajů na VaV v podnikatelském sektoru celkem. Meziročně výdaje v ICT podnicích na tuto činnost vzrostly o čtvrtinu a za poslední tři roky o polovinu.

Zahraníční firmy se u nás orientují především na výzkum a vývoj prováděný v automobilovém, elektrotechnickém a farmaceutickém průmyslu. V posledních letech jejich podíl roste i ve firmách provádějících výzkum a vývoj v oblasti informačních a komunikačních činností (CZ-NACE sekce J). V roce 2021 dvě třetiny z celkových výdajů vynaložených na VaV ve firmách pod zahraniční kontrolou šly na vrub podniků s vrcholovým vlastníkem z Německa nebo ze Spojených států. Domácí firmy hrají významnou roli především ve VaV ve strojírenském a kovozpracujícím průmyslu nebo ve výrobě ostatních dopravních prostředků (letadel a kolejových vozidel).

Z regionálního hlediska provádělo v roce 2021 v Praze výzkumnou a vývojovou činnost 508 soukromých podniků, které na tuto činnost vynaložily celkem 22,4 mld. Kč. Ve druhém, Jihomoravském, kraji provádí výzkum a vývoj srovnatelný počet podniků, ale jejich celkové výdaje na VaV byly výrazně nižší (12,6 mld. Kč). V pořadí třetím krajem byl v roce 2021 Středočeský kraj s 10,8 mld. Kč vynaloženými za VaV. V Plzeňském kraji se v soukromých podnicích utratilo za VaV 4,4 mld. Kč a v Moravskoslezském kraji 4,2 mld. Kč. V ostatních krajích již byly výdaje alokované do VaV v podnicích v roce 2021 již nižší než 4 mld. Kč. V roce 2021 bylo v Česku 15 okresů ze 77, ve kterých výdaje na podnikový výzkum a vývoj překonaly hranici jedné miliardy. Naopak v 18 okresech byly nižší než 100 mil. Kč, často se jedná o příhraniční okresy, a to především v západních a jižních Čechách.

Kartogram 2 Výdaje na výzkum a vývoj v podnicích v Česku v roce 2021 podle okresů (mil. Kč)

Zdroj: ČSÚ; Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

V Praze téměř polovina výdajů na VaV v soukromých podnicích připadá na podniky v odvětví informačních a komunikačních technologií. Na průmyslové podniky v Praze připadá 21 % výdajů, nejméně ze všech krajů v Česku. V Jihomoravském kraji, obdobně jako v Praze, jsou nejdůležitějším odvětvím informační a komunikační služby, na které v roce 2021 připadlo 44 % výdajů soukromých podniků na VaV v tomto kraji. Ve všech ostatních krajích nejvíce prostředků na VaV vynakládají průmyslové podniky. V rámci zpracovatelského průmyslu jsou ve Středočeském, Jihočeském, Libereckém a Plzeňském kraji nejdůležitějšími odvětvími automobilový průmysl a výroba ostatních dopravních prostředků. V Moravskoslezském a v Olomouckém kraji se nejvíce prostředků na VaV vynaložilo v elektrotechnickém průmyslu. Na Vysočině, v Královéhradeckém a Pardubickém kraji je z hlediska výše výdajů na VaV nejdůležitější strojírenství. Ve Zlínském kraji je hlavním odvětvím gumárenský a plastikářský průmysl, v Ústeckém kraji jsou to chemický průmysl a výroba skla.

3.4 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích

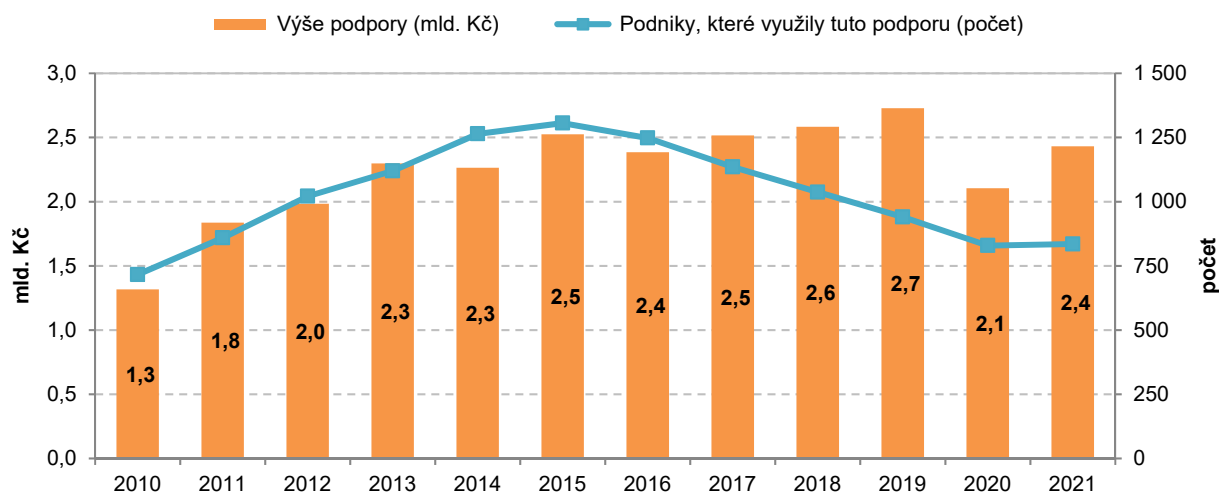
3.4.1 Celková daňová podpora VaV v soukromých podnicích

Instrument nepřímé veřejné (daňové) podpory výzkumu a vývoje byl v České republice zaveden v roce 2005, kdy podniky provádějící výzkum a vývoj mohly poprvé odečíst své náklady (výdaje) související s realizací VaV projektů od základu daně z příjmu.

V roce 2021 uplatnilo daňový odečet výdajů na VaV 835 soukromých podniků⁸, které získaly daňovou podporu VaV ve výši 2,4 mld. Kč. Objem odečtených výdajů na VaV dosáhl 12,8 mld. Kč. V tomto roce také 175 soukromých podniků neuplatnilo daňový odečet výdajů na VaV, ale pouze své výdaje na VaV převedlo do dalšího roku k pozdějšímu uplatnění. Kumulovaný objem takto převedených výdajů na VaV k pozdějšímu potenciálnímu uplatnění dosáhl 6,1 mld. Kč. V souhrnu tak **na instrumentu daňové podpory VaV participovalo**, ať již aktivně (uplatněný odečet) či pasivně (pouhý převod výdajů k pozdějšímu uplatnění), **1010 soukromých podniků**. Dlouhodobě využívá daňový odečet cca třetina soukromých podniků provádějících VaV.

V období let 2005 až 2015 počet soukromých podniků, které pro své výzkumné a vývojové činnosti využily daňovou podporu VaV, kontinuálně rostl průměrným ročním tempem 11 %. Pokud v roce 2005 využilo odečet výdajů na VaV celkem 454 podniků, pak v roce 2015 jich bylo 1 306, tedy skoro 3x více. Rostoucí trend skončil právě v roce 2015 a od tohoto roku již počet podniků využívajících daňovou podporu VaV setrvale klesal až do roku 2020. V roce 2020 uplatnilo daňový odečet na VaV 829 podniků, což bylo téměř o 111 podniků méně než v roce 2019. V roce 2021 se negativní trend poklesu přerušil a počet soukromých podniků využívajících daňovou podporu mezitím mírně vzrostl.

Graf 6: Daňová podpora VaV u soukromých podniků v Česku

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ

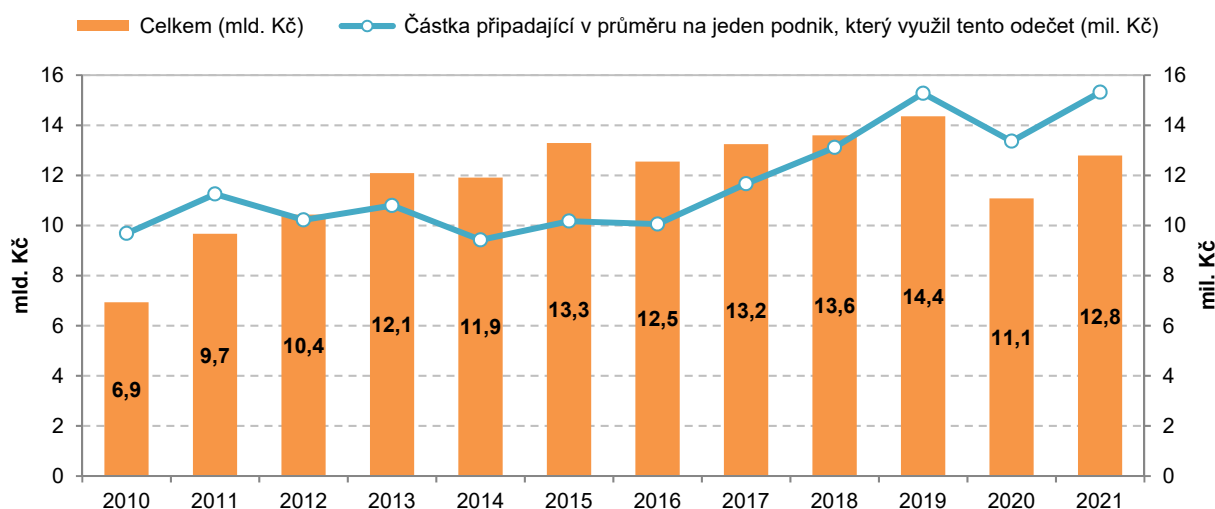
S narůstajícím počtem podniků využívajících daňovou podporu VaV rostly rovněž souhrnné odečtené výdaje na VaV, i když nikoliv kontinuálně jako v případě ukazatele počtu soukromých podniků využívajících daňovou podporu VaV. Po roce 2010, kdy se daňová sazba právnických osob ustálila na hodnotě 19 %, rostla výše daňové podpory VaV nepřetržitě až do roku 2013, následně přichází trend střídání poklesů (roky 2014, 2016) a nárůstů (roky 2015, 2017). V letech 2017 až 2019 sice meziročně klesal počet soukromých podniků, které pro svůj výzkum a vývoj využily daňovou podporu VaV, ale zároveň se zvyšoval objem odečtených výdajů na VaV a tím i částka uplatněné daňové podpory VaV. V roce 2020 poklesl jak počet soukromých podniků, které

⁸ Kromě soukromých podniků mohou využívat daňovou podporu VaV i ostatní právnické osoby, mezi které patří například podniky veřejné. Jejich počet je ale velmi nízký a s těmito subjekty v analýze dále nepracujeme. Daňovou podporu VaV v roce 2021 využilo pouze 10 veřejných podniků z 57, které prováděly VaV. Z pohledu souhrnné částky daňové podpory (2,4 mld. Kč) si odečetly zanedbatelných 12 mil. korun. Tyto podniky preferují přímou veřejnou podporu VaV.

využily daňovou podporu VaV, tak i částka uplatněné daňové podpory VaV. V roce 2021 došlo meziročně k opětovnému nárůstu jak počtu soukromých podniků, tak částky daňové podpory VaV.

V prvním roce zavedení instrumentu daňové podpory VaV, v roce 2005, byly od základu daně v daňových příznacích podniků odečteny výdaje na VaV v souhrnném objemu 3,2 mld. Kč, čímž získaly daňovou podporu VaV v hodnotě 819 mil. Kč.⁹ **V roce 2021 dosáhly odečtené výdaje již 12,8 mld. Kč** a při dané sazbě daně právnických osob činila **výše daňové podpory VaV 2,4 mld. Kč**. Srovnáme-li tuto hodnotu s rokem 2020, podpora vzrostla o 16 %, v absolutním vyjádření o 326 mil. Kč. V průměru **na jeden podnik připadal** v roce 2021 **odečet ve výši 15,3 mil. Kč**. Oproti roku 2020 se odečet na jeden podnik zvýšil v průměru o 2 mil. Kč. Za posledních deset let (2012 až 2021) ušetřily soukromé podniky díky daňové podpoře VaV částku 23,8 mld. Kč, když od základu daně odečetly výdaje na VaV o celkovém objemu 125 mld. Kč.

Graf 7: Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně z příjmu soukromých podniků

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Soukromé podniky v roce 2021 odečetly od základu daně 17 % z celkových výdajů vynaložených na VaV provedených v soukromých podnicích. Jedná se o stejné procento jako v předchozím roce. Domácí podniky odečetly 19 % svých celkových výdajů na VaV. V případě zahraničních podniků byl podíl nižší (17 %). U velkých podniků dosáhl uvedený podíl 19 %, u středních 16 %. Nejmenší podíl odečtených výdajů v poměru ke svým celkovým výdajům na VaV měly malé firmy (12 %).

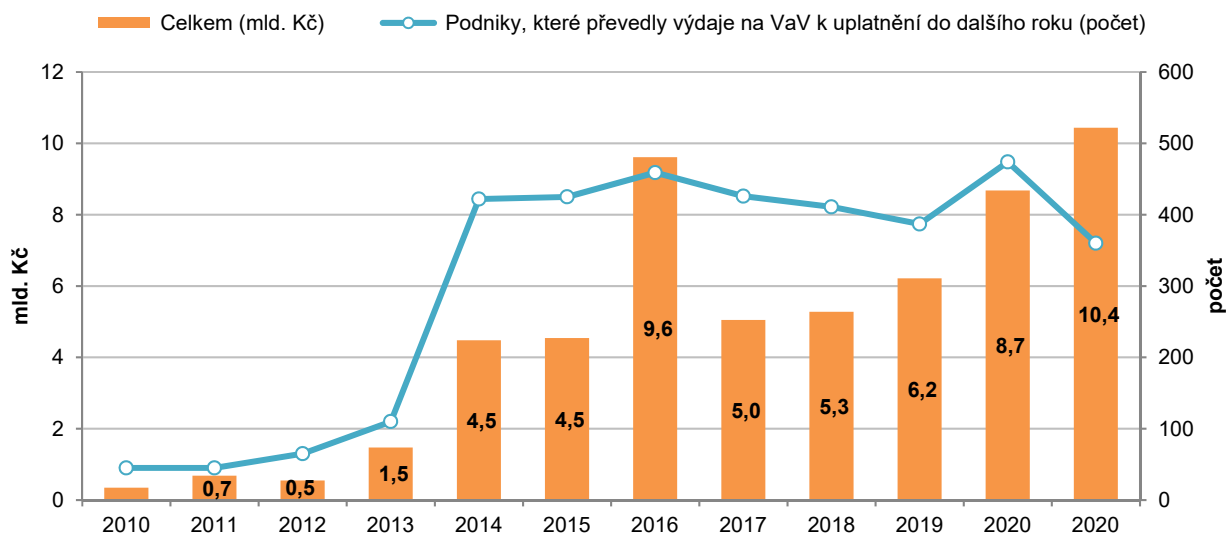
3.4.2 Neuplatněný odečet výdajů na výzkum a vývoj

Podniky nemusely své výdaje na VaV uplatnit v daňovém příznání pro daný rok, kdy jim výdaje na VaV vznikly, ale mohly buď celé, nebo jejich část, převést do dalšího roku a uplatnit odpočet později – nejpozději však do 3 let od jejich vzniku v souladu s dikcí zákona. V roce 2021 převedlo alespoň část výdajů na VaV k pozdějšímu uplatnění 360 podniků. Jedná se o soukromé podniky, které buď odečetly v daném roce výdaje na VaV a část výdajů převedly do dalšího roku (185 podniků) nebo které neuplatnily v daném roce odečet výdajů na VaV, ale pouze převedly své výdaje na VaV k pozdějšímu uplatnění do dalšího roku (175 podniků).

Soukromé podniky v roce 2021 převedly do dalších let náklady na své výzkumné a vývojové projekty pro daňové účely v celkové výši 10,4 mld. Kč. Je to o 1,8 mld. Kč více než v roce předchozím. Jedná se o rekordní výši převedených výdajů překonávající dosavadní rekord z roku 2016, kdy byly k pozdějšímu uplatnění převedeny výdaje v objemu 9,6 mld. Kč.

⁹ Výpočet daňové podpory VaV (**Daňová podpora VaV = uplatněné náklady (výdaje) na VaV * sazba daně právnických osob**) je odvislý od sazby daně právnických osob. Ta se v jednotlivých letech měnila. V roce 2005 byla daňová sazba na úrovni 26 %, následně klesala až na 19 % v letech 2010–2021. Pokud by byla sazba daně v roce 2005 nynějších 19 %, dosáhla by výše nepřímé veřejné podpory VaV nikoliv zmíněných 819 mil. Kč, ale pouze 608 mil. Kč.

Graf 8: Neuplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně z příjmu soukromých podniků

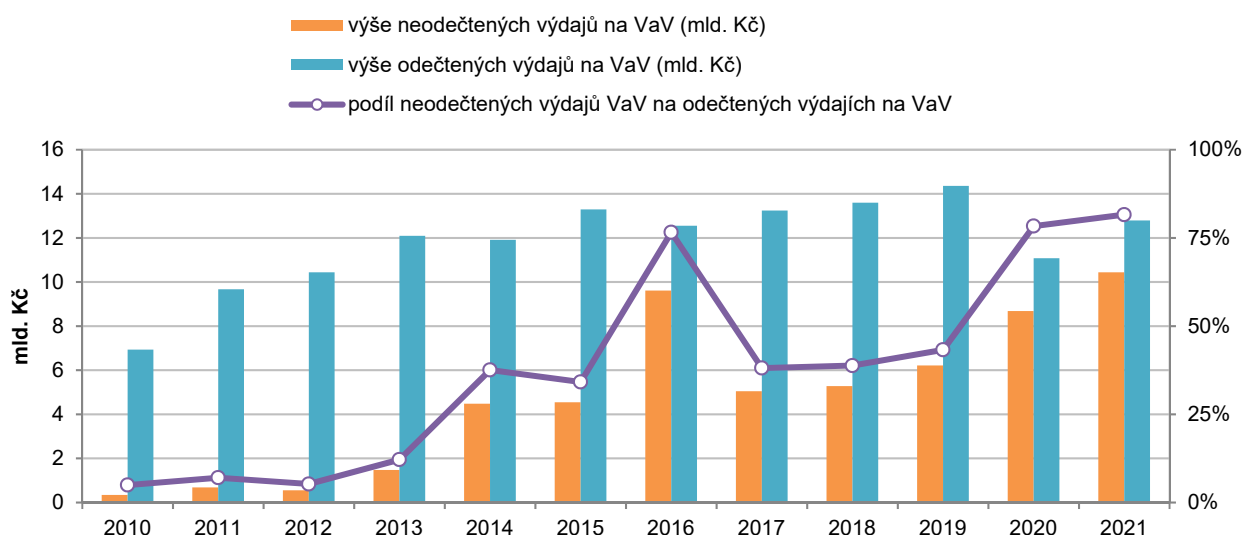

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Zahraniční podniky odložily k pozdějšímu uplatnění objem výdajů na VaV ve výši rovných 6 mld. Kč. U domácích podniků to bylo 4,4 mld. Kč. Z celkové výše neuplatněných výdajů na VaV připadá 75 % na velké podniky. Nejvíce výdajů na VaV bylo převedeno k pozdějšímu uplatnění ve zpracovatelském průmyslu. Jednalo se o 6,9 mld. Kč. V rámci tohoto sektoru byl nejvyšší neuplatněný odečet výdajů na VaV zaznamenán ve výrobě ostatních dopravních prostředků (2,7 mld. Kč) a strojírenském průmyslu (2,3 mld. Kč).

Zajímavý pohled na uplatňování odečtu výdajů na VaV přináší podíl neodečtených výdajů na VaV na odečtených výdajích na VaV. V roce 2021 tento podíl dosáhl 82 %, což je nejvíce za celou dobu existence daňové podpory VaV. Svou roli hraje ekonomická situace podniků v roce 2021 ovlivněná COVID-19. Obdobně vysoké hodnoty zmíněného podílu byly zaznamenány v letech 2016 (77 %) a 2020 (78 %). Například v roce 2010 podíl dosáhl pouze 5procentní hodnoty.

Graf 9: Uplatněný a neuplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně z příjmu soukromých podniků

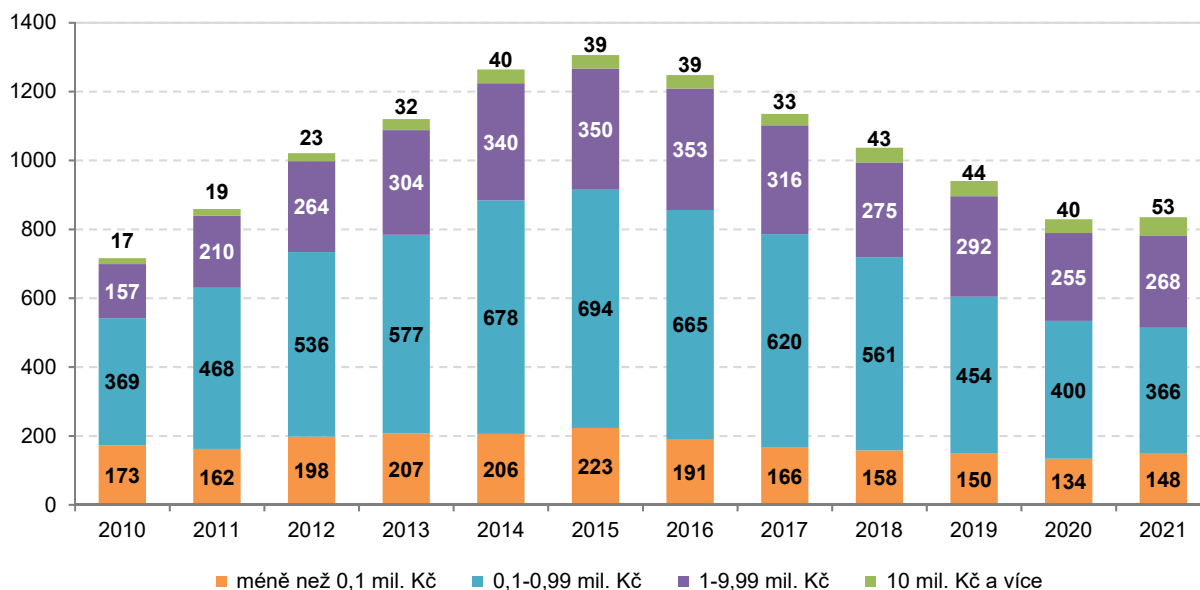

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

3.4.3 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích podle její výše

V roce 2021 utratily téměř tři čtvrtiny podniků za výzkum a vývoj méně než 10 mil. Kč. Pětina podniků pak vydala za VaV částku mezi 10–50 miliony korun a pouze 7 % podniků vložilo do výzkumu a vývoje částku přesahující padesát milionů korun. Právě z faktu, že většina podniků utratila za VaV částku menší než deset milionů korun, vyplývá, že 62 % podniků při uplatnění daňové podpory ušetřilo méně než jeden milion korun. Naopak daňovou podporu VaV přesahující 10 mil. Kč získalo jen 53 soukromých podniků, z nichž 34 mělo zahraniční vlastníky. Nejvíce podniků 366, ušetří daňovým odečtem výdajů na VaV částku v rozmezí 0,1 až 0,99 mil. Kč.

Graf 10: Počet soukromých podniků, které využily daňovou podporu VaV podle výše této podpory

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Podniků, které získaly daňovou podporu VaV nižší než jeden milion korun, bylo v roce 2021 celkem 514 a dohromady jim byla vyplacena celková částka 164 mil. Kč. Částku mezi jedním až deseti miliony korun ušetřilo díky daňové podpoře VaV 268 podniků a v součtu obdržely tyto podniky částku 768 mil. Kč. Více než 1,5 mld. Kč pak díky daňovým odečtům VaV ušetřilo dohromady 53 podniků, u nichž činila daňová podpora více než deset milionů korun.

3.4.4 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích podle vlastnictví podniku

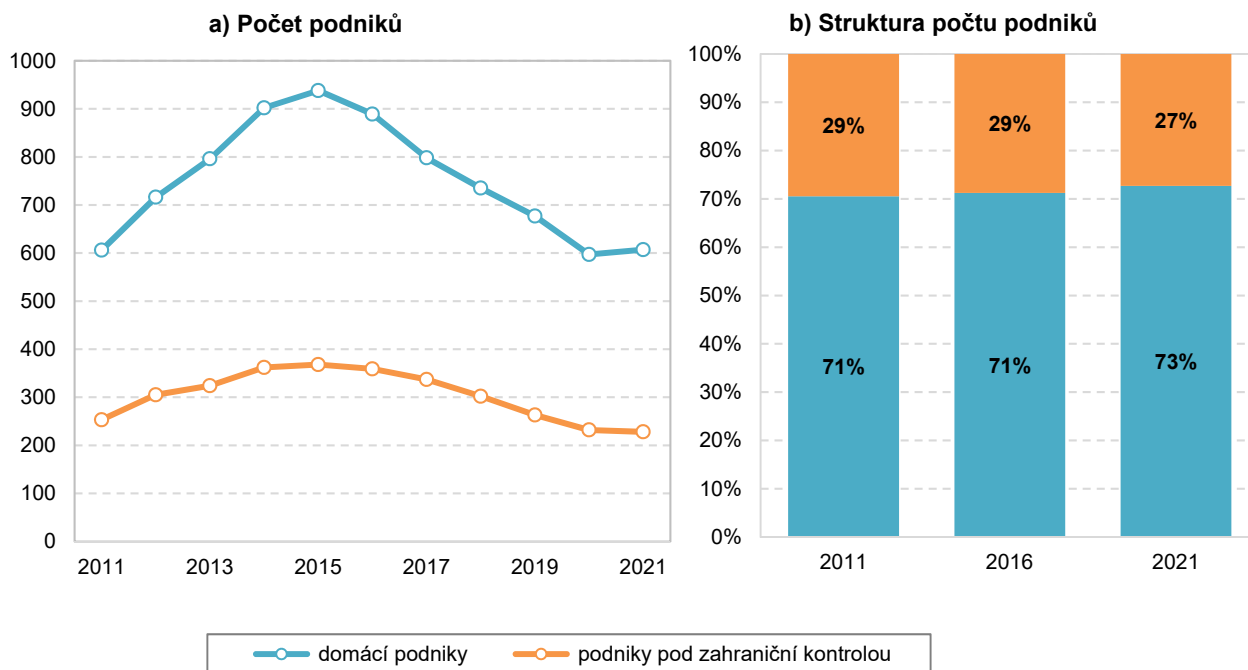
Na základě informací ze šetření o výzkumu a vývoji bylo zjištěno¹⁰, že počet domácích podniků provádějících VaV je výrazně vyšší než těch pod zahraniční kontrolou. V posledních sedmi letech na jeden podnik pod zahraniční kontrolou provádějící VaV připadaly přibližně tři podniky domácí.

Domácí podniky také častěji využívají daňovou podporu VaV. V roce 2021 tak bylo mezi příjemci daňové podpory VaV 73 % podniků domácích a 27 % podniků pod zahraniční kontrolou. Toto rozdělení je z dlouhodobého hlediska stabilní.

Vývoj počtu soukromých domácích podniků a zahraničních podniků využívajících daňovou podporu VaV ilustruje graf č. 11. Jak v případě domácích podniků, tak těch pod zahraniční kontrolou, nevyšší počet využil daňovou podporu VaV v roce 2015. Pak počty v obou skupinách klesaly až do roku 2020. V roce 2021 opět mírně vzrostl ve skupině domácích podniků. U zahraničních podniků pokračoval pokles dále i v roce 2021, i když mírněji než v přechodných letech.

¹⁰ Blíže viz statistika výzkumu a vývoje: https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje

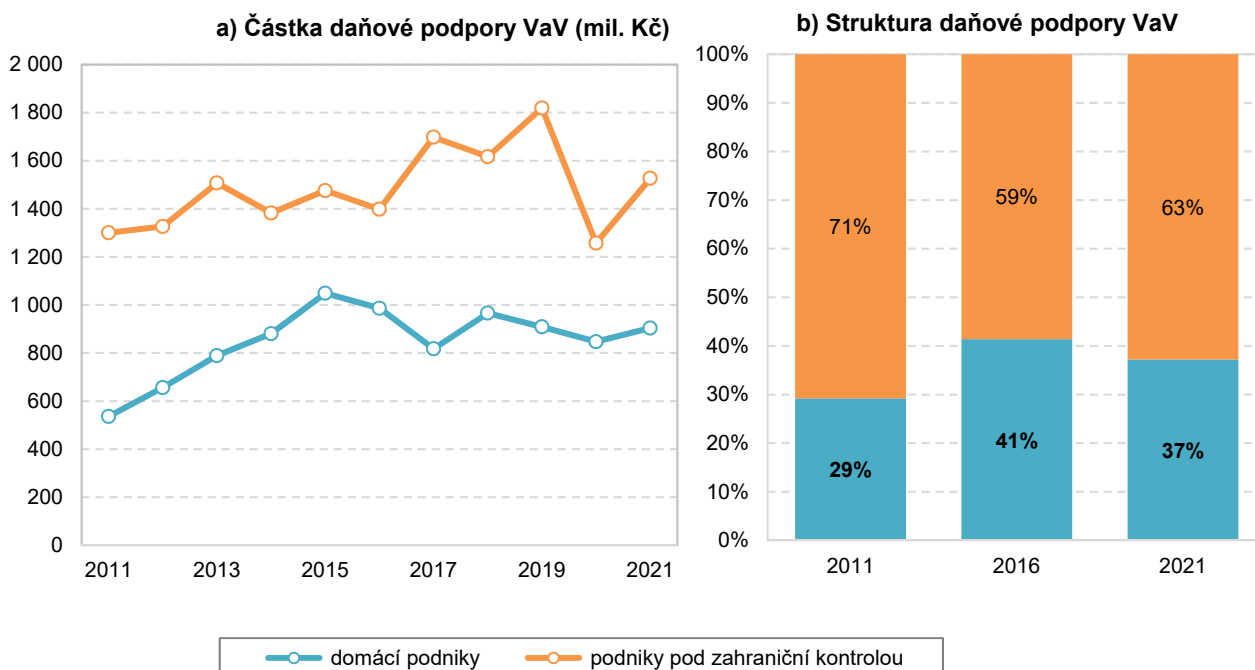
Graf 11: Soukromé podniky využívající daňovou podporu VaV podle jejich vlastnictví (počet; %)

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Co do počtu podniků využívajících daňovou podporu VaV tedy dominují domácí podniky, pokud se však zaměříme na objem financí, pak jsou na tom jednoznačně lépe podniky pod zahraniční kontrolou. Podniky pod zahraniční kontrolou v roce 2021 ukrojily 63 % z celkové daňové podpory VaV a na jeden takový podnik připadala v průměru daňová podpora ve výši 6,7 mil. Kč.

Graf 12: Výše daňové podpory VaV v soukromých podnicích podle jejich vlastnictví (mil. Kč; %)

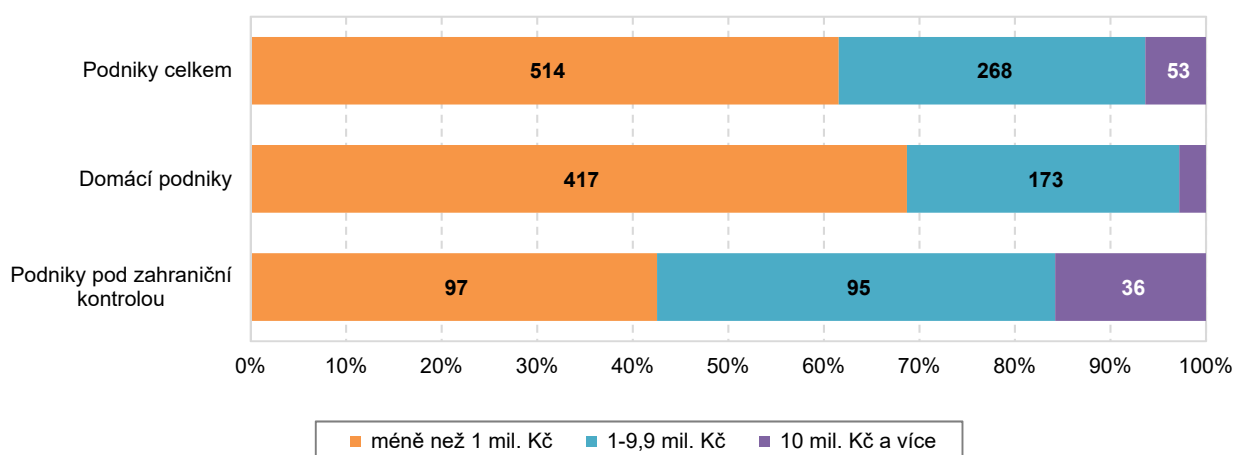
Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Domácí podnik v roce 2021 čerpal daňovou úlevu v průměru 1,5 mil. Kč, což je způsobeno vyšším počtem domácích podniků uplatňujících daňovou podporu VaV a hlavně tím, že mezi těmito podniky je, oproti podnikům pod zahraniční kontrolou, vyšší zastoupení malých podniků, které obecně uplatňují nižší částky. Na

menší zastoupení žadatelů o daňovou podporu VaV ze stran velkých podniků má vliv také již výše zmiňovaný fakt, že soukromé domácí podniky využívají, oproti podnikům pod zahraniční kontrolou, v mnohem vyšší míře přímou veřejnou podporu. Z důvodů exkluzivity (viz metodická část) nemohou využít na výzkumné a vývojové projekty podpořené přímo ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů Evropské unie (např. Evropské strukturální a investiční fondy) zároveň podporu daňovou.

Z hlediska výše daňové podpory VaV jsou na tom tedy lépe podniky pod zahraniční kontrolou. Mezi domácími podniky, které uplatnily v roce 2021 daňový odpočet, jich 69 % z nich takto získalo dodatečně méně než jeden milion korun. Více než čtvrtina podniků pak takto ušetřila částku 1–9,9 mil. Kč a úspora více než 10 mil. Kč připadala díky daňovým odečtům na 3 % domácích podniků. V případě podniků pod zahraniční kontrolou je situace zcela odlišná. Mezi těmito podniky, uplatňujícími daňové zvýhodnění, jich 43 % ušetřilo částku menší než 1 mil. Kč, 42 % podniků dosáhlo na slevu v rozmezí 1–9,9 mil. Kč a 16 % zahraničních podniků získalo díky daňové podpoře VaV více než 10 mil. Kč.

Graf 13: Soukromé podniky využívající daňovou podporu VaV podle výše podpory a jejich vlastnictví (počet; %), 2021

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

3.4.5 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích podle velikosti podniku

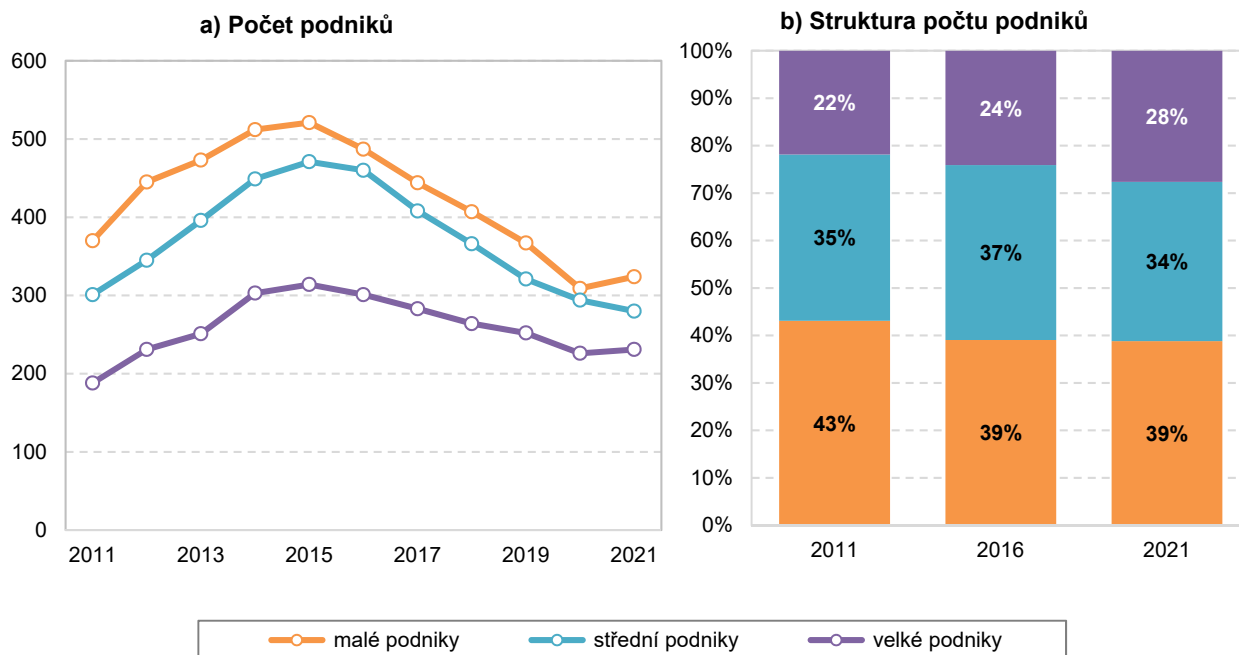
Největší část výdajů na VaV v soukromých podnicích, které v roce 2021 činily výše zmiňovaných 73,4 mld. Kč, byla v tomto roce vynaložena ve velkých podnicích (77 %). Střední podniky utratily 17 % těchto výdajů, zbytek (11 %) pak malé podniky. Z této struktury částečně vyplývá i výše daňové podpory alokované do jednotlivých velikostních skupin podniků. Odpočty výdajů na VaV a z nich odvozená daňová podpora VaV nebyly uplatňovány rovnoměrně ve všech velikostních skupinách podniků.

Nejvyšší počet soukromých podniků, které v roce 2021 uplatnily odpočty výdajů na VaV, byl zaznamenán v kategorii malých podniků (324; 39 % z celkového počtu soukromých podniků využívajících daňovou podporu VaV). Uvedená skupina soukromých podniků však získala nejnižší částku daňové podpory VaV (179 mil. Kč; 7 % z celkové výše daňové podpory VaV).

Druhou nejpočetnější velikostní skupinou uplatňující daňové zvýhodnění VaV tvořily středně velké podniky, které uplatnily odečet výdajů na VaV ve 280 případech a získaly daňovou podporu VaV ve výši 394 mil. Kč. V roce 2021 využilo daňovou podporu VaV 231 velkých podniků, které nárokovaly daňovou podporu VaV o objemu 1,9 mld. Kč. To představuje více než třetí čtvrtinový podíl z celkové částky daňové podpory u soukromých podniků. Na jeden velký podnik tak v průměru připadala daňová podpora VaV ve výši rovných 8 mil. Kč, což je násobně vyšší částka než v případě podniků z ostatních velikostních kategorií. U středních podniků to bylo 1,4 mil. Kč a u malých podniků se jednalo o částku 0,6 mil. Kč.

V meziročním srovnání došlo k mírnému nárůstu počtu firem využívajících daňovou podporu VaV o 1 %. Nárůst byl zaznamenán ve všech velikostních skupinách, kromě skupiny středních podniků, kde byl zaznamenán 5% pokles.

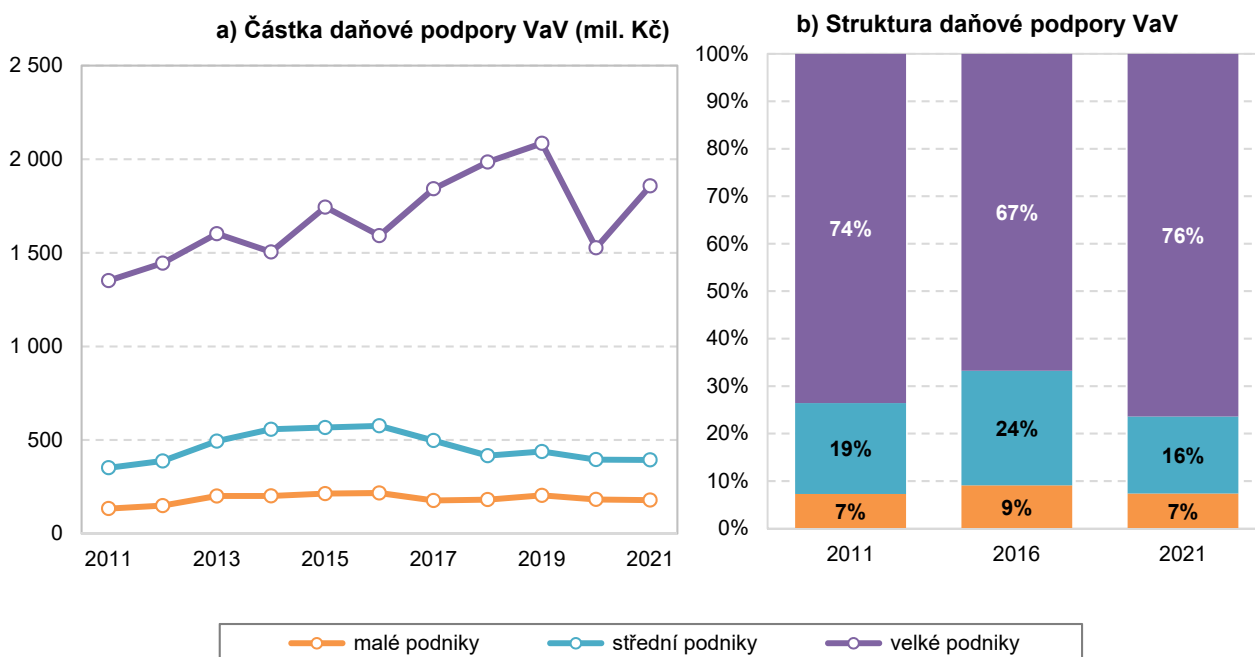
Graf 14: Soukromé podniky využívající daňovou podporu VaV podle jejich velikosti (počet; %)

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Ve struktuře podniků využívajících daňovou podporu VaV v členění podle velikostních skupin nejsou v posledních deseti letech zaznamenány žádné razantní změny. Zastoupení malých podniků se mírně snížilo na 39 % v roce 2021. Naopak zastoupení velkých podniků vzrostlo z 22 % na 28 % a naopak se snížilo zastoupení malých podniků ze 45 % na 37 %. Podíl středních podniků se pochybuje v rozmezí 34 až 37 %. K nepatrným změnám pak došlo i v případě výše daňové podpory VaV rozdělené do jednotlivých velikostních skupin soukromých podniků. Podíl financí směřujících do velkých podniků se od roku 2011 zvýšil ze 74 % na 76 % a u středních podniků se naopak snížil z 19 % na 16 %. U malých podniků se podílové zastoupení v posledních deseti letech nezměnilo.

Graf 15: Výše daňové podpory VaV v soukromých podnicích podle jejich velikosti (mil. Kč; %)

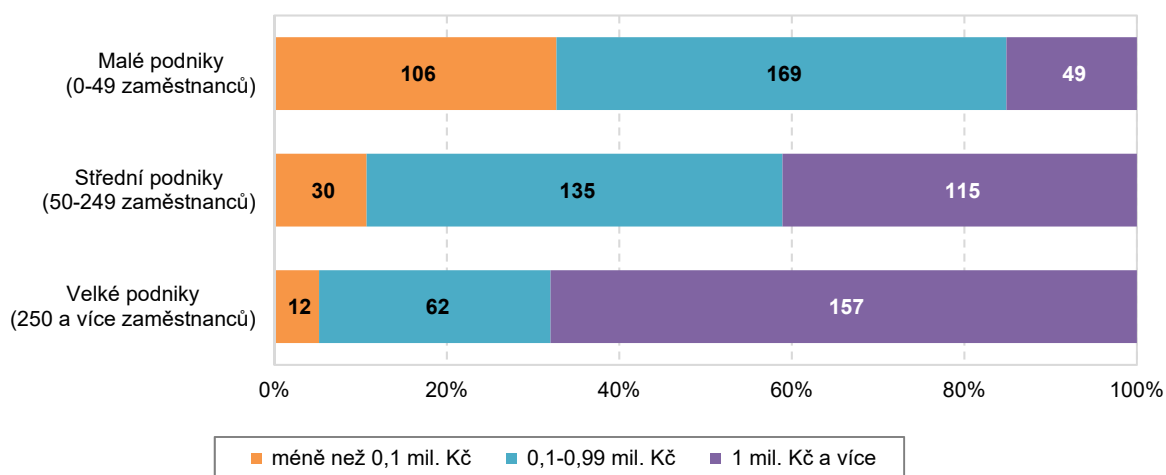

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

V roce 2021 oproti roku 2020 vzrostla výše daňové podpory VaV o 15 %, konkrétně o 326 mil. Kč a k tomuto nárůstu přispěly pouze velké podniky, které uplatnily vyšší objem výdajů na VaV a získaly tak daňovou podporu VaV, která byla oproti minulému roku vyšší o 331 mil. Kč. V případě malých a středních podniků výše daňové podpory naopak mírně poklesla, konkrétně o 1,9 % u malých a 0,4 % u středních podniků.

Mezi malými i středními podniky jich přibližně polovina obdržela daňovou podporu VaV v rozmezí 0,1–0,99 mil. Kč. U malých podniků však bylo vyšší zastoupení těch, jejichž úspora díky daňové podpoře činila méně než 0,1 mil. Kč, a to 33 %. U středních podniků naopak 41 % z nich obdrželo daňovou podporu VaV vyšší než 1 mil. Kč. U velkých podniků je, co do výše daňové podpory, situace odlišná, jelikož 68 % (157) podniků získalo daňovou podporu VaV vyšší než 1 mil. Kč a 48 (21 %) podniků dokonce vyšší než deset milionů korun.

Graf 16: Soukromé podniky využívající daňovou podporu VaV podle výše podpory a velikosti podniku (počet; %), 2021

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

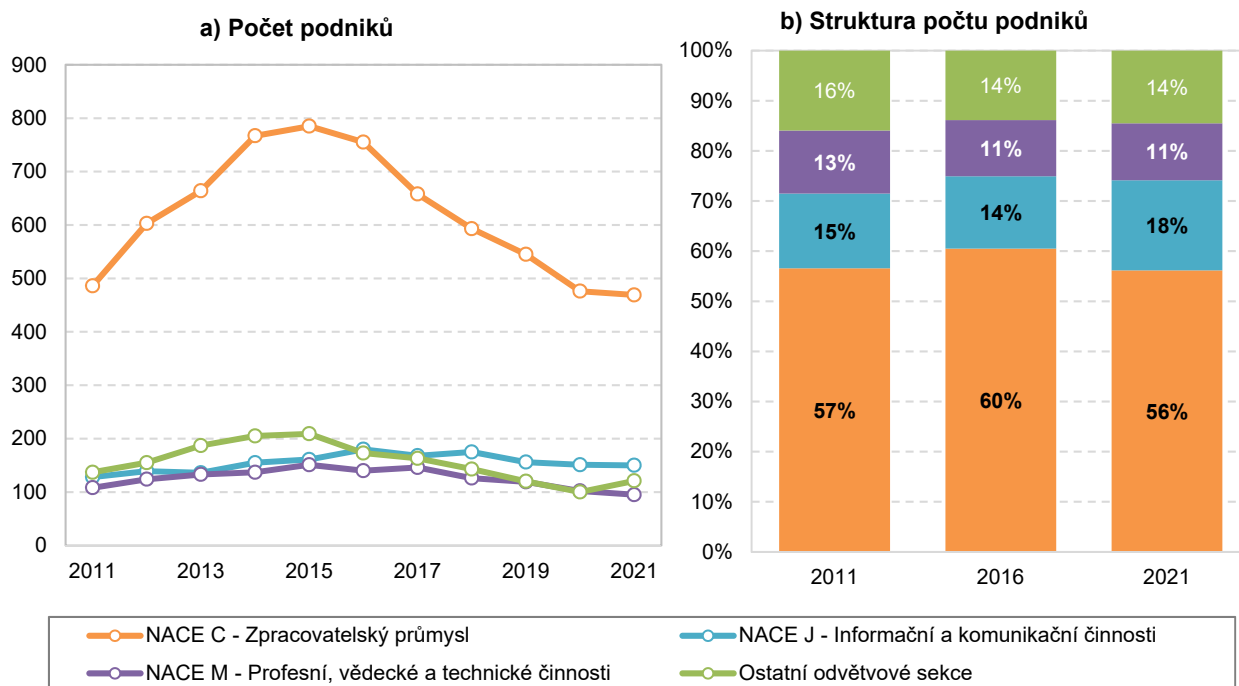
3.4.6 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích podle odvětví

Z hlediska převažující ekonomické činnosti podniků, které v roce 2021 **využily daňovou podporu pro jejich VaV činnost, jich nejvíce (469; 56 %), působilo ve Zpracovatelském průmyslu (CZ-NACE sekce C)**. Za posledních deset let se počet těchto podniků snížil o 22 %. Podniky zpracovatelského průmyslu získaly 1,5 mld. Kč (60 %) z celkové daňové podpory VaV v soukromých firmách v Česku. Oproti roku 2011 vzrostl podíl výše daňové podpory VaV, která směřovala do zpracovatelského průmyslu o 8 procentních bodů. V průměru získal jeden podnik ve zpracovatelském průmyslu daňovou podporu VaV ve výši 3,1 mil. Kč.

Daňová podpora VaV je také důležitá pro soukromé podniky působící v oblasti Informačních a komunikačních činností - zkráceně poskytování IT služeb - (CZ-NACE sekce J) a oblasti Profesionálních, vědeckých a technických činností (CZ-NACE sekce M). V oblasti poskytování IT služeb využilo v roce 2021 daňové zvýhodnění VaV 150 podniků, které získaly daňovou podporu VaV ve výši 481 mil. Kč. V průměru obdržel jeden podnik z oblasti poskytování IT služeb 3,2 mil. Kč.

U podniků z oblasti Profesionálních, vědeckých a technických činností využilo daňovou podporu VaV 95 podniků, které díky daňové úlevě na VaV ušetřily 235 mil. Kč. V průměru na jeden podnik tak připadala daňová podpora VaV ve výši 2,5 mil. Kč. Podniky zařazené v této sekci klasifikace CZ-NACE využívají častěji přímou veřejnou podporu VaV než daňovou. To je dáno především tím, že v této odvětvové sekci se nacházejí i podniky s převažující ekonomickou činností v oblasti výzkumu a vývoje (CZ-NACE 72).

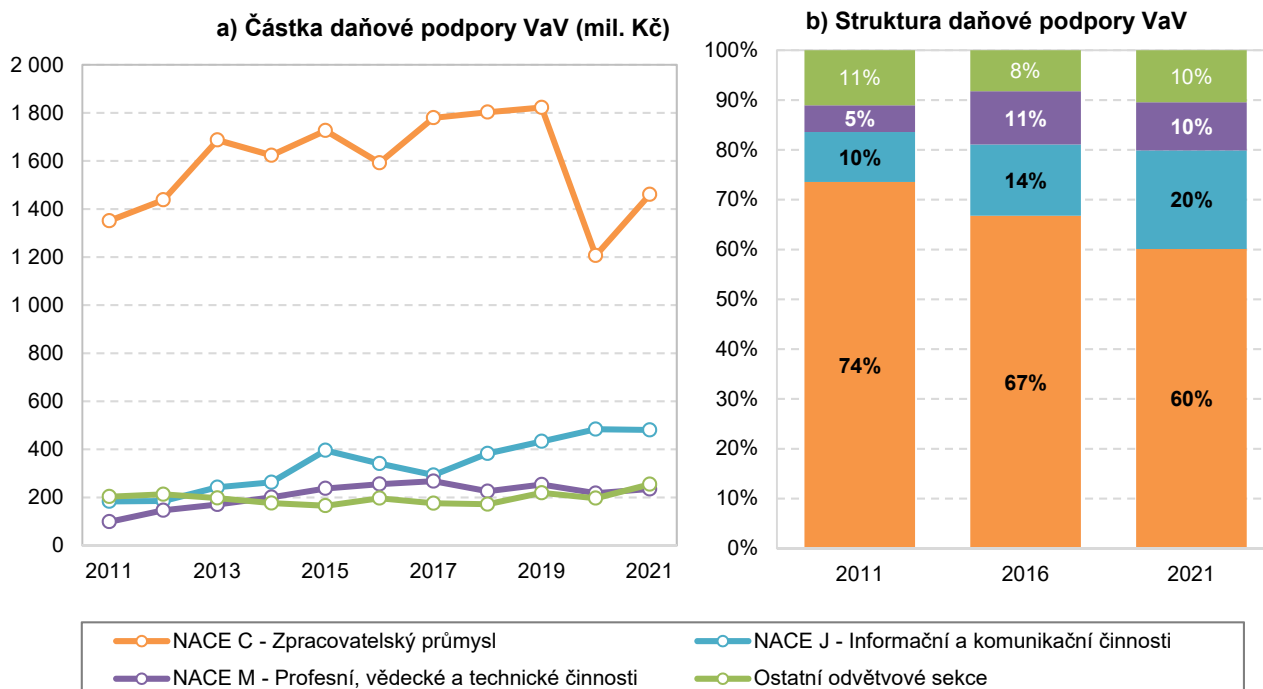
Graf 17: Soukromé podniky využívající daňovou podporu VaV podle odvětví (počet; %)

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Dalších 121 podniků, které v roce 2021 obdržely daňovou podporu VaV ve výši 254 mil. Kč, se nacházelo napříč dalšími odvětvími jako je Zemědělství, Stavebnictví, Velkoobchod a maloobchod, Peněžnictví a pojišťovnictví atd.

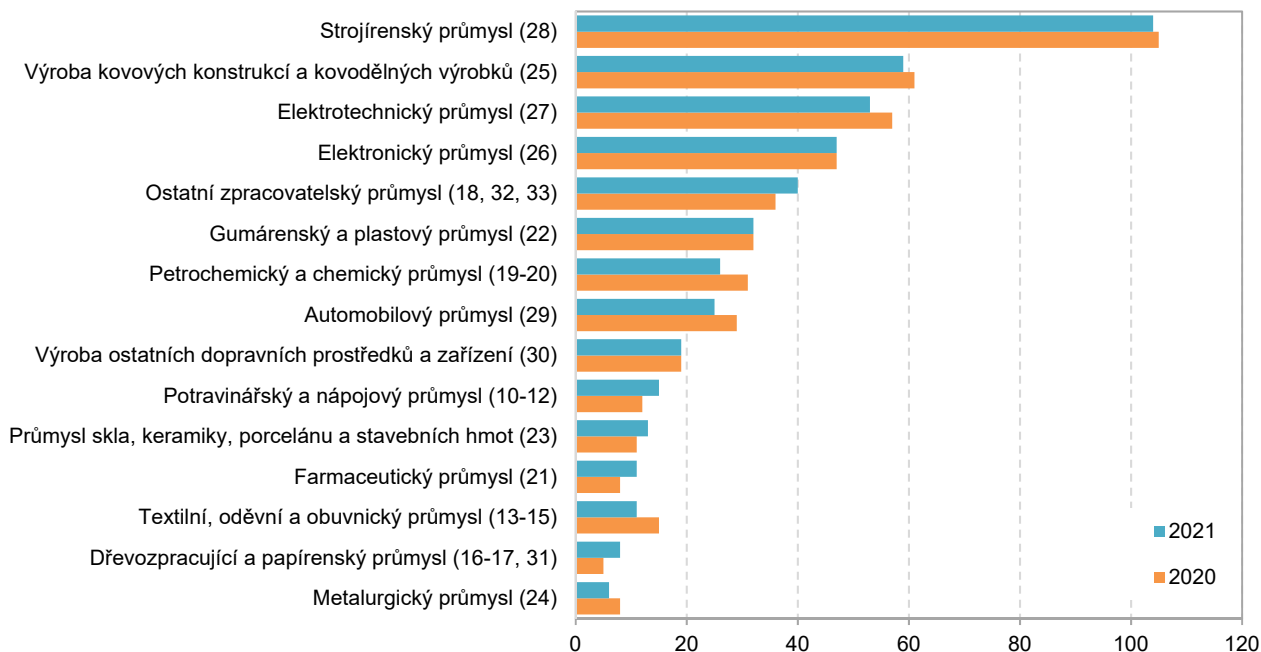
Graf 18: Výše daňové podpory VaV v soukromých podnicích podle odvětví (mil. Kč; %)

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Ve zpracovatelském průmyslu uplatnilo v roce 2021 daňový odečet výdajů na VaV nejvíce soukromých podniků ve strojírenském průmyslu (104 subjektů), ale částka daňové podpory VaV zdaleka nebyla nejvyšší. Podniky v tomto odvětví nárokovaly daňovou podporu pro své výzkumné a vývojové činnosti ve výši 156 mil. Kč a na jeden podnik tak připadala částka 1,5 mil. Kč. Ačkoliv bylo firem, které si nárokovaly daňovou podporu VaV ve strojírenském průmyslu nejvíce, částka, kterou obdržely, byla až třetí nejvyšší ze sledovaných odvětví ve zpracovatelském průmyslu. Oproti roku 2020 částka daňové podpory VaV ve strojírenství vzrostla o 16 %. Viz graf č. 19.

Graf 19: Soukromé podniky využívající daňovou podporu VaV ve zpracovatelském průmyslu

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

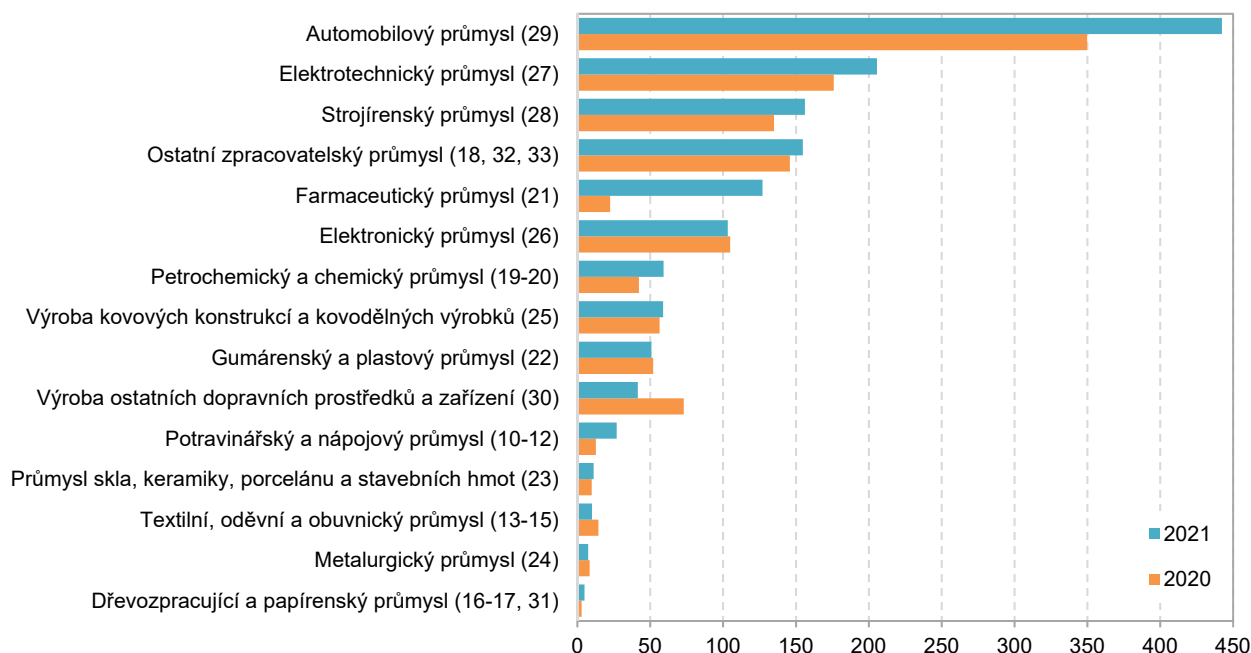
Ze všech odvětví zpracovatelského průmyslu uplatnily v roce 2021 vůbec nejvyšší částku daňové podpory VaV podniky působící v automobilovém průmyslu (442 mil. Kč). Uvedenou částku obdrželo celkem 25 soukromých podniků. Na jeden podnik v průměru připadlo 17,7 mil. Kč. Většina, konkrétně dvacet, podniků automobilového průmyslu, které uplatnily odečet výdajů VaV spadá do kategorie velkých subjektů. Z pohledu vlastnictví převažují zahraniční podniky nad domácími. Zahraniční podniky v automobilovém průmyslu získaly daňovou podporu VaV ve výši 422 mil. Kč, domácí podniky pak pouze 20 mil. Kč. V tomto významném odvětví českého průmyslu soukromé podniky odečetly výdaje na VaV v celkovém objemu 2,3 mld. Kč, což představuje 30 % z celkové odečtené částky výdajů na VaV soukromých podniků zpracovatelského průmyslu v ČR.

Daňovou podporu VaV vyšší než 100 mil. Kč v roce 2021, kromě již zmiňovaného automobilového a strojírenského průmyslu, získaly také podniky v elektrotechnickém průmyslu (206 mil. Kč), ostatním zpracovatelském průmyslu (155 mil. Kč), farmaceutickém průmyslu (127 mil. Kč) a elektronickém průmyslu (103 mil. Kč). V případě farmaceutického průmyslu došlo meziročně k šestinasobnému zvýšení částky daňové podpory VaV, když v roce 2020 se jednalo o podporu ve výši 22 milionů korun.

Pokud v automobilovém průmyslu početně nejvíce využívají daňovou podporu VaV velké podniky, pak v elektronickém průmyslu (CZ-NACE 26), jsou to malé a střední podniky, které tvoří tři čtvrtiny ze všech podniků které v tomto odvětví daňovou podporu VaV využily. Obdobná situace byla i ve strojírenství.

Nejméně daňové podpory VaV bylo zjištěno v odvětvích s nízkou intenzitou VaV, kam se řadí dřevozpracující a papírenský průmysl (CZ-NACE 16-17, 31), metalurgický průmysl (CZ-NACE 24) a průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23). V uvedených odvětvích daňová podpora VaV nepřesáhla hranici 10 mil. Kč.

Graf 20: Výše daňové podpory VaV v soukromých podnicích ve zpracovatelském průmyslu (mil. Kč)

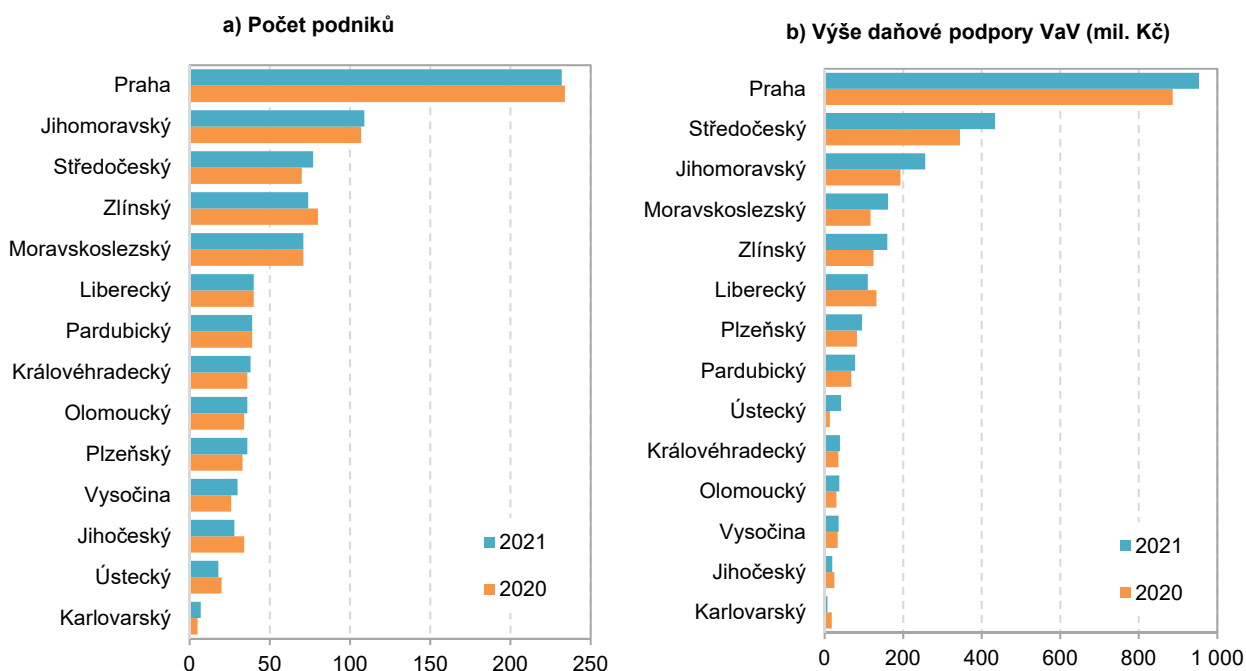

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

3.4.7 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v krajích

Porovnáním počtu soukromých podniků, které v roce 2021 využily daňovou podporu VaV v jednotlivých krajích Česka zjistíme, že nejvíce jich sídlilo v Praze (234). Za hlavními městem následují Jihomoravský kraj se 109 podniky a Středočeský kraj se 77 podniky. Ve Zlínském kraji využilo výhod daňové podpory VaV 74 podniků. Nejméně subjektů, které uplatnily odečet výdajů na VaV, pocházelo z Karlovarského kraje, jednalo se pouze o 7 podniků. Rozložení podniků napříč regiony z velké části odráží celkové rozložení soukromých podniků provádějících VaV.

Graf 21: Soukromé podniky využívající daňovou podporu VaV podle krajů ČR

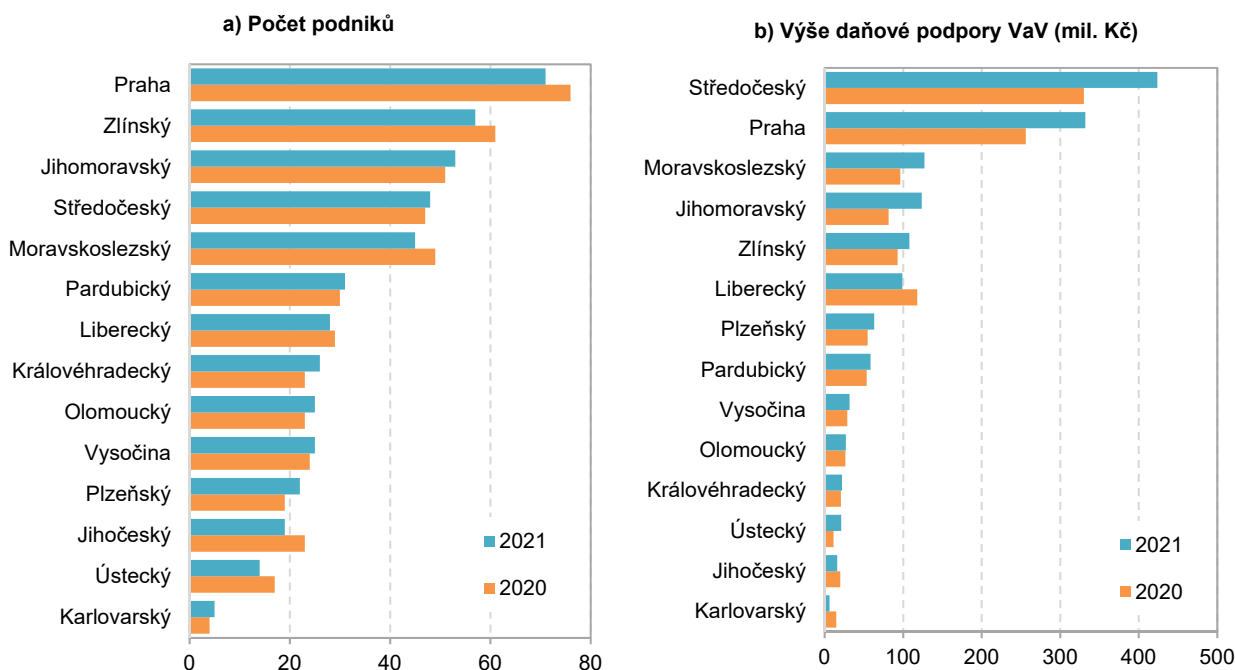

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Z celkové částky daňové podpory VaV získané soukromými podniky v ČR, připadlo 39 % (953 mil. Kč) podnikům sídlícím v hlavním městě. Hranici půl miliardy korun nepřekonal již žádný další kraj. Ve Středočeském kraji podniky získaly 434 mil. Kč. S odstupem za Středočeským krajem byl kraj Jihomoravský, ve kterém bylo na daňové podpoře VaV vyplaceno soukromým podnikům celkových 257 mil. Kč. Za Jihomoravským krajem následují kraje Moravskoslezský, Zlínský a Liberecký. V případě ostatních krajů již výše daňové podpory VaV soukromým podnikům nepřesáhla hranici sto miliónů korun. Nejnižší objem daňové podpory byl zaznamenán v krajích Karlovarském (7 mil. Kč) a Jihočeském (20 mil. Kč).

Mezi soukromými podniky, které v roce 2021 využily možnosti uplatnit daňové odpočty výdajů na VaV, získaly ve všech krajích nejvyšší částku podpory podniky působící ve zpracovatelském průmyslu (NACE C). Vůbec nejvyšší daňovou podporu VaV ve zpracovatelském průmyslu získaly soukromé firmy působící ve Středočeském kraji (424 mil. Kč). U podniků v Praze se ve zpracovatelském průmyslu jednalo o částku 332 mil. Kč. Mírně nižší částku, konkrétně 327 mil. Kč, v Praze získaly podniky působící v informačních a komunikačních službách (NACE J).

Graf 22: Soukromé podniky využívající daňovou podporu VaV ve zpracovatelském průmyslu podle krajů ČR

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

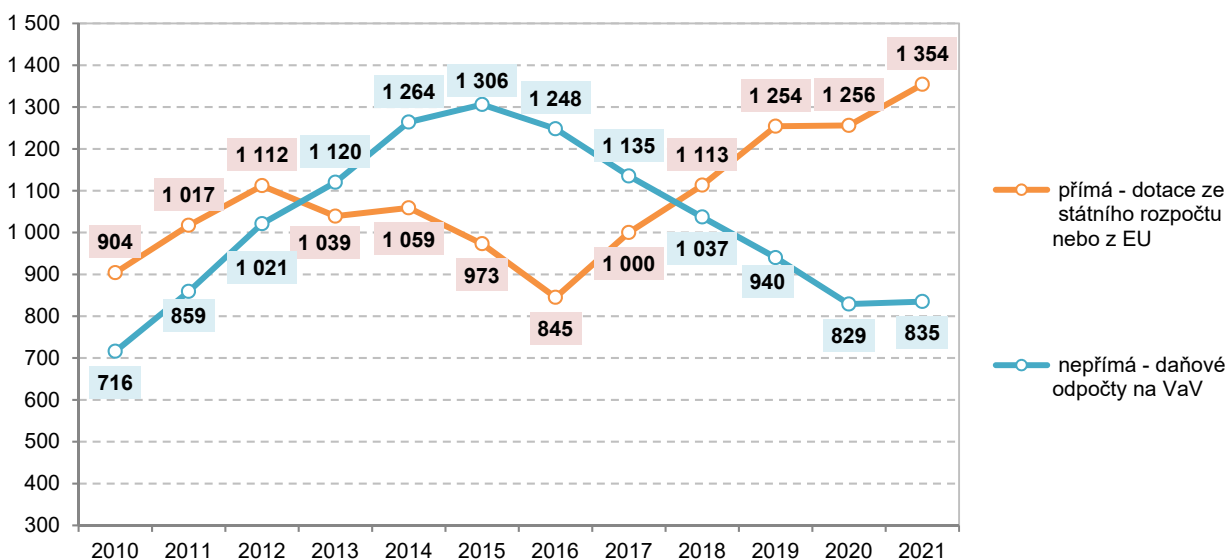

3.5 Celková veřejná podpora VaV v soukromých podnicích

3.5.1 Počet podniků využívajících veřejnou podporu na výzkum a vývoj

V roce 2021 využilo ať už přímou či nepřímou veřejnou podporu pro své výzkumné a vývojové aktivity celkem 2 036 firem¹¹. Kromě 835 firem, které využily daňový odpočet na VaV, 1 354 soukromých podniků ve stejném roce získalo přímou podporu z veřejných zdrojů prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU. Firmy také mohly využít pro své VaV projekty kombinaci přímé a nepřímé veřejné podpory VaV. Učinilo tak 153 firem.

Graf 23: Počet soukromých podniků v Česku podle typu získané veřejné podpory na výzkum a vývoj

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Jak je vidět z grafu č. 23, v letech 2013 až 2017 bylo v Česku více firem, které využívaly daňovou podporu než tu přímou prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU. V posledních čtyřech letech naopak převažují firmy, které využívají přímé dotace. V roce 2021 jich bylo o 519 více než těch, které si za tento rok ve svém daňovém přiznání uplatnily daňový odpočet na VaV. Zde je nutno připomenout, že firma může daňový odpočet na VaV uplatnit pouze na projekty, na které nedostala přímou finanční podporu z veřejných zdrojů. Firma ale může zároveň využít jak přímou tak i nepřímou podporu VaV, pokud je využije na rozdílně projekty výzkumu a vývoje.

Tab. 8 Soukromé podniky v Česku, které pro VaV získaly veřejnou podporu podle její formy

	Počet					% z podniků provádějících VaV				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Celkem	1 968	1 968	2 008	1 929	2 036	78%	78%	77%	74%	75%
Přímá celkem	1 000	1 113	1 254	1 256	1 354	40%	44%	48%	48%	50%
Domácí - dotace ze SR ČR	846	861	988	996	981	34%	34%	38%	38%	36%
Zahraniční - dotace z EU	264	379	401	374	487	10%	15%	15%	14%	18%
Nepřímá - daňové odpočty na VaV	1 135	1 037	940	829	835	45%	41%	36%	32%	31%

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Přímou podporu z veřejných zdrojů prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU získalo v roce 2021 celkem 1 354 soukromých podniků, tj. přesně polovina z těch, co ve stejném roce prováděly VaV. Na nepřímou veřejnou podporu prostřednictvím daňových odpočtů na VaV dosáhlo výše uvedených 835 firem.

¹¹ Jedná se o počet podniků, které v roce 2021 využily některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

Mezi 2 730 firmami, které v roce 2021 prováděly VaV, představovalo 2 036 podniků s jakoukoliv veřejnou podporou této činnosti 75 %¹².

I když se celkový počet soukromých firem využívajících pro své výzkumné a vývojové aktivity veřejnou podporu se v posledních pěti letech nijak výrazně nemění – pohybuje se kolem 2 tisíc. To, co se mění, je, jak již bylo výše zmíněno, forma této podpory. Firmy v posledních letech nejčastěji využívají přímé dotace ze státního rozpočtu. Jde především o financování prostřednictvím dotačních programů administrovaných Ministerstvem průmyslu (TRIO¹³ nebo Country for Future) nebo Technologickou agenturou ČR (EPSILON¹⁴, TREND¹⁵). Tyto státní dotace v roce 2021 získalo 981 soukromých firem. Evropské prostředky na podporu podnikového VaV získalo v roce 2021 necelých 500 soukromých podniků. Financování VaV ze zdrojů EU zahrnuje především strukturální fondy. V případě podniků se na tom podílely operační programy VaVpl a PIK.

Z údajů uvedených v tabulce č. 8 je vidět, že rozdíl mezi počtem firem využívajících dotace ze státního rozpočtu oproti těm, které získaly dotaci ze zdrojů EU, se snižuje. Například v roce 2017 využilo dotace ze státního rozpočtu na výzkum a vývoj více než trojnásobný počet soukromých firem, které využily dotace z EU. V roce 2021 bylo tento rozdíl dvojnásobný.

Z hlediska vlastnictví sledovaných soukromých firem získalo v roce 2021 přímou veřejnou podporu či využilo daňový odpočet 1 687 domácích firem ve srovnání s 349 firmami pod zahraniční kontrolou. Jestliže u domácích firem na nějakou formu veřejné podpory dosáhlo téměř 80 % z celkového počtu soukromých domácích firem provádějících výzkum a vývoj v daném roce, v případě firem pod zahraniční kontrolou to bylo 60 %. Pokud jde rozložení těchto firem podle jejich velikosti, častěji dosáhnou na veřejnou podporu malé podniky než ty velké. Tyto podrobné údaje nabízí následující tabulka č. 9.

Tab. 9 Soukromé podniky, které pro VaV získaly veřejnou podporu podle vlastnictví, velikosti a odvětví

	Počet			Struktura (celkem = 100 %)			Podíl (v %)*		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Celkem	2 008	1 929	2 036	100%	100%	100%	77%	74%	75%
soukromé podniky domácí	1 621	1 578	1 687	81%	82%	83%	80%	78%	79%
podniky pod zahraniční kontrolou	387	351	349	19%	18%	17%	66%	60%	59%
podle velikosti (počet zaměstnanců)									
malé podniky (0-49)	1 006	990	1 097	50%	51%	54%	84%	82%	83%
střední podniky (50-249)	644	599	606	32%	31%	30%	72%	68%	68%
velké podniky (250+)	358	340	333	18%	18%	16%	69%	67%	64%
podle odvětví (sekce CZ-NACE)									
Zpracovatelský průmysl (C)	1 003	919	937	50%	48%	46%	70%	66%	66%
Informační a komunikační činn. (J)	273	295	320	14%	15%	16%	76%	80%	79%
Profesní, vědecké a techn. činn. (M)	335	333	346	17%	17%	17%	89%	85%	85%
ostatní odvětví	397	382	433	20%	20%	21%	89%	86%	89%

* Podíl na celkovém počtu soukromých firem v dané skupině, které v daném roce prováděly výzkum a vývoj.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Následující tabulka č. 10 pak uvádí podrobné údaje o tom, jakou formu veřejné podpory využily soukromé firmy pro svůj výzkum a vývoj v roce 2021 z hlediska jejich vlastnictví, velikosti a převažující ekonomické činnosti.

Podniky pod zahraniční kontrolou využívají více daňovou podporu VaV než přímou veřejnou podporu VaV, u domácích podniku je tomu naopak. Daňovou podporu VaV v roce 2021 využilo 38 % zahraničních firem provádějících VaV v Česku, přímou podporu získalo 22 % těchto podniků. Stejně tak i velké podniky více

¹² Při interpretaci tohoto podílového ukazatele je nutno brát v potaz, že v případě daňových odpočtů na VaV podniky nemusí výdaje na výzkum a vývoj uplatnit v daném zdaňovacím období, ale mohou je buď celé, nebo jejich část převést do dalších let a uplatnit později (nejpozději však do 3 let od jejich vzniku) a taky skutečnost, že ne za všechny subjekty, které v daném roce využily daňovou podporu VaV, musí být k dispozici potřebné údaje ze zjišťování VTR 5-01, které je využíváno pro stanovení celkového počtu firem provádějících výzkum a vývoj v daném roce.

¹³ Posláním programu TRIO (2016–2021) je podpořit aktivity v průmyslovém výzkumu a experimentálním vývoji, které budou využívat a dále rozvíjet potenciál v oblasti klíčových technologií (Key Enabling Technologies, dále jen „KETs“).

¹⁴ Program EPSILON je určen na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje zaměřených převážně na průmyslové technologie, jejichž výsledky mají rychlé uplatnění na trhu. <https://www.tacr.cz/program/program-epsilon/>

¹⁵ Program TREND (2020–2027) má za cíl podpořit VaV projekty zaměřené na výrobní, digitální a kybernetické technologie.

využívají daňovou podporu VaV (231 firem v roce 2021) než tradiční přímou podporu ze státního rozpočtu ČR (132 firem) nebo ze zdrojů EU (49 firem). Malé a střední podniky pro své VaV činnosti preferují přímou veřejnou podporu než daňové odpočty výdajů na VaV.

Tab. 10 Soukromé podniky, které v roce 2021 pro svůj výzkum a vývoj získaly danou formu podpory

	Přímá podpora VaV ze státního rozpočtu ČR			Přímá podpora VaV ze zdrojů EU			Daňová podpora VaV		
	Počet	Celkem =100	Podíl*	Počet	Celkem =100	Podíl*	Počet	Celkem =100	Podíl*
Celkem	981	100%	36%	487	100%	18%	835	100%	31%
soukromé podniky domácí	853	87%	40%	443	91%	21%	607	73%	28%
podniky pod zahraniční kontrolou	128	13%	21%	44	9%	7%	228	27%	38%
podle velikosti (počet zaměstnanců)									
malé podniky (0-49)	577	59%	44%	299	61%	23%	324	39%	24%
střední podniky (50-249)	272	28%	31%	139	29%	16%	280	34%	31%
velké podniky (250+)	132	13%	26%	49	10%	9%	231	28%	45%
podle odvětví (sekce CZ-NACE)									
Zpracovatelský průmysl (C)	383	39%	27%	222	46%	16%	469	56%	33%
Informační a komunikační činnosti (J)	106	11%	26%	100	21%	25%	150	18%	37%
Profesní, vědecké a techn. činnosti (M)	227	23%	56%	91	19%	22%	95	11%	23%
ostatní odvětví	265	27%	54%	74	15%	15%	121	14%	25%

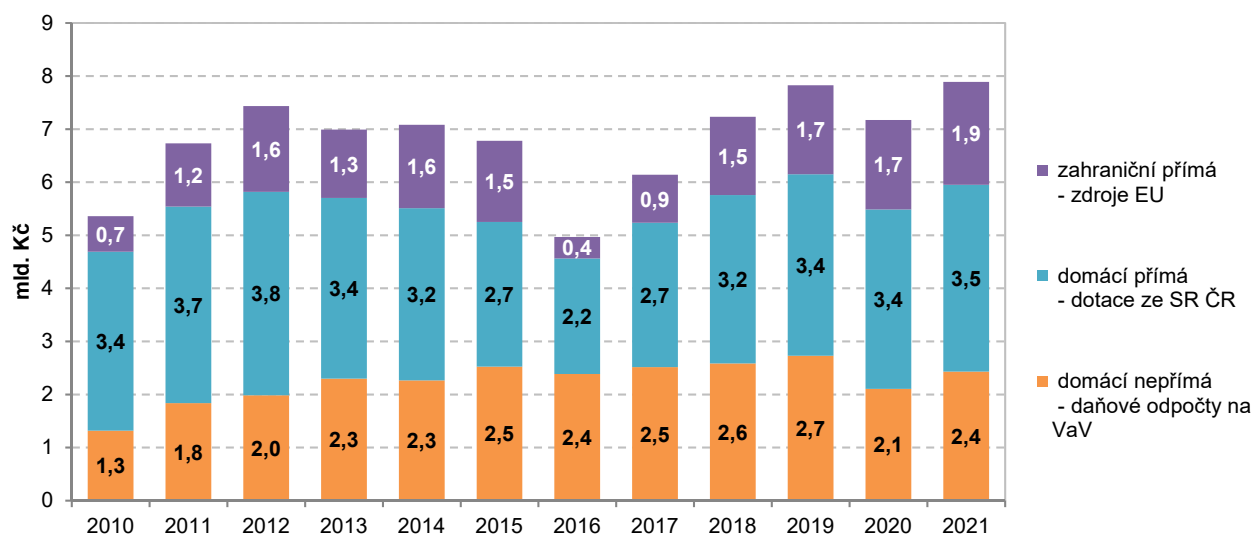
* Podíl na celkovém počtu soukromých firem v dané skupině, které podle údajů z ročního zjišťování VTR 5-01 prováděly VaV.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

3.5.2 Veřejné výdaje na výzkum a vývoj prováděný v soukromých podnicích

Podniky financují svoji výzkumnou a vývojovou činnost převážně z vlastních či jiných podnikových zdrojů. V roce 2021 se v Česku tyto jejich zdroje podílely z 92 % na financování VaV prováděného v soukromých podnicích. V absolutním vyjádření se jednalo o částku 67,9 mld. Kč. Prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU soukromé firmy získaly zbylých necelých 8 %, tj. 5,5 mld. Kč. Většina z těchto prostředků šla na vrub přímých dotací ze státního rozpočtu ČR. Jak je vidět z grafu č. 24, v roce 2021 takto soukromé firmy získaly od státu 3,5 mld. Kč. Na financování podnikového výzkumu se podílí nezanedbatelnou částkou i veřejné zahraniční zdroje. Především se jedná o dotace Evropské Unie. V roce 2021 čerpaly soukromé podniky podporu z veřejných zahraničních zdrojů ve výši 1,9 mld. Kč, což tvořilo 2,6 % z jejich celkových výdajů na VaV.

Graf 24: Celková veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v Česku podle její formy (mld. Kč)

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Díky uplatněným a uznaným daňovým odpočtům na své výzkumné a vývojové projekty ušetřily v roce 2021 firmy navíc již několikrát zmíněných 2,4 mld. Kč. Celkem tak dosáhla v roce 2021 přímá a nepřímá veřejná

podpora směřující do podnikového výzkumu a vývoje 7,9 mld. Kč, tj. téměř stejně jako v roce 2019. Oproti roku 2020 se ale zvýšila o desetinu, absolutně o 720 mil. Kč. Díky vyšším uplatněným daňovým odpočtům na výdaje spojené s výzkumem a vývojem ušetřily meziročně podniky v roce 2021 o 326 mil. Kč (15 %) více. Procentuálně stejně vzrostla i přímá podpora podnikového VaV financovaná ze zdrojů EU, když v roce 2021 získaly soukromé podniky na VaV z evropských dotací meziročně o 254 mil. Kč více finančních prostředků. Přímá veřejná podpora ze státního rozpočtu se meziročně zvýšila o 138 mil. Kč.

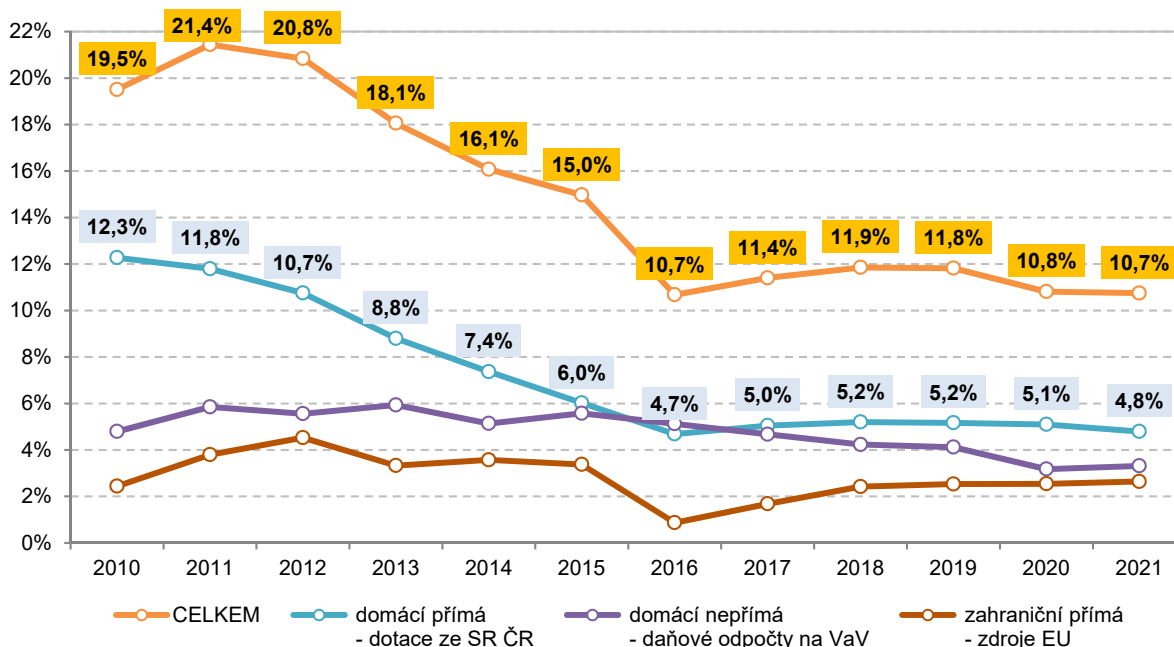
Tab. 11 Veřejná podpora výzkumu a vývoje v soukromých podnicích v Česku podle její formy

	Částka v mil. Kč			Struktura (celkem = 100 %)			Podíl na výdajích na VaV v soukromých podnicích celkem		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Celkem	7 826	7 170	7 888	100%	100%	100%	11,8%	10,8%	10,7%
Přímá podpora celkem	5 098	5 066	5 457	65%	71%	69%	7,7%	7,6%	7,4%
Domácí - dotace ze SR ČR	3 421	3 381	3 518	44%	47%	45%	5,2%	5,1%	4,8%
Zahraniční - dotace z EU	1 677	1 685	1 939	21%	23%	25%	2,5%	2,5%	2,6%
Daňové odpočty na VaV	2 728	2 105	2 430	35%	29%	31%	4,1%	3,2%	3,3%

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Pokud se podíváme na delší časový úsek, zjistíme, že v letech 2010 až 2021 bylo na VaV v soukromých podnicích ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU vynaloženo ve formě přímých dotací celkem 55 mld. Kč. Díky daňovým odpočtům na výzkumné a vývojové projekty soukromé firmy ušetřily v tomto období dalších 27 mld. Kč a dohromady tak za těchto dvanáct let činila veřejná podpora VaV prováděného v soukromých podnicích 82 mld. Kč. Pokud tuto celkovou částku, vztáhneme k celkovým výdajům za VaV v soukromých firmách v tomto období, které činily 590 mld. Kč, zjistíme, že prostřednictvím přímé a nepřímé veřejné podpory VaV bylo financováno 14 % nákladů na jejich výzkumné a vývojové činnosti. V roce 2021 dosáhl tento podíl 11 %. Nejvyšší pak byl v letech 2010 až 2012, kdy se pohyboval kolem 20 %.

Graf 25: Podíl veřejných zdrojů na financování VaV v soukromých podnicích v Česku (v %)

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

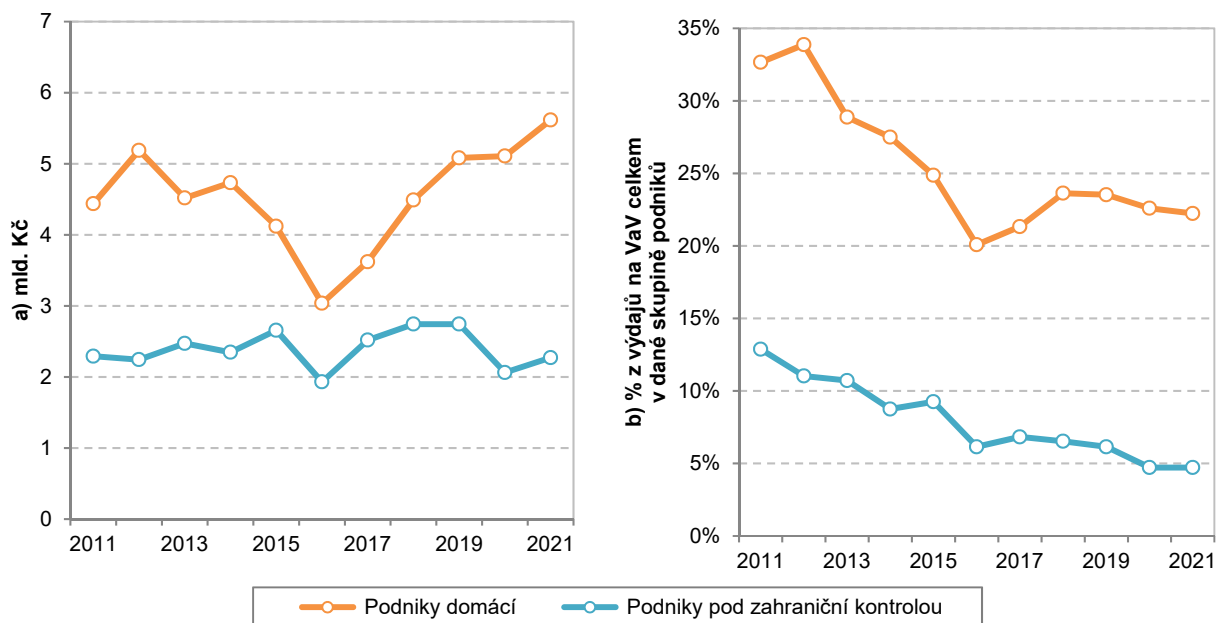
Podíl přímé veřejné podpory ze státního rozpočtu ČR na financování VaV v soukromých podnicích dosáhl svého vrcholu v roce 2010 a 2011, kdy činil 12 % z celkových výdajů vynaložených na tuto činnost v soukromých podnicích. Od roku 2012 došlo k poklesu těchto dotací jak v absolutním, tak i v podílovém vyjádření. V roce 2016

získaly soukromé firmy ze státního rozpočtu na VaV 2,2 mld. Kč a došlo tak dokonce k vyrovnání podílů přímé (rozpočtové) a nepřímé (daňové) podpory VaV. Od roku 2016 se podíl podpory ze státního rozpočtu na celkových výdajích na VaV v soukromých podnicích zásadně nemění a pohybuje se kolem 5 %.

Význam financování VaV z veřejných zdrojů se významně liší především z hlediska vlastnictví a velikosti sledovaných podniků. Podrobněji viz následující grafy a tabulka.

Graf 26: Celková veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v Česku podle jejich vlastnictví

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Soukromé podniky domácí získaly v roce 2021 z veřejných zdrojů, ať už prostřednictvím přímé či daňové podpory, na svůj výzkum a vývoj celkem 5,6 mld. Kč. Jedná se o 2,5krát (o 3,3 mld. Kč) vyšší částku, než jakou z tohoto zdroje získaly firmy pod zahraniční kontrolou. Do domácích soukromých firem tedy putovalo 71 % z celkových veřejných zdrojů určených na podporu VaV prováděného v soukromých podnicích. Jak bude podrobněji uvedeno dále, tento rozdíl je způsoben především tím, že domácí podniky daleko častěji a ve větší míře využívají přímé dotace na VaV ze státního rozpočtu ČR než firmy pod zahraniční kontrolou. Významnou roli zde hraje i vyšší zastoupení malých a středních podniků.

Tab. 12 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích podle její formy v roce 2021

	Přímá podpora VaV ze státního rozpočtu ČR				Přímá podpora VaV ze zdrojů EU				Daňová podpora VaV			
	mil. Kč	celkem =100	% ¹⁾	% ²⁾	mil. Kč	celkem =100	% ¹⁾	% ²⁾	mil. Kč	celkem =100	% ¹⁾	% ²⁾
Celkem	3 518	100%	45%	4,8%	1 939	100%	25%	2,6%	2 430	100%	31%	3,3%
domácí	2 996	85%	53%	11,9%	1 716	88%	31%	6,8%	904	37%	16%	3,6%
zahraniční	522	15%	23%	1,1%	223	12%	10%	0,5%	1 527	63%	67%	3,2%
podle velikosti												
malé podniky	1 461	42%	56%	18,7%	978	50%	37%	12,5%	179	7%	7%	2,3%
střední podniky	1 540	44%	62%	12,1%	547	28%	22%	4,3%	394	16%	16%	3,1%
velké podniky	518	15%	19%	1,0%	413	21%	15%	0,8%	1 858	76%	67%	3,5%
Sekce CZ-NACE												
Zprac. průmysl (C)	1 175	33%	33%	3,1%	928	48%	26%	2,4%	1 461	60%	41%	3,8%
ICT (J)	374	11%	30%	2,0%	407	21%	32%	2,2%	481	20%	38%	2,6%
Prof., V&T (M)	1 469	42%	72%	12,6%	343	18%	17%	2,9%	235	10%	11%	2,0%
ostatní	501	14%	49%	9,9%	261	13%	26%	5,2%	254	10%	25%	5,0%

1) Podíl na celkové veřejné podpoře VaV v dané skupině podniků

2) Podíl na výdajích na VaV v dané skupině podniků

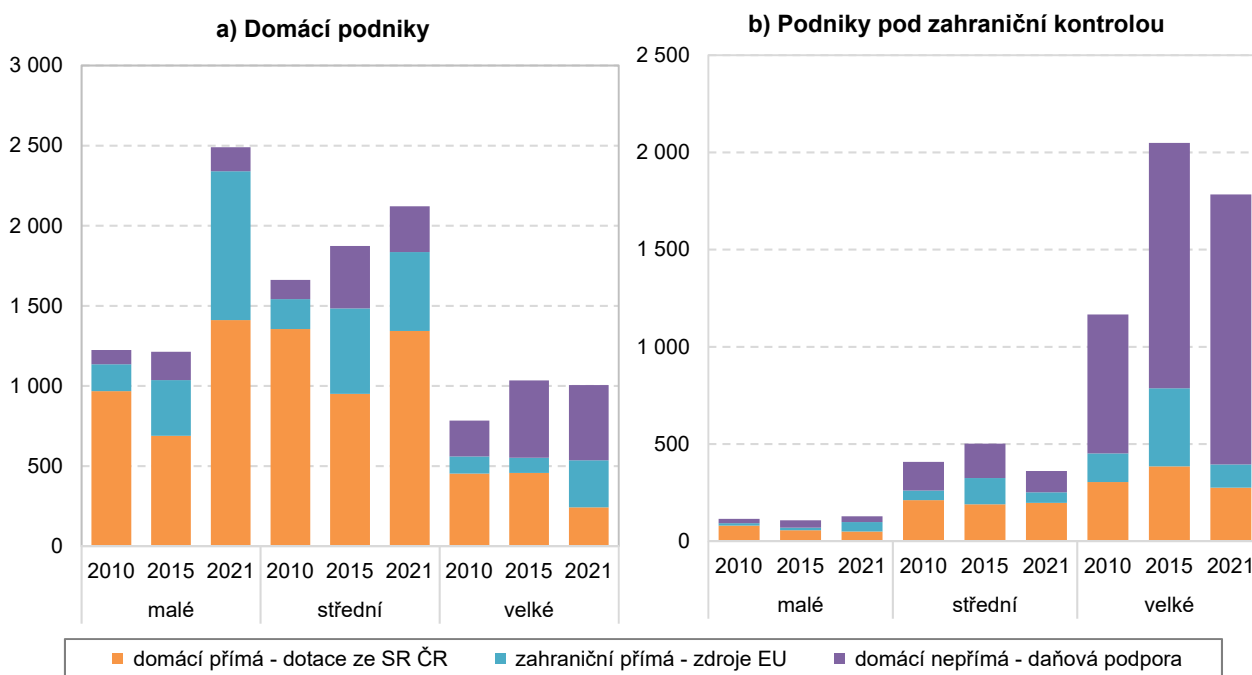
Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Veřejné zdroje se v roce 2021 na financování VaV v domácích soukromých firmách podílely z 22 %. V letech 2011 a 2012 to bylo přibližně z jedné třetiny. U firem pod zahraniční kontrolou se přímá a nepřímá veřejná podpora na financování jejich VaV v roce 2021 podílela pouze 5 %. I v jejich případě byl tento podíl nejvyšší v letech 2011 až 2012, a to nad 10 %.

Míra zastoupení jednotlivých typů veřejné podpory (graf č. 27) je odlišná nejen v závislosti na vlastnictví sledovaných podniků, ale i na jejich velikosti. Soukromé domácí podniky v této oblasti častěji spoléhají na přímou podporu ze státního rozpočtu ČR než na daňové pobídky. V roce 2021 se tato podpora podílela z více jak poloviny na celkových veřejných zdrojích, které tyto subjekty využily na financování VaV z veřejných zdrojů. Například v roce 2010 tento podíl dosáhl 76 %. Výrazněji tento způsob podpory využívají malé a střední firmy, které jen v minimální míře uplatňují daňovou podporu VaV. V roce 2021 dokonce malé firmy získaly vyšší částku přímé veřejné podpory VaV než střední firmy.

Naopak firmy pod zahraniční kontrolou, pokud ovšem využívají při financování své VaV činnosti veřejné zdroje, sahají mnohem častěji po daňové podpoře VaV. V roce 2021 se u nich daňová podpora VaV podílela na celkových veřejných zdrojích využitých na financování VaV z 67 %. U velkých podniků byl tento podíl dokonce 78 %. Ovšem i u firem pod zahraniční kontrolou malé a střední podniky využívají více přímé veřejné dotace na VaV než daňovou podporu.

Graf 27: Financování VaV v soukromých podnicích podle jejich vlastnictví, velikosti a typu veřejné podpory v letech 2010, 2015 a 2021 (mil. Kč)

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

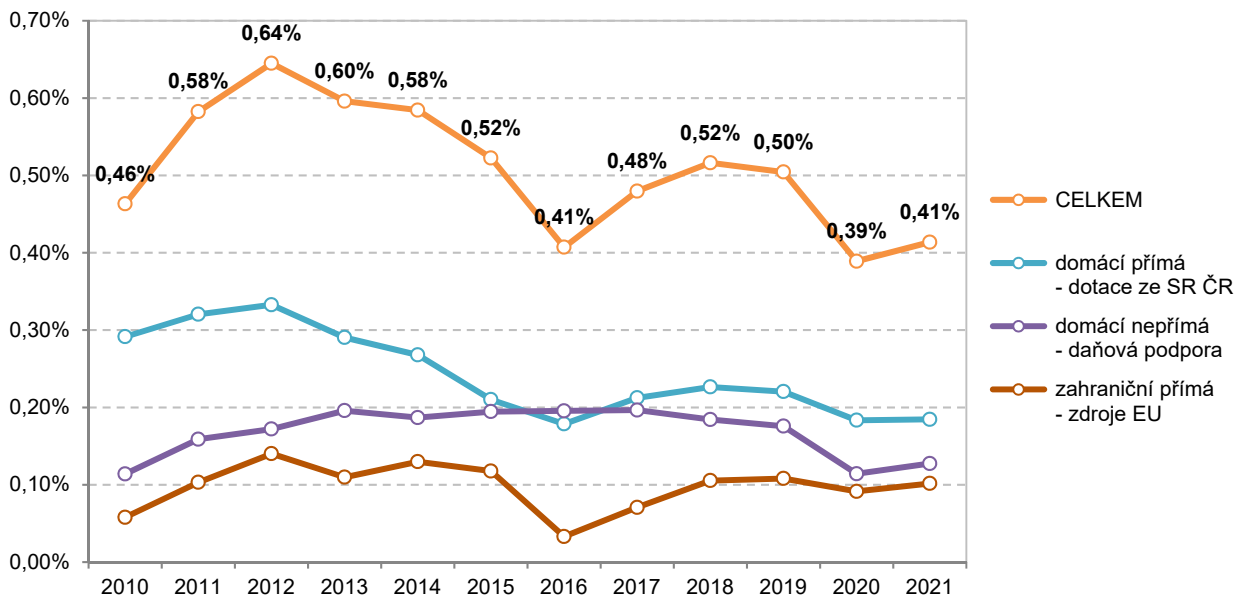
Graf č. 28 na následující straně ukazuje podíl celkové veřejné podpory VaV v soukromých podnicích na celkových výdajích státního rozpočtu ČR, který v roce 2021 dosáhl 0,41 %. Nejvyššího podílu bylo dosaženo v roce 2012, a to 0,64 %. Největší část z tohoto financování šla v celém sledovaném období na vrub přímých dotací ze státního rozpočtu ČR.

Pokud bychom od této celkové veřejné podpory odečetly financování ze zdrojů EU, tak v roce 2021 se celková domácí veřejná podpora VaV v soukromých podnicích podílela 0,31 % na celkových výdajích ze státního rozpočtu ČR. Nejvyšší byl tento podíl v roce 2012, a to 0,57 %.

Podíl daňové podpory VaV na výdajích státního rozpočtu dosáhl v roce 2021 hodnoty 0,13 %. V období 2013 až 2019 se tento podíl pohyboval na úrovni 0,20 %. V roce 2019 poklesl na 0,11 %

Graf 28: Podíl veřejné podpory VaV v soukromých podnicích na výdajích státního rozpočtu celkem (%)

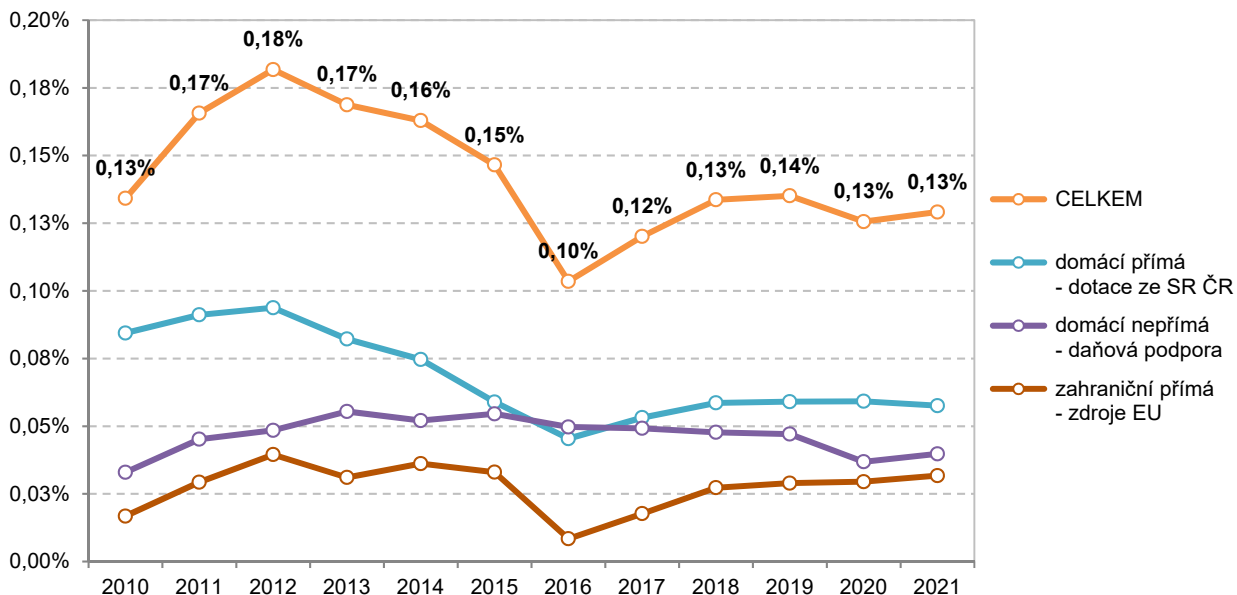

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Celkový objem veřejné podpory VaV, na níž dosáhly soukromé podniky v roce 2021, odpovídal podílu 0,13 % hrubého domácího produktu (dále HDP). Stejně tomu bylo i v předchozím roce. V případě přímé (rozpočtové) podpory VaV podíl dosáhl 0,06 % a daňové podpory VaV pak 0,04 %. Podíl zahraniční podpory VaV v soukromých podnicích na HDP byl nižší (0,03 %) než u obou zmíněných forem domácí podpory.

Podíly daňové podpory, přímé domácí i zahraniční podpory VaV v relaci k HDP zůstaly v meziročním srovnání shodné.

Graf 29: Financování VaV v soukromých podnicích v Česku z veřejných zdrojů jako podíl na HDP

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

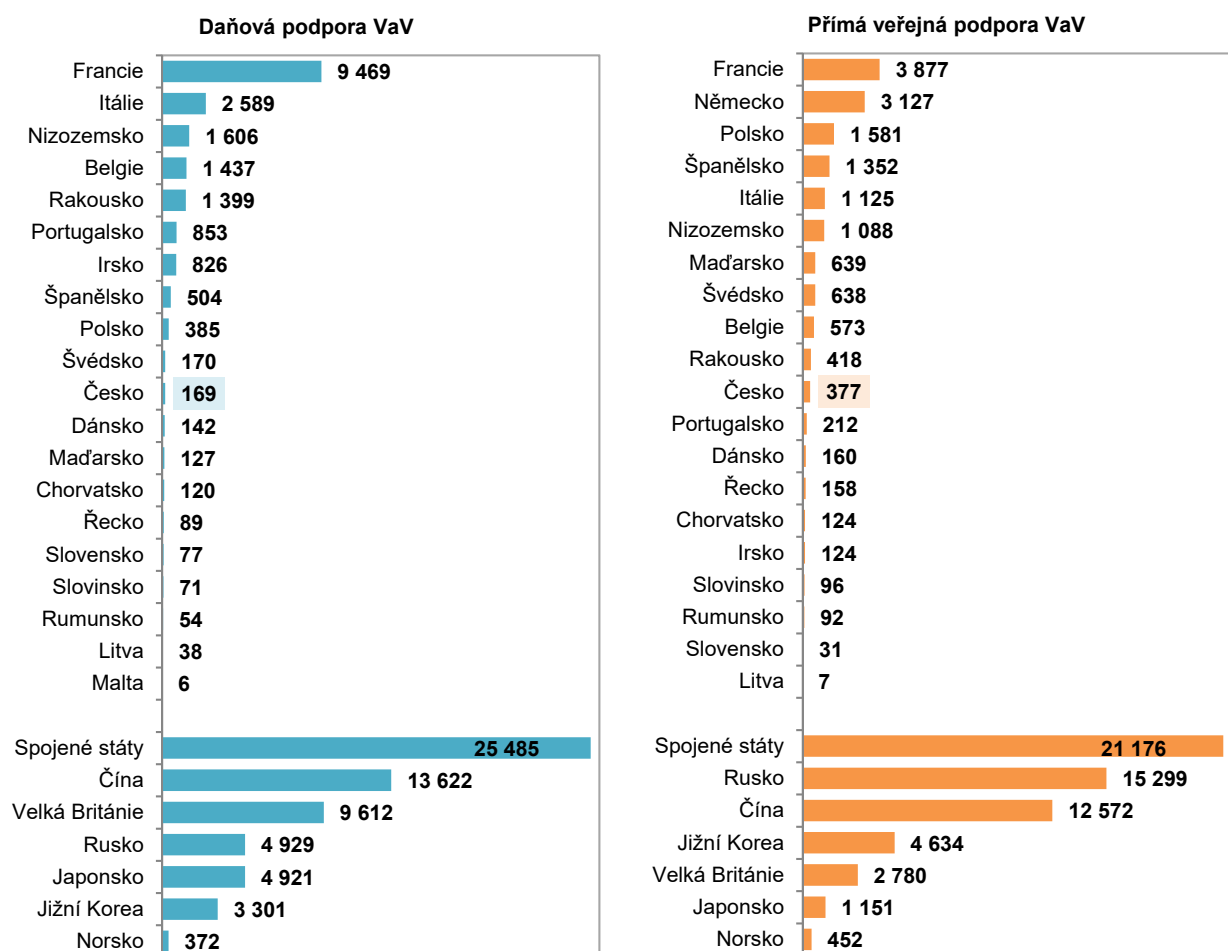
3.6 Veřejná podpora VaV v mezinárodním kontextu

Daňové pobídky a úlevy pro výzkum a vývoj jsou v zemích OECD hojně využívaným nástrojem veřejné podpory VaV v podnikové sféře (blíže viz příloha č. 4). S výjimkou čtyř zemí¹⁶ mohly podniky v zemích OECD v roce 2020 využít některou z možností daňové podpory VaV. Pro mezinárodní srovnání se používají následující tři ukazatele: 1) výše veřejné podpory VaV v paritě kupní síly v USD, 2) podíl veřejné podpory VaV na hrubém domácím produktu (HDP) a 3) podíl veřejné podpory VaV na celkových podnikových výdajích na VaV.

3.6.1 Výše veřejné podpory VaV v paritě kupní síly

Z členských zemí EU nejvyšší absolutní částku daňové veřejné podpory VaV, měřeno v paritě kupní síly v amerických dolarech, dlouhodobě získávají podniky ve Francii (9,5 mld. USD v roce 2020). Druhá v pořadí se umístila Itálie s 2,6 mld. USD následovaná Nizozemskem (1,6 mld. USD). Pozice České republiky je úměrná velikosti ekonomiky a objemu výdajů podniků na výzkum a vývoj. V roce 2020 dosáhla výše daňové podpory VaV v Česku 169 mil. USD v paritě kupní síly. Oproti roku 2019 došlo k jejímu snížení o 24 %. V rámci členských zemí, které přistoupily do EU v roce 2004, dosáhlo vyšší hodnoty pouze Polsko (385 mil. USD). Nejnižší daňová podpora VaV byla zjištěna v zemích s nízkými výdaji na VaV, a to na Maltě (6 mil. USD) a v Litvě (38 mil. USD).

Graf 30: Veřejná podpora VaV v podnicích ve vybraných zemích v roce 2020* (mil. USD v paritě kupní síly)

* Nebo poslední dostupný rok

Zdroj: OECD 2023

¹⁶ Bulharsko, Estonsko, Kypr a Lotyšsko.

Vůbec nejvyšší částku daňové podpory VaV vykázaly Spojené státy (25,5 mld. USD v roce 2019), což je téměř dvakrát více než Čína (13,6 mld. USD v roce 2017). Z evropských zemí mimo EU se blížila hranici 10 miliard USD v paritě kupní síly pouze Velká Británie (9,6 mld. USD). V Japonsku získaly podniky daňovou podporu VaV ve výši 4,9 mld. USD. Ze sledovaných zemí překročily hranici 2 mld. USD v paritě kupní síly dále Rusko a Jižní Korea.

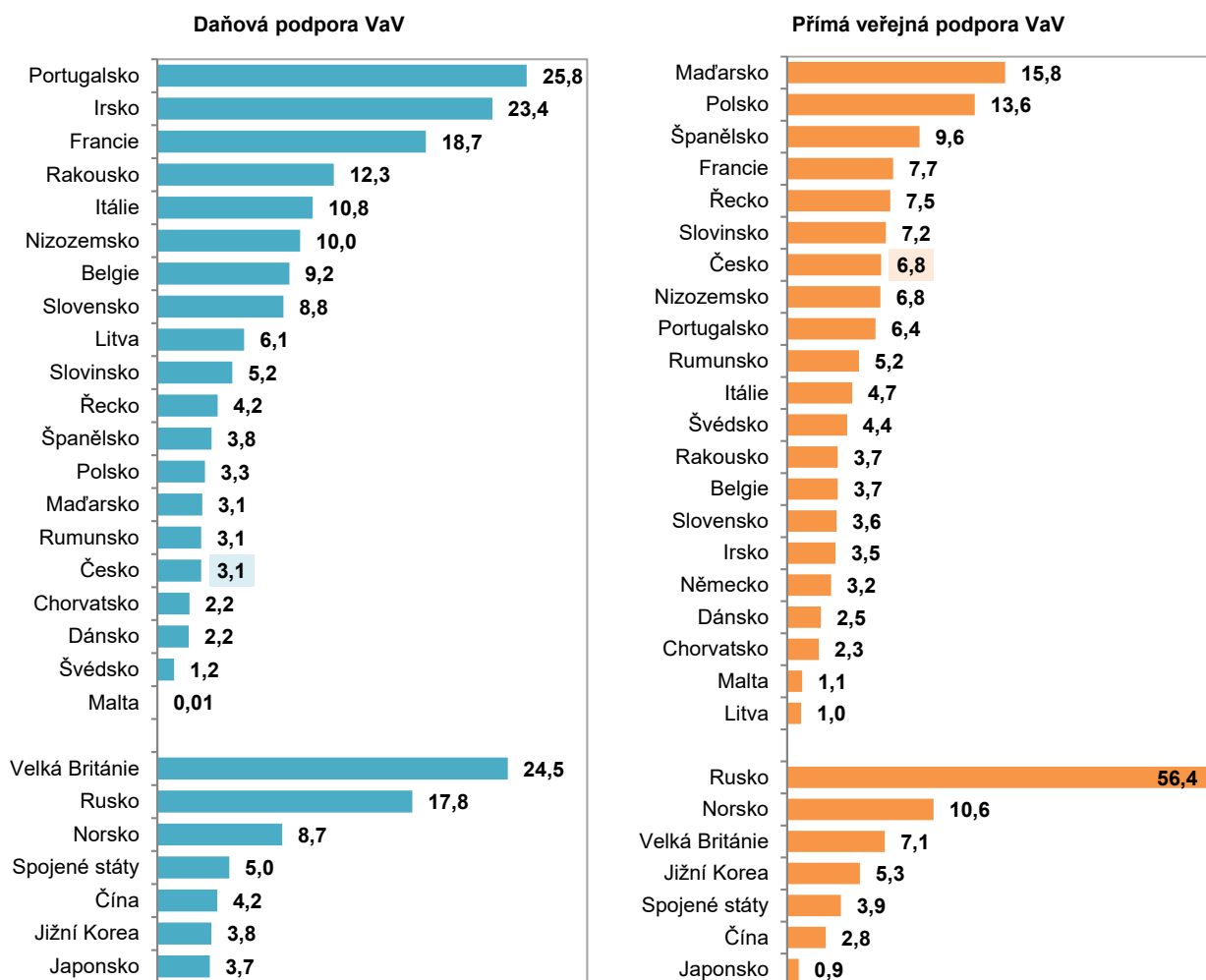
Ve Francii byla přímá domácí veřejná podpora VaV (3,9 mld. USD v paritě kupní síly) ve srovnání s daňovou podporou VaV téměř dvakrát nižší. Stejný poměr byl zjištěn také v Itálii. V Česku podniky čerpaly formou přímé domácí podpory VaV 377 mil. USD v paritě kupní síly, což je o téměř dvakrát více finančních prostředků než formou daňové podpory VaV.

Ve Spojených státech získaly podniky v roce 2019 přímou veřejnou podporu VaV ve výši 21,2 mld. USD, což byla nejvyšší částka ze všech zemí. Jak již bylo řečeno, formou slevy na dani pak podniky získaly dodatečných 25,5 mld. USD. Daňová podpora VaV převýšila přímou veřejnou podporu VaV o 4,3 mld. USD.

3.6.2 Podíl veřejné podpory VaV na celkových podnikových výdajích na VaV

Nejvyšší podíl (25,8 %) daňové podpory výzkumu a vývoje na celkových podnikových výdajích na VaV byl v roce 2020 v rámci EU zjištěn v Portugalsku. Následují Irsko (23,4 %) a Francie (18,7 %). V případě České republiky se daňová podpora VaV podílela na celkových podnikových výdajích na VaV 3 %. Okolo 4% podílu se pohybuje také Čína, Japonsko a Jižní Korea. Nejvyšší podíl mimo země EU byl zaznamenán ve Velké Británii 24,5 %. Nejnižší podíl daňové podpory VaV na celkových výdajích na VaV v podnikatelském sektoru byl zaznamenán kromě Malty (0,01 %) také ve Švédsku (1,2 %), Dánsku a Chorvatsku (shodně 2,2 %).

Graf 31: Podíl veřejné podpory na financování VaV v podnicích ve vybraných zemích v r. 2020* (v %)

* Nebo poslední dostupný rok
Zdroj: OECD 2023

Pro srovnání je v jednom z grafů uveden také podíl přímé veřejné podpory na financování VaV v podnicích. V Rusku jsou podniky z velké části odkázány, co do financování výzkumu a vývoje, na veřejnou podporu, která v součtu přímé a daňové financovala v roce 2019 více než polovinu podnikových výdajů na VaV. Nikde jinde, ani v Číně, není tak výrazná závislost podniků provádějících VaV na veřejné podpoře.

Ve Spojených státech dosáhl podíl přímé podpory na financování podnikového VaV 3,9 %, což je pod průměrem zemí EU. Podíl nižší než jedno procento byl zaznamenán v Japonsku, kde podniky využívají více daňovou podporu VaV. Velmi nízký podíl jak přímé podpory VaV, tak daňové, na financování svých VaV činností měly podniky v Dánsku.

V Česku podniky pomocí přímé podpory financovaly 6,8 % svých výdajů na VaV. Nejvyššího podílu přímé veřejné podpory na financování VaV dosáhly ve skupině zemí, které přistoupily do EU po roce 2004, podniky v Maďarsku (15,8 %) a Polsku (13,6 %).

3.6.3 Podíl veřejné podpory VaV na hrubém domácím produktu

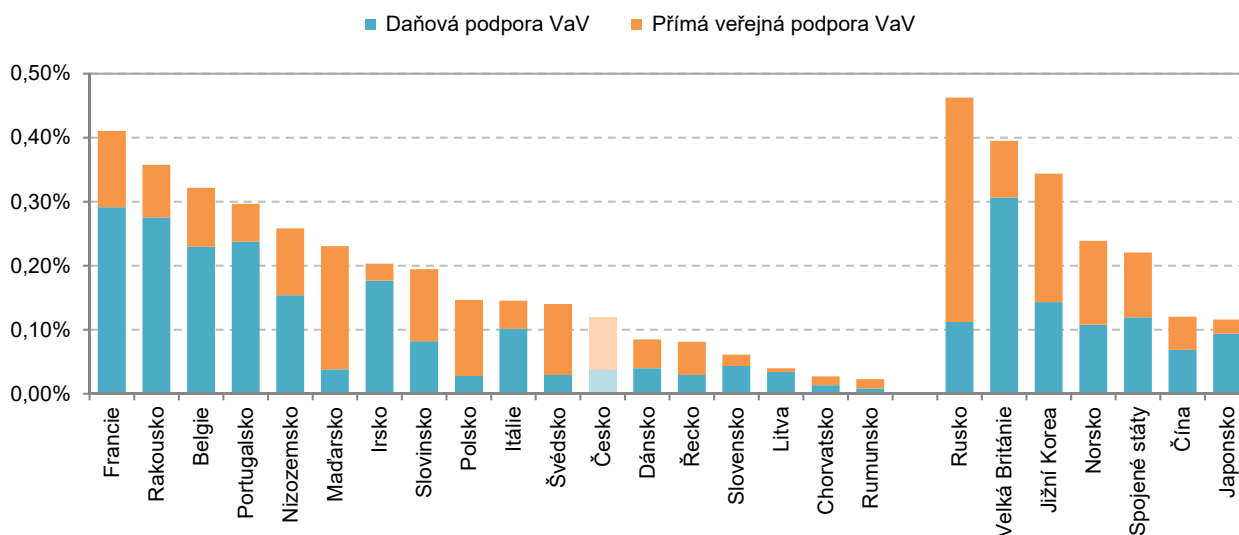
Nejvyšší podíl daňové veřejné podpory VaV ve vztahu k HDP z vybraných zemí OECD byl dosažen ve Francii (0,28 %). Vysoký podíl, nad 0,20 %, byl zaznamenán také v Rakousku (0,28 %), Portugalsku (0,24 %) a Belgii (0,23 %). V uvedených zemích obdržely podniky formou daňové podpory VaV více než dvakrát větší příspěvek než v případě přímé veřejné podpory. Česko se s podílem daňové podpory VaV k HDP ve výši 0,04 % ocitlo na úrovni Slovenska a Dánska (shodně 0,04 %). V rámci členských zemí EU, které přistoupily do EU po roce 2004, je na tom výrazně lépe než Česko pouze Slovinsko s téměř dvojnásobným podílem. Blíže graf č. 32.

Nejvyšší podíl celkové veřejné podpory VaV v relaci k HDP byl v rámci zemí EU zaznamenán u podniků ve Francii (0,41 %). Vysoké podíly vykázaly také Rakousko (0,36 %), Belgie (0,32 %) a Portugalsko (0,30 %).

Česko svým podílem celkové veřejné podpory VaV ve výši 0,12 % stojí na úrovni Švédska a Dánska.

Ze zemí mimo EU zaznamenalo zejména díky vysoké přímé veřejné podpoře VaV nejvyšší podíl celkové veřejné podpory VaV směřující do podniků v relaci k HDP Rusko (0,46 %) a dále Velká Británie (0,40 %). Vysoký podíl byl zjištěn i v Jižní Koreji (0,34 %). Menší podíl ve výši 0,22 % vykázaly Spojené státy. Co do podílu poskytnuté veřejné podpory na VaV v poměru k HDP jsou na tom Japonsko a Čína stejně (shodný podíl 0,12 %).

Graf 32: Podíl veřejné podpory VaV v podnicích na HDP ve vybraných zemích v roce 2020*

* Nebo poslední dostupný rok
Zdroj: OECD 2023

3.7 Shrnutí

- **Daňový odpočet na výzkum a vývoj (VaV) za rok 2021 uplatnilo v Česku celkem 835 soukromých podniků.** Bez šesti podniků jde o stejný počet jako v roce předchozím. Celkem tyto soukromé podniky uplatnily odpočet nákladů na realizaci projektů výzkumu a vývoje z daně příjmu právnických osob v celkové výši 12,8 mld. Kč. Při daňové sazbě 19 % tedy firmy v roce 2021 díky této nepřímé veřejné podpoře ušetřily 2,4 mld. Kč, tj. o 330 mil. Kč (15 %) více než v roce předchozím, ale zároveň o 300 mil. Kč méně než v roce 2019.
- Instrument nepřímé veřejné (daňové) podpory výzkumu a vývoje je v Česku zaveden od roku 2005, za který si podniky mohly poprvé odečíst své náklady (výdaje) související s realizací jejich výzkumných a vývojových projektů od základu daně z příjmu právnických osob. Za tento, první, rok tuto možnost využilo celkem 454 podniků. Během následujících deseti let jejich počet každoročně rostl, a to průměrně o 11 % ročně až na 1 306 za rok 2015. V následujících letech naopak docházelo ke každoročnímu poklesu počtu podniků, které využily daňový odpočet uznatelných nákladů na své výzkumné a vývojové projekty v rámci daně z příjmu právnických osob. Celkově se jejich počet snížil z výše uvedených 1 306 v roce 2015 až na 829 v roce 2020. Za těchto pět let se tak počet firem využívajících tuto podporu snížil o 477 (36 %). V roce 2021 došlo k zastavení poklesu počtu firem využívajících daňový odpočet na VaV.
- Z hlediska převažující ekonomické činnosti, daňový odpočet na výzkum a vývoj z hlediska jejich počtu, nejvíce využívají firmy ve zpracovatelském průmyslu. Za rok 2021 tuto možnost využilo 469 z nich, nejčastěji se jednalo o firmy spadající do průmyslu strojírenského (104 firem) a s odstupem pak do průmyslu kovozpracujícího (59 firem) a elektrotechnického (53 firem). Z celkového počtu soukromých podniků s deseti a více zaměstnanci ve zpracovatelském průmyslu využila daňový odpočet na VaV za rok 2021 z nich 4 %. Mezi velkými podniky s 250 a více zaměstnanci to byl přibližně každý čtvrtý, u středních podniků to bylo 6 % a u malých podniků s 10 až 49 zaměstnanci daňový odpočet na VaV ve zpracovatelském průmyslu využilo jen cca 1 % firem. I mezi jednotlivými odvětvími zpracovatelského průmyslu existují velké rozdíly u tohoto podílového ukazatele jak v rámci podniků s 10 a více zaměstnanci celkem, tak i v jednotlivých velikostních skupinách.
- Daňová podpora je důležitá i pro podniky působící v oblasti Informačních a komunikačních činností (CZ-NACE sekce J), kde tuto možnost využilo celkem 150 firem, z nichž 121 podle své převažující činnosti spadalo do odvětví Činnosti v oblasti informačních technologií (CZ-NACE 62). Z celkového počtu soukromých podniků s deseti a více zaměstnanci využilo daňový odpočet na VaV za rok 2021 v tomto odvětví 8 % firem.
- V roce 2021 bylo mezi příjemci daňové podpory VaV 73 % firem domácích a 27 % firem pod zahraniční kontrolou. Nejpočetněji využily daňovou podporu VaV malé podniky (324), následované středními podniky (280) a velkými podniky (231). Naopak nevyšší podíl z celkové částky daňové podpory VaV získaly v roce 2021 podniky pod zahraniční kontrolou (63 %) a velké podniky (76 %).
- **V rámci přiznání daně z příjmu právnických osob za rok 2021 si k pozdějšímu daňovému uplatnění převedlo veškeré své náklady na výzkum a vývoj či jejich část 360 podniků.** Meziročně jejich počet klesl o 114. Z těchto 360 podniků veškeré náklady na VaV převedlo k pozdějšímu využití 175 podniků. 185 podniků využilo v tomto zdaňovacím období jak odpočet nákladů na výzkum a vývoj, tak možnost převést si jejich část do dalších let. **V roce 2021 si tak do dalších let převedly tyto soukromé podniky pro případné využití v rámci daňových odpočtů náklady na své VaV projekty za 10,4 mld. Kč, což je téměř o 2 miliardy více než v roce předchozím.**
- **V souhrnu tak na instrumentu daňové podpory VaV participovalo v roce 2021, ať již aktivně (uplatněný odpočet za daný rok) či pasivně (pouhý převod výdajů k pozdějšímu uplatnění), 1010 soukromých podniků.** V předchozích dvou letech se vždy jednalo o sto podniků více.
- Podíl firem, které za rok 2021 uplatnily daňový odpočet na své VaV činnosti z celkového počtu 2 730 firem, které prováděly VaV, činil 31 %. Jde o obdobný podíl jako v roce 2020. Tento ukazatel dosáhl v Česku nejvyšších hodnot v letech 2014 až 2016, a to 55 %. Tento podílový ukazatel je výrazně vyšší mezi firmami

pod zahraniční kontrolou než domácími – v roce 2021 to bylo 38 % vs. 28 %. Z hlediska velikosti sledovaných firem pak byl v roce 2021 výrazně vyšší u velkých firem (44 %) než u firem malých (25 %).

Upozornění. Při interpretaci těchto podílových ukazatelů je nutno brát v potaz následující skutečnosti:

- podniky nemusí výdaje na VaV uplatnit v daném zdaňovacím období, ale mohou je buď celé, nebo jejich část převést do dalších let a uplatnit později (nejpozději však do 3 let od jejich vzniku),
- podniky nemohou využít daňovou podporu na stejné výzkumné a vývojové projekty, na které získaly přímou dotaci ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů EU,
- ne za všechny subjekty, které v daném roce využily daňovou podporu VaV, musí být k dispozici potřebné údaje ze zjišťování VTR 5-01.

- Díky možnosti snížit si základ daně o výdaje na výzkum a vývoj odvedly mezi roky 2017 až 2021 firmy v Česku na dani z příjmu o 12 miliard korun méně (uplatněné výdaje krát daňová sazba). Jinými slovy, o tuto částku se tak snížily příjmy státního rozpočtu. Jde o obdobnou částku jako za předchozích pět let, tj. za roky 2012 až 2016.
- **Uplatněný odpočet nákladů na VaV projekty z daně z příjmu právnických osob v roce 2021 se rovnal 17 % celkových výdajů za VaV provedený v soukromých podnicích. Nejvyšší byl tento podíl v letech 2011 až 2015, a to kolem 30 %.** Daňová podpora výzkumu a vývoje ve výši 2,4 mld. Kč v roce 2021 se rovnala 3,3 % celkových výdajů za výzkum a vývoj provedený v soukromých firmách. Pro srovnání v roce 2019 to bylo 4,1 % a v roce 2015 dosáhl tento podílový ukazatel 5,6 %.

Upozornění: Při interpretaci tohoto ukazatele je nutno opět brát v potaz následující skutečnosti:

- podniky nemusí realizované uznatelné náklady na výzkumné a vývojové projekty uplatnit ve zdaňovacím období kdy vznikly, ale mohou je buď celé, nebo jejich část převést do dalších let a uplatnit později (nejpozději však do 3 let od jejich vzniku),
- podniky nemohou využít daňovou podporu na stejné projekty, na které získaly přímou dotaci ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů EU,
- mohou být uplatněny pouze na neinvestiční výdaje,
- ne za všechny subjekty, které v daném roce využily daňovou podporu VaV, musí být k dispozici potřebné údaje ze zjišťování VTR 5-01.

- **V roce 2021 měl daňový odpočet nákladů na VaV na státní rozpočet dopad 0,13 %, v roce předchozím to bylo 0,11 %.** Jedná se však o výrazně nižší podíly než v letech předchozích. Například v letech 2013 až 2017 se daňová podpora VaV pohybovala na úrovni 0,20 % celkových výdajů ze státního rozpočtu. **Příjmy státního rozpočtu z daně příjmu právnických osob 129 mld. Kč. Ve vztahu k těmto daňovým příjmům se daňová podpora VaV rovnala 1,88 %, v roce předchozím to bylo 1,95 % a v roce 2015 pak 2,54 %.**
- **V roce 2021 využilo ať už přímou či nepřímou veřejnou podporu pro své výzkumné a vývojové aktivity celkem 2 036 firem.** Kromě výše zmíněných 835 firem, které využily daňový odpočet na VaV, 1 354 soukromých podniků ve stejném roce získalo přímou podporu z veřejných zdrojů prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU celkem. 153 firem využilo jak přímou, tak nepřímou veřejnou podporu VaV. Mezi 2 730 firmami, které v roce 2021 prováděly VaV, podniky s veřejnou podporou představovaly 75 %.
- V roce 2021 získalo přímou podporu z veřejných zdrojů prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU celkem 1 354 soukromých podniků, tj. přesně polovina z těch, co ve stejném roce prováděly VaV. Na nepřímou veřejnou podporu prostřednictvím daňových odpočtů na VaV dosáhlo výše zmíněných 835 soukromých firem. Tyto podniky získaly v roce 2021 prostřednictvím přímé či nepřímé veřejné podpory celkem 7,9 mld. Kč. Skrze dotace ze státního rozpočtu získaly 3,5 mld. Kč, ze zdrojů EU pak 1,9 mld. Kč. Díky uplatněným a uznaným daňovým odpočtům na své výzkumné a vývojové projekty ušetřily výše zmíněných 2,4 mld. Kč. Daňová podpora VaV se tak v roce 2021 podílela 31 % na celkové veřejné podpoře VaV v soukromých firmách. V roce 2015 dosáhl tento podíl 41 %.

- Přímá a nepřímá veřejná podpora se v roce 2021 podílela v soukromých podnicích 11 % na financování jejich výzkumné a vývojové činnosti. Nejvyšší byl tento podíl v letech 2010 až 2012, kdy se pohyboval kolem 20 %. Celkem soukromé firmy od roku 2010 získaly z veřejných zdrojů 100 mld. Kč.
- V posledních letech využívají firmy v Česku více přímou než nepřímou veřejnou podporu VaV. Toto konstatování platí především pro malé a střední domácí firmy. Ve vztahu k přímé podpoře VaV ze státního rozpočtu ve výši 39,4 mld. Kč se daňová podpora VaV v roce 2021 rovnala 6,2 %.
- Ve vyspělých zemích hrají daňové odpočty na VaV v inovačních politikách států stále významnější roli. V roce 2021 mohly některou z možností daňové podpory výzkumu a vývoje využít podniky ve 22 zemích EU a ve 34 zemích OECD.
- Nejvyšší podíl daňové podpory na financování podnikového výzkumu a vývoje ze zemí EU najdeme v Portugalsku, kde v roce 2020 dosáhl 25 %, obdobně tomu bylo i v Irsku. Následovala Francie s cca pětinovým podílem. V případě České republiky se tato daňová podpora podílela 3 % na celkových výdajích na výzkum a vývoj provedený v podnikatelském sektoru. Ze zemí mimo EU zaznamenala nejvyšší podíl Velká Británie (25 %), Ve Spojených státech to bylo 5krát méně.
- Absolutně byla daňová podpora VaV v Rakousku či v Belgii více než 10krát vyšší než v Česku. Ve Francii dosáhla v roce 2020 částka daňové podpory VaV 6,7 miliardy eur. V Itálii to bylo 4krát méně. V Německu mohly podniky čerpat pouze přímou veřejnou podporu VaV.
- Ve vztahu k HDP byl nejvyšší podíl daňové podpory výzkumu a vývoje zaznamenán ve Francii (0,29 %), ze zemí mimo EU pak ve Velké Británii (0,31 %). V sousedním Rakousku se jednalo o 0,28 %, což bylo sedmkrát více než v Maďarsku, v Česku nebo v Polsku. V průměru za země EU již objem této nepřímé podpory výzkumu a vývoje převyšuje finanční prostředky, které firmy získávají přes přímé dotace z veřejných zdrojů. V případě Česka je však situace zcela opačná.

TABULKOVÁ ČÁST

Tab. 1 Základní ukazatele o daňové podpoře VaV v podnicích v ČR

Ukazatele	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu právnických osob (PO)	718	1 311	1 254	1 141	1 043	950	837	845
veřejné podniky	2	5	6	6	6	10	8	10
soukromé domácí podniky	514	938	889	798	735	677	597	607
soukromé zahraniční podniky	202	368	359	337	302	263	232	228
Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)	6 937	13 317	12 579	13 260	13 630	14 403	11 105	12 856
veřejné podniky	6	29	29	19	35	45	29	65
soukromé domácí podniky	2 277	5 520	5 191	4 304	5 084	4 783	4 459	4 756
soukromé zahraniční podniky	4 654	7 768	7 359	8 937	8 511	9 575	6 618	8 036
Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)	1 318	2 530	2 390	2 519	2 590	2 737	2 110	2 443
podle vlastnictví podniku								
veřejné podniky	1	6	6	4	7	9	5	12
soukromé domácí podniky	433	1 049	986	818	966	909	847	904
soukromé zahraniční podniky	884	1 476	1 398	1 698	1 617	1 819	1 257	1 527
podle velikostních skupin								
mikro podniky (0-9 zam. osob)	17	32	25	25	23	31	22	20
malé podniky (10-49 zam. osob)	94	182	193	152	159	175	161	159
střední podniky (50-249 zam. osob)	268	567	576	498	420	443	398	396
velké podniky (250 a více zam. osob)	940	1 749	1 596	1 845	1 988	2 088	1 529	1 867
podle vybraných odvětví								
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 014	1 727	1 592	1 781	1 806	1 823	1 208	1 469
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	8	19	20	17	22	14	13	27
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	7	13	20	19	16	12	15	10
Dřevozpracující a papírenský průmysl (16-17, 31)	2	13	9	7	5	5	3	5
Petrochemický a chemický průmysl (19-20)	16	86	82	60	57	49	42	59
Farmaceutický průmysl (21)	101	61	69	57	54	38	22	127
Gumárenský a plastový průmysl (22)	12	54	53	49	44	46	52	51
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23)	17	36	46	14	28	7	10	11
Metalurgický průmysl (24)	5	22	16	8	10	6	8	7
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (25)	45	109	108	83	75	75	57	59
Elektronický průmysl (26)	45	94	88	89	95	104	105	103
Elektrotechnický průmysl (27)	65	188	173	201	230	201	176	206
Strojírenský průmysl (28)	124	265	258	299	210	272	135	156
Automobilový průmysl (29)	414	529	455	710	661	795	350	442
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	138	137	128	106	216	68	73	42
Ostatní zpracovatelský průmysl (18, 32, 33)	15	100	68	62	83	132	148	163
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	112	400	344	294	386	441	486	484
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	67	238	256	269	227	254	218	236
Ostatní odvětví	125	165	197	176	172	219	197	255
podle kraje sídla podniku								
Praha	282	854	784	718	787	914	888	956
Středočeský	474	527	421	629	631	757	345	435
Jihočeský	11	33	38	30	33	27	25	20
Plzeňský	153	182	154	127	220	82	82	96
Karlovarský	4	14	25	27	18	18	18	7
Ústecký	16	26	19	27	42	38	15	50
Liberecký	47	141	152	169	149	186	132	110
Královéhradecký	22	51	52	55	41	41	35	39
Pardubický	54	96	81	62	60	66	68	78
Vysočina	25	86	94	159	90	107	34	36
Jihomoravský	81	210	205	182	186	180	195	258
Olomoucký	27	45	53	37	35	47	30	37
Zlínský	31	130	149	152	137	157	125	160
Moravskoslezský	91	135	163	146	159	117	117	162

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 2 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti

a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PC

Vybraná odvětví CZ-NACE	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zemědělství, lesnictví a rybářství (CZ NACE: A)	3	11	8	8	14	7	5	5
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	413	785	755	658	593	545	476	469
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	16	42	39	34	25	27	23	27
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	61	89	62	61	51	38	33	47
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	105	161	180	168	175	156	151	150
Peněžnictví a pojišťovnictví (CZ NACE: K)	7	24	24	25	23	20	20	17
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	85	151	140	146	126	119	102	95
Ostatní odvětví (H-I, L, N-U)	26	43	40	35	30	28	19	25
Podniky celkem	716	1 306	1 248	1 135	1 037	940	829	835

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Vybraná odvětví CZ-NACE	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zemědělství, lesnictví a rybářství (CZ NACE: A)	5	17	14	13	9	10	7	8
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	5 337	9 086	8 379	9 366	9 488	9 591	6 350	7 687
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	98	172	176	234	278	457	424	439
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	172	249	265	229	180	195	100	211
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	585	2 082	1 793	1 541	2 016	2 280	2 546	2 529
Peněžnictví a pojišťovnictví (CZ NACE: K)	344	332	444	340	372	382	441	627
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	349	1 248	1 343	1 409	1 188	1 335	1 146	1 236
Ostatní odvětví (H-I, L, N-U)	40	100	135	109	64	109	63	54
Podniky celkem	6 931	13 287	12 550	13 241	13 595	14 358	11 077	12 792

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Vybraná odvětví CZ-NACE	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zemědělství, lesnictví a rybářství (CZ NACE: A)	1	3	3	2	2	2	1	2
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 014	1 726	1 592	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	19	33	34	45	53	87	81	83
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	33	47	50	43	34	37	19	40
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	111	396	341	293	383	433	484	481
Peněžnictví a pojišťovnictví (CZ NACE: K)	65	63	84	65	71	73	84	119
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	66	237	255	268	226	254	218	235
Ostatní odvětví (H-I, L, N-U)	8	19	26	21	12	21	12	10
Podniky celkem	1 317	2 525	2 384	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 3 Daňová podpora VaV ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví

a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO

Název odvětví (CZ NACE kód)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	11	29	23	23	17	15	12	15
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	10	19	21	17	15	12	15	11
Dřevozpracující a papírenský průmysl (16-17, 31)	7	14	12	11	6	8	5	8
Petrochemický a chemický průmysl (19-20)	21	41	42	32	35	34	31	26
Farmaceutický průmysl (21)	14	16	14	15	13	11	8	11
Gumárenský a plastový průmysl (22)	18	48	43	36	35	32	32	32
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23)	9	27	31	18	19	15	11	13
Metalurgický průmysl (24)	10	16	18	13	14	8	8	6
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (25)	50	122	117	93	75	75	61	59
Elektronický průmysl (26)	44	67	65	60	61	54	47	47
Elektrotechnický průmysl (27)	54	74	73	75	71	63	57	53
Strojírenský průmysl (28)	97	176	168	158	138	120	105	104
Automobilový průmysl (29)	22	46	46	37	35	34	29	25
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	14	22	26	21	16	19	19	19
Ostatní zpracovatelský průmysl (18, 32, 33)	32	68	56	49	43	45	36	40
Zpracovatelský průmysl celkem	413	785	755	658	593	545	476	469

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Název odvětví (CZ NACE kód)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	44	102	103	88	114	75	67	142
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	37	68	105	100	83	63	76	53
Dřevozpracující a papírenský průmysl (16-17, 31)	8	68	45	36	29	25	15	26
Petrochemický a chemický průmysl (19-20)	85	452	433	318	300	259	222	312
Farmaceutický průmysl (21)	529	324	363	302	286	198	118	669
Gumárenský a plastový průmysl (22)	64	286	280	257	231	240	274	268
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23)	92	189	242	76	145	34	52	59
Metalurgický průmysl (24)	29	116	83	42	55	33	45	39
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (25)	236	573	570	436	378	392	297	310
Elektronický průmysl (26)	235	494	461	468	501	549	552	544
Elektrotechnický průmysl (27)	341	992	912	1 057	1 210	1 056	926	1 082
Strojírenský průmysl (28)	654	1 396	1 357	1 574	1 106	1 432	711	822
Automobilový průmysl (29)	2 178	2 784	2 393	3 735	3 478	4 184	1 841	2 328
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	726	719	672	556	1 135	358	384	218
Ostatní zpracovatelský průmysl (18, 32, 33)	80	524	358	320	436	692	768	815
Zpracovatelský průmysl celkem	5 337	9 086	8 379	9 366	9 488	9 591	6 350	7 687

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Název odvětví (CZ NACE kód)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	8	19	20	17	22	14	13	27
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	7	13	20	19	16	12	15	10
Dřevozpracující a papírenský průmysl (16-17, 31)	2	13	9	7	5	5	3	5
Petrochemický a chemický průmysl (19-20)	16	86	82	60	57	49	42	59
Farmaceutický průmysl (21)	101	61	69	57	54	38	22	127
Gumárenský a plastový průmysl (22)	12	54	53	49	44	46	52	51
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23)	17	36	46	14	28	7	10	11
Metalurgický průmysl (24)	5	22	16	8	10	6	8	7
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (25)	45	109	108	83	72	75	56	59
Elektronický průmysl (26)	45	94	88	89	95	104	105	103
Elektrotechnický průmysl (27)	65	188	173	201	230	201	176	206
Strojírenský průmysl (28)	124	265	258	299	210	272	135	156
Automobilový průmysl (29)	414	529	455	710	661	795	350	442
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	138	137	128	106	216	68	73	42
Ostatní zpracovatelský průmysl (18, 32, 33)	15	100	68	61	83	132	146	155
Zpracovatelský průmysl celkem	1 014	1 726	1 592	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 4 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) podniku**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PC**

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Domáci	514	938	889	798	735	677	597	607
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	286	550	523	448	411	386	334	326
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	85	126	142	136	138	125	122	122
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	60	106	95	100	82	83	72	66
Ostatní odvětví	83	156	129	114	104	83	69	93
Pod zahraniční kontrolou	202	368	359	337	302	263	232	228
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	127	235	232	210	182	159	142	143
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	20	35	38	32	37	31	29	28
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	25	45	45	46	44	36	30	29
Ostatní odvětví	30	53	44	49	39	37	31	28
Podniky celkem	716	1 306	1 248	1 135	1 037	940	829	835
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	413	785	755	658	593	545	476	469
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	105	161	180	168	175	156	151	150
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	85	151	140	146	126	119	102	95
Ostatní odvětví	113	209	173	163	143	120	100	121

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Domáci	2 277	5 520	5 191	4 304	5 084	4 783	4 459	4 756
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 605	3 641	3 321	2 553	3 216	2 404	2 105	2 372
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	337	1 068	1 110	933	1 048	1 226	1 287	1 272
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	162	395	373	388	338	512	501	465
Ostatní odvětví	173	415	387	429	483	640	565	647
Pod zahraniční kontrolou	4 654	7 768	7 359	8 937	8 511	9 575	6 618	8 036
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	3 732	5 445	5 058	6 813	6 273	7 186	4 245	5 315
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	248	1 014	684	608	968	1 054	1 258	1 257
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	187	853	970	1 021	850	823	644	771
Ostatní odvětví	487	456	647	496	420	512	470	692
Podniky celkem	6 931	13 287	12 550	13 241	13 595	14 358	11 077	12 792
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	5 337	9 086	8 379	9 366	9 488	9 591	6 350	7 687
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	585	2 082	1 793	1 541	2 016	2 280	2 546	2 529
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	349	1 248	1 343	1 409	1 188	1 335	1 146	1 236
Ostatní odvětví	659	871	1 035	925	903	1 152	1 035	1 339

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Domáci	433	1 049	986	818	966	909	847	904
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	305	692	631	485	611	457	400	451
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	64	203	211	177	199	233	245	242
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	31	75	71	74	64	97	95	88
Ostatní odvětví	33	79	74	82	92	122	107	123
Pod zahraniční kontrolou	884	1 476	1 398	1 698	1 617	1 819	1 257	1 527
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	709	1 035	961	1 295	1 192	1 365	806	1 010
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	47	193	130	115	184	200	239	239
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	36	162	184	194	162	156	122	147
Ostatní odvětví	92	87	123	94	80	97	89	131
Podniky celkem	1 317	2 525	2 384	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 014	1 726	1 592	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	111	396	341	293	383	433	484	481
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	66	237	255	268	226	254	218	235
Ostatní odvětví	125	165	197	176	172	219	197	254

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 5 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a velikosti podniku

a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zaměstnanců)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Domáci	514	938	889	798	735	677	597	607
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	120	170	139	137	118	106	88	104
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	169	290	295	258	248	222	193	190
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	158	341	327	290	261	242	220	208
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	67	137	128	113	108	107	96	105
Pod zahraniční kontrolou	202	368	359	337	302	263	232	228
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	9	8	6	13	10	9	9	9
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	26	53	47	36	31	30	19	21
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	84	130	133	118	105	79	74	72
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	83	177	173	170	156	145	130	126
Podniky celkem	716	1 306	1 248	1 135	1 037	940	829	835
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	129	178	145	150	128	115	97	113
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	195	343	342	294	279	252	212	211
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	242	471	460	408	366	321	294	280
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	150	314	301	283	264	252	226	231

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zaměstnanců)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Domáci	2 277	5 520	5 191	4 304	5 084	4 783	4 459	4 756
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	86	166	130	121	112	157	80	66
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	381	762	757	611	693	785	754	720
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	632	2 052	1 916	1 748	1 440	1 670	1 581	1 500
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	1 178	2 540	2 388	1 824	2 839	2 171	2 045	2 470
Pod zahraniční kontrolou	4 654	7 768	7 359	8 937	8 511	9 575	6 618	8 036
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	4	4	3	10	7	5	36	40
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	111	193	251	188	145	128	92	116
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	778	931	1 114	867	750	639	501	573
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	3 761	6 639	5 991	7 872	7 609	8 802	5 990	7 307
Podniky celkem	6 931	13 287	12 550	13 241	13 595	14 358	11 077	12 792
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	90	170	133	132	120	162	115	107
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	492	955	1 008	799	837	913	845	836
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	1 409	2 982	3 030	2 616	2 191	2 309	2 081	2 073
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	4 939	9 180	8 378	9 695	10 448	10 974	8 035	9 777

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zaměstnanců)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Domáci	433	1 049	986	818	966	909	847	904
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	16	31	25	23	21	30	15	13
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	72	145	144	116	132	149	143	137
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	120	390	364	332	274	317	300	285
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	224	483	454	346	539	413	389	469
Pod zahraniční kontrolou	884	1 476	1 398	1 698	1 617	1 819	1 257	1 527
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	1	1	1	2	1	1	7	8
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	21	37	48	36	27	24	17	22
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	148	177	212	165	143	121	95	109
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	715	1 261	1 138	1 496	1 446	1 672	1 138	1 388
Podniky celkem	1 317	2 525	2 384	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	17	32	25	25	23	31	22	20
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	94	181	192	152	159	174	161	159
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	268	567	576	497	416	439	395	394
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	938	1 744	1 592	1 842	1 985	2 085	1 527	1 858

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 6 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) a velikosti podniku**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na provádění VaV z daně příjmu PO**

Odvětví (CZ-NACE sekce) velikost podniků (počet zaměstnanců)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	413	785	755	658	593	545	476	469
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	31	59	47	48	42	37	23	26
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	94	172	174	135	134	117	100	97
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	161	303	294	257	223	198	182	172
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	127	251	240	218	194	193	171	174
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	105	161	180	168	175	156	151	150
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	21	22	24	27	25	22	21	25
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	51	64	69	63	67	68	60	59
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	29	59	70	61	63	51	53	46
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	4	16	17	17	20	15	17	20
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	85	151	140	146	126	119	102	95
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	27	38	34	38	26	27	23	21
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	22	50	48	50	42	39	32	28
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	32	51	46	44	39	37	31	30
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	4	12	12	14	19	16	16	16

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) velikost podniků (počet zaměstnanců)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	5 337	9 086	8 379	9 366	9 488	9 591	6 350	7 687
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	25	65	44	49	51	45	21	22
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	222	470	475	352	394	351	240	294
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	762	1 701	1 555	1 284	988	1 030	932	858
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	4 328	6 851	6 306	7 681	8 056	8 165	5 156	6 513
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	585	2 082	1 793	1 541	2 016	2 280	2 546	2 529
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	16	16	15	27	25	22	30	16
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	167	197	238	167	233	331	372	324
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	296	531	613	606	611	664	704	627
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	106	1 338	928	740	1 146	1 263	1 440	1 562
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	349	1 248	1 343	1 409	1 188	1 335	1 146	1 236
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	17	63	57	43	33	57	47	16
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	58	168	189	181	129	173	162	140
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	208	489	543	480	396	369	336	307
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	66	528	553	705	630	737	600	774

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) velikost podniků (počet zaměstnanců)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 014	1 726	1 592	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	5	12	8	9	10	8	4	4
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	42	89	90	67	75	67	46	56
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	145	323	295	244	188	196	177	163
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	822	1 302	1 198	1 459	1 531	1 551	980	1 237
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	111	396	341	293	383	433	484	481
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	3	3	3	5	5	4	6	3
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	32	37	45	32	44	63	71	61
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	56	101	117	115	116	126	134	119
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	20	254	176	141	218	240	274	297
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	66	237	255	268	226	254	218	235
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	3	12	11	8	6	11	9	3
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	11	32	36	34	25	33	31	27
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	39	93	103	91	75	70	64	58
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	13	100	105	134	120	140	114	147

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 7 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví podniku a výše podpory

a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO

Vlastnictví podniků výše daňové podpory (mil. Kč)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Domáci	514	938	889	798	735	677	597	607
méně než 1 mil. Kč	423	723	676	608	565	476	413	417
1-4,9 mil. Kč	77	176	175	159	141	166	151	153
5-9,9 mil. Kč	7	25	25	22	12	20	20	20
10 mil. Kč a více	7	14	13	9	17	15	13	17
Pod zahraniční kontrolou	202	368	359	337	302	263	232	228
méně než 1 mil. Kč	119	194	180	178	154	128	121	97
1-4,9 mil. Kč	64	118	123	105	92	84	67	79
5-9,9 mil. Kč	9	31	30	30	30	22	17	16
10 mil. Kč a více	10	25	26	24	26	29	27	36
Podniky celkem	716	1 306	1 248	1 135	1 037	940	829	835
méně než 1 mil. Kč	542	917	856	786	719	604	534	514
1-4,9 mil. Kč	141	294	298	264	233	250	218	232
5-9,9 mil. Kč	16	56	55	52	42	42	37	36
10 mil. Kč a více	17	39	39	33	43	44	40	53

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Vlastnictví podniků uplatněné výdaje na VaV (mil. Kč)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Domáci	2 277	5 520	5 191	4 304	5 084	4 783	4 459	4 756
méně než 1 mil. Kč	78	131	124	99	97	83	63	73
1-4,9 mil. Kč	510	996	943	855	818	683	599	594
5-9,9 mil. Kč	320	746	749	728	642	728	658	688
10-24,9 mil. Kč	473	1 207	1 139	966	889	1 092	1 023	853
25 mil. Kč a více	896	2 440	2 236	1 656	2 638	2 197	2 116	2 548
Pod zahraniční kontrolou	4 654	7 768	7 359	8 937	8 511	9 575	6 618	8 036
méně než 1 mil. Kč	15	28	23	19	15	18	12	14
1-4,9 mil. Kč	221	353	350	337	309	226	114	113
5-9,9 mil. Kč	217	546	438	392	346	261	125	131
10-24,9 mil. Kč	494	736	906	852	790	759	194	162
25 mil. Kč a více	3 706	6 105	5 641	7 338	7 051	8 312	402	484
Podniky celkem	6 931	13 287	12 550	13 241	13 595	14 358	11 077	12 792
méně než 1 mil. Kč	93	159	147	118	111	101	76	80
1-4,9 mil. Kč	731	1 348	1 293	1 192	1 127	909	811	765
5-9,9 mil. Kč	538	1 292	1 187	1 119	989	988	923	947
10-24,9 mil. Kč	967	1 943	2 046	1 818	1 679	1 852	1 671	1 510
25 mil. Kč a více	4 602	8 545	7 878	8 994	9 689	10 508	7 595	9 490

c) Snižená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Vlastnictví podniků výše daňové podpory (mil. Kč)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Domáci	433	1 049	986	818	966	909	847	904
méně než 1 mil. Kč	115	222	212	192	185	154	135	130
1-4,9 mil. Kč	148	373	354	316	285	347	310	314
5-9,9 mil. Kč	46	165	165	138	78	130	135	148
10 mil. Kč a více	125	288	255	172	418	278	267	312
Pod zahraniční kontrolou	884	1 476	1 398	1 698	1 617	1 819	1 257	1 527
méně než 1 mil. Kč	46	79	74	76	68	48	52	35
1-4,9 mil. Kč	139	237	282	233	214	202	170	193
5-9,9 mil. Kč	65	215	205	204	199	155	116	113
10 mil. Kč a více	634	945	838	1 185	1 136	1 414	920	1 187
Podniky celkem	1 317	2 525	2 384	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430
méně než 1 mil. Kč	160	301	286	267	253	202	187	164
1-4,9 mil. Kč	287	610	636	549	499	548	479	507
5-9,9 mil. Kč	111	380	370	342	277	285	251	261
10 mil. Kč a více	759	1 234	1 093	1 357	1 554	1 692	1 187	1 498

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 8 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) podniku a výše podpory**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Odvětví (CZ-NACE sekce) výše daňové podpory (mil. Kč)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	413	785	755	658	593	545	476	469
méně než 1 mil. Kč	305	545	507	443	413	361	325	294
1-4,9 mil. Kč	87	179	190	165	133	134	116	132
5-9,9 mil. Kč	8	36	34	33	19	27	15	18
10 mil. Kč a více	13	25	24	17	28	23	20	25
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	105	161	180	168	175	156	151	150
méně než 1 mil. Kč	77	103	120	112	117	96	80	86
1-4,9 mil. Kč	23	42	45	44	43	46	51	41
5-9,9 mil. Kč	4	8	7	5	7	4	10	11
10 mil. Kč a více	-	8	8	7	8	10	10	12
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	85	151	140	146	126	119	102	95
méně než 1 mil. Kč	67	101	90	101	80	71	60	53
1-4,9 mil. Kč	16	39	37	32	31	34	27	30
5-9,9 mil. Kč	2	7	10	8	12	9	10	4
10 mil. Kč a více	-	4	3	5	3	5	5	8

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) uplatněné výdaje na VaV (mil. Kč)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	5 337	9 086	8 379	9 366	9 488	9 591	6 350	7 687
méně než 1 mil. Kč	48	93	83	65	63	57	45	40
1-4,9 mil. Kč	490	887	838	736	715	587	549	510
5-9,9 mil. Kč	340	765	825	718	620	552	479	550
10-24,9 mil. Kč	556	1 258	1 180	1 064	868	895	972	811
25 mil. Kč a více	3 903	6 083	5 453	6 783	7 222	7 499	4 305	5 776
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	585	2 082	1 793	1 541	2 016	2 280	2 546	2 529
méně než 1 mil. Kč	15	16	20	17	19	22	15	18
1-4,9 mil. Kč	111	166	179	179	194	156	115	118
5-9,9 mil. Kč	91	190	159	173	180	180	219	161
10-24,9 mil. Kč	166	235	356	337	354	393	311	285
25 mil. Kč a více	201	1 475	1 079	835	1 268	1 530	1 887	1 948
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	349	1 248	1 343	1 409	1 188	1 335	1 146	1 236
méně než 1 mil. Kč	11	16	16	20	13	12	8	7
1-4,9 mil. Kč	73	126	121	119	106	94	84	71
5-9,9 mil. Kč	58	174	137	148	99	119	92	88
10-24,9 mil. Kč	134	267	266	239	271	305	252	293
25 mil. Kč a více	73	666	803	883	698	806	710	777

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) výše daňové podpory (mil. Kč)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 014	1 726	1 592	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461
méně než 1 mil. Kč	102	197	185	165	162	127	124	106
1-4,9 mil. Kč	175	383	391	336	279	285	265	286
5-9,9 mil. Kč	55	246	228	218	123	181	116	132
10 mil. Kč a více	682	900	789	1 061	1 239	1 229	702	936
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	111	396	341	293	383	433	484	481
méně než 1 mil. Kč	25	36	40	38	43	37	26	28
1-4,9 mil. Kč	48	80	101	96	99	106	104	88
5-9,9 mil. Kč	27	55	45	33	46	26	58	73
10 mil. Kč a více	-	225	155	125	195	265	296	292
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	66	237	255	268	226	254	218	235
méně než 1 mil. Kč	18	29	27	31	24	23	20	15
1-4,9 mil. Kč	35	82	80	69	69	78	62	72
5-9,9 mil. Kč	14	43	72	51	80	65	62	32
10 mil. Kč a více	-	84	75	117	53	89	73	116

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 9 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle velikosti podniku a výše podpory

a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO

Velikost podniku výše daňové podpory (mil. Kč)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Malé podniky (0-49 zaměstnanců)	324	521	487	444	407	367	309	324
méně než 0,1 mil. Kč	130	159	132	119	111	102	102	106
0,1-0,99 mil. Kč	172	307	301	289	247	206	161	169
1 mil. Kč a více	22	55	54	36	49	59	46	49
Střední podniky (50-249 zaměstnanců)	242	471	460	408	366	321	294	280
méně než 0,1 mil. Kč	30	46	42	27	29	30	19	30
0,1-0,99 mil. Kč	133	274	271	241	223	169	165	135
1-9,99 mil. Kč	76	147	142	137	112	118	106	111
10 mil. Kč a více	3	4	5	3	2	4	4	4
Velké podniky (250 a více zaměstnanců)	150	314	301	283	264	252	226	231
méně než 0,1 mil. Kč	13	18	17	20	18	18	13	12
0,1-0,99 mil. Kč	64	113	93	90	91	79	74	62
1-9,99 mil. Kč	59	148	157	143	114	116	104	109
10-24,9 mil. Kč	9	23	26	22	30	26	21	31
25 mil. Kč a více	5	12	8	8	11	13	14	17

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Velikost podniku uplatněné výdaje na VaV (mil. Kč)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Malé podniky (0-49 zaměstnanců)	582	1 125	1 142	930	957	1 075	961	942
méně než 1 mil. Kč	57	89	90	71	70	65	46	45
1-4,9 mil. Kč	307	538	485	486	422	349	289	335
5-9,9 mil. Kč	97	320	271	205	276	331	246	267
10-24,9 mil. Kč	122	178	231	168	189	205	197	144
25 mil. Kč a více	-	-	65	-	-	125	182	151
Střední podniky (50-249 zaměstnanců)	1 409	2 982	3 030	2 616	2 191	2 309	2 081	2 073
méně než 1 mil. Kč	26	53	44	33	31	23	19	28
1-4,9 mil. Kč	272	539	574	492	472	383	355	279
5-9,9 mil. Kč	305	533	483	507	408	371	391	428
10-24,9 mil. Kč	400	866	846	852	790	960	682	682
25 mil. Kč a více	406	991	1 083	731	489	573	634	656
Velké podniky (250 a více zaměstnanců)	4 939	9 180	8 378	9 695	10 448	10 974	8 035	9 777
méně než 1 mil. Kč	10	16	13	14	11	14	11	6
1-4,9 mil. Kč	151	271	234	214	233	177	167	152
5-9,9 mil. Kč	137	439	433	407	305	286	286	252
10-24,9 mil. Kč	445	899	969	797	700	687	793	683
25 mil. Kč a více	4 196	7 554	6 729	8 263	9 199	9 810	6 778	8 683

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Velikost podniku výše daňové podpory (mil. Kč)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Malé podniky (0-49 zaměstnanců)	111	214	217	177	182	204	183	179
méně než 0,1 mil. Kč	5	7	5	4	4	4	4	3
0,1-0,99 mil. Kč	66	115	108	108	93	80	67	70
1 mil. Kč a více	40	92	104	65	84	121	112	106
Střední podniky (50-249 zaměstnanců)	268	567	576	497	416	439	395	394
méně než 0,1 mil. Kč	2	2	2	1	2	1	1	1
0,1-0,99 mil. Kč	57	119	120	108	105	79	77	60
1-9,99 mil. Kč	166	401	393	350	289	308	267	285
10 mil. Kč a více	43	45	60	39	21	50	50	48
Velké podniky (250 a více zaměstnanců)	938	1 744	1 592	1 842	1 985	2 085	1 527	1 858
méně než 0,1 mil. Kč	0	1	1	1	1	1	1	0
0,1-0,99 mil. Kč	30	57	50	46	49	37	38	30
1-9,99 mil. Kč	192	498	509	476	403	423	375	398
10-24,9 mil. Kč	127	332	403	345	455	410	314	449
25 mil. Kč a více	588	857	630	974	1 078	1 213	798	981

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 10 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na provádění VaV z daně příjmu PO**

Kraj (NUTS 3)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Praha	186	333	320	318	288	262	234	232
Středočeský	64	113	107	91	89	79	70	77
Jihočeský	26	51	47	40	38	42	34	28
Plzeňský	31	51	53	42	47	38	33	36
Karlovarský	6	14	12	9	7	9	5	7
Ústecký	20	37	29	29	20	23	20	18
Liberecký	27	43	45	45	42	45	40	40
Královéhradecký	36	62	65	58	43	38	36	38
Pardubický	48	74	70	53	49	44	39	39
Vysočina	27	49	37	33	34	30	26	30
Jihomoravský	99	187	175	150	136	120	107	109
Olomoucký	37	56	59	53	44	38	34	36
Zlínský	43	122	118	103	100	89	80	74
Moravskoslezský	66	114	111	111	100	83	71	71
Podniky celkem	716	1 306	1 248	1 135	1 037	940	829	835

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Kraj (NUTS 3)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Praha	1 478	4 472	4 110	3 772	4 111	4 789	4 667	5 018
Středočeský	2 493	2 773	2 215	3 308	3 323	3 985	1 815	2 286
Jihočeský	58	174	202	160	176	142	130	103
Plzeňský	808	960	811	666	1 160	434	434	503
Karlovarský	20	72	132	144	96	96	97	38
Ústecký	82	136	98	139	218	198	70	221
Liberecký	247	743	801	889	784	977	695	578
Královéhradecký	115	271	274	287	216	214	185	207
Pardubický	287	504	425	324	316	348	358	411
Vysočina	133	451	495	834	473	563	177	189
Jihomoravský	425	1 102	1 067	954	978	922	1 017	1 351
Olomoucký	140	234	277	197	186	245	159	197
Zlínský	164	685	782	798	724	827	658	841
Moravskoslezský	482	709	859	768	836	617	616	850
Podniky celkem	6 931	13 287	12 550	13 241	13 595	14 358	11 077	12 792

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Kraj (NUTS 3)	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Praha	281	850	781	717	781	910	887	953
Středočeský	474	527	421	629	631	757	345	434
Jihočeský	11	33	38	30	33	27	25	20
Plzeňský	153	182	154	127	220	82	82	96
Karlovarský	4	14	25	27	18	18	18	7
Ústecký	16	26	19	26	41	38	13	42
Liberecký	47	141	152	169	149	186	132	110
Královéhradecký	22	51	52	55	41	41	35	39
Pardubický	54	96	81	62	60	66	68	78
Vysočina	25	86	94	159	90	107	34	36
Jihomoravský	81	209	203	181	186	175	193	257
Olomoucký	27	45	53	37	35	47	30	37
Zlínský	31	130	149	152	137	157	125	160
Moravskoslezský	91	135	163	146	159	117	117	162
Podniky celkem	1 317	2 525	2 384	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 11 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti podniku

a) Počet soukromých podniků, jež využily veřejnou podporu pro realizaci svých VaV projektů

Vybraná odvětví CZ-NACE	Veřejná domácí podpora VaV					Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV					Celková veřejná podpora VaV*				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Zemědělství, lesnictví a rybníkářství (CZ NACE: A)	65	62	64	67	68	-	1	2	2	7	8	14	7	5	5	71	75	71	71	76
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	355	380	442	413	383	125	184	200	174	222	658	593	545	476	469	989	986	1 003	919	937
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	54	58	76	67	60	10	15	24	21	20	34	25	27	23	27	88	84	110	100	98
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	61	53	69	76	85	15	28	28	23	27	61	51	38	33	47	130	119	125	124	151
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	73	85	85	110	106	58	73	64	67	100	168	175	156	151	150	260	288	273	295	320
Peněžnictví a pojišťovnictví (CZ NACE: K)	-	-	1	1	2	-	-	-	-	1	25	23	20	20	17	25	23	21	21	19
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	201	193	216	226	227	51	61	71	74	91	146	126	119	102	95	333	321	335	333	346
Ostatní odvětví (H-I, L, N-U)	37	30	35	36	50	5	17	12	13	19	35	30	28	19	25	72	72	70	66	89
Podniky celkem	846	861	988	996	981	264	379	401	374	487	1 135	1 037	940	829	835	1 968	1 968	2 008	1 929	2 036

b) Výše využité veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)

Vybraná odvětví CZ-NACE	Veřejná domácí podpora VaV					Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV					Celková veřejná podpora VaV				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Zemědělství, lesnictví a rybníkářství (CZ NACE: A)	77	72	76	74	76	-	0	0	1	10	2	2	2	1	2	79	74	79	77	88
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 003	1 188	1 275	1 262	1 175	419	700	765	765	928	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461	3 201	3 691	3 862	3 233	3 563
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	138	176	174	144	157	32	61	142	109	74	45	53	87	81	83	215	289	404	333	314
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	82	90	105	118	207	29	90	94	44	74	43	34	37	19	40	155	215	237	181	322
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	285	329	277	311	374	168	229	238	257	407	293	383	433	484	481	745	941	949	1 052	1 262
Peněžnictví a pojišťovnictví (CZ NACE: K)	-	-	0	0	0	-	-	-	-	3	65	71	73	84	119	65	71	73	84	122
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 100	1 286	1 461	1 443	1 489	251	352	408	467	343	268	226	254	218	235	1 619	1 863	2 123	2 128	2 047
Ostatní odvětví (H-I, L, N-U)	33	31	51	29	60	7	44	30	42	100	21	12	21	12	10	60	88	102	82	170
Podniky celkem	2 718	3 173	3 421	3 381	3 518	905	1 477	1 677	1 685	1 939	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430	6 139	7 232	7 826	7 170	7 888

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory
 POZN.: Publikovaná data zahrnují pouze nefinanční podniky (ISEKTOR 11) a finanční podniky (ISEKTOR 12). Osoby samostatně výdělečně činné (ISEKTOR 141) nejsou zahrnuty
 Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

Tab. 12 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví

Název odvětví (CZ NACE kód)	Veřejná domácí podpora VaV						Veřejná zahraniční podpora VaV						Daňová podpora VaV						Celková veřejná podpora VaV*					
	2017	2018	2019	2020	2021	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021		
	Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	29	28	33	28	29	2	2	2	2	3	2	2	23	17	15	12	15	50	43	46	41	45	
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	9	11	12	10	10	2	7	7	7	5	3	3	17	15	12	15	11	24	26	26	26	22		
Dřevozpracující a papírenský průmysl (16-17, 31)	11	9	7	7	7	-	1	1	1	4	8	8	11	6	8	5	8	22	16	16	16	22		
Petrochemický a chemický průmysl (19-20)	31	33	33	32	30	10	13	10	9	11	11	11	32	35	34	31	26	59	66	65	59	57		
Farmaceutický průmysl (21)	13	11	15	15	12	3	6	6	7	6	6	6	15	13	11	8	11	21	20	19	20	20		
Gumárenský a plastový průmysl (22)	14	12	14	15	16	5	9	10	12	11	11	11	36	35	32	32	32	50	50	51	53	54		
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23)	16	23	31	32	28	5	7	8	5	6	6	6	18	19	15	11	13	36	45	46	42	43		
Metallurgický průmysl (24)	6	5	8	10	9	3	3	2	2	3	3	3	13	14	8	8	6	18	18	15	17	15		
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (25)	35	39	57	58	52	20	24	31	28	36	36	36	93	75	75	61	59	137	128	144	131	133		
Elektronický průmysl (26)	35	41	40	33	33	12	20	27	19	27	27	27	60	61	54	47	47	91	99	99	82	89		
Elektrotechnický průmysl (27)	23	28	37	29	23	16	24	25	15	25	25	25	75	71	63	57	53	101	107	106	86	90		
Strojírenský průmysl (28)	72	74	81	69	64	28	38	38	36	43	43	43	158	138	120	105	104	229	216	208	188	188		
Automobilový průmysl (29)	9	9	9	6	8	5	9	6	8	11	11	11	37	35	34	29	25	43	44	40	36	36		
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	16	20	20	20	18	3	5	6	3	3	3	3	21	16	19	19	19	30	28	30	34	32		
Ostatní zpracovatelský průmysl (18, 32, 33)	36	37	45	49	44	11	16	21	18	27	27	27	49	43	45	36	40	78	80	92	88	91		
Zpracovatelský průmysl celkem	355	380	442	413	383	125	184	200	174	222	222	222	658	593	545	476	469	989	986	1 003	919	937		

b) Výše využití veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)

Název odvětví (CZ NACE kód)	Veřejná domácí podpora VaV						Veřejná zahraniční podpora VaV						Daňová podpora VaV						Celková veřejná podpora VaV					
	2017	2018	2019	2020	2021	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021		
	Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	20	28	31	17	27	3	3	2	16	14	14	14	17	22	14	13	27	39	53	47	45	69	
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	9	11	18	15	26	2	25	53	19	13	13	13	19	16	12	15	10	29	53	84	49	49		
Dřevozpracující a papírenský průmysl (16-17, 31)	26	24	28	30	14	-	7	1	4	39	7	7	7	5	5	3	5	33	36	34	37	58		
Petrochemický a chemický průmysl (19-20)	39	56	58	54	61	29	46	51	22	55	55	55	60	57	49	42	59	129	159	158	119	175		
Farmaceutický průmysl (21)	35	35	47	57	64	11	17	10	36	25	25	25	57	54	38	22	127	104	106	95	115			
Gumárenský a plastový průmysl (22)	50	57	55	47	36	16	43	39	63	67	67	67	49	44	46	52	51	115	144	140	162	154		
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23)	34	54	73	66	55	4	31	15	18	18	7	7	14	28	7	10	11	53	112	94	93	72		
Metallurgický průmysl (24)	14	13	25	16	20	21	9	3	3	6	6	6	8	10	6	8	7	43	32	34	27	34		
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (25)	61	81	116	132	114	52	80	150	169	166	166	166	83	72	75	56	59	195	233	340	358	338		
Elektronický průmysl (26)	205	176	216	168	151	40	51	46	42	113	89	89	89	95	104	105	103	334	322	366	315	368		
Elektrotechnický průmysl (27)	53	83	80	60	95	66	59	65	59	76	76	76	201	230	201	176	206	319	372	346	294	376		
Strojírenský průmysl (28)	216	277	262	212	233	73	179	176	185	188	188	188	299	210	272	135	156	588	667	709	532	578		
Automobilový průmysl (29)	59	72	71	165	48	24	81	20	41	36	36	36	710	661	795	350	442	793	814	886	555	527		
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	98	109	103	97	105	45	32	80	38	29	29	29	106	216	68	73	42	248	356	251	208	176		
Ostatní zpracovatelský průmysl (18, 32, 33)	85	112	92	127	125	32	37	55	50	93	93	93	61	83	132	146	155	178	232	278	323	373		
Zpracovatelský průmysl celkem	1 003	1 188	1 275	1 262	1 175	419	700	765	765	928	928	928	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461	3 201	3 691	3 862	3 233	3 563		

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

POZN.: Publikovaná data zahrnují pouze nefinanční podniky (SEKTOR 11) a finanční podniky (SEKTOR 12). Osoby samostatně výdělečně činné (ISEKTOR 141) nejsou zahrnuty.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Šetření o VaV (VTR 5-01)

Tab. 13 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce) podniku

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	Veřejná domácí podpora VaV					Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV					Celková veřejná podpora VaV*				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Domácí	702	725	846	861	853	227	324	358	336	443	798	735	677	597	607	1516	1542	1621	1578	1687
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	279	299	355	331	311	104	154	175	156	199	448	411	386	334	326	723	733	771	711	730
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	62	75	77	100	98	54	65	59	61	93	136	138	125	122	122	218	241	234	255	278
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	174	170	194	208	208	40	47	60	62	79	100	82	83	72	66	268	258	281	286	302
Ostatní odvětví	187	181	220	222	236	29	58	64	57	72	114	104	83	69	93	307	310	335	326	377
Pod zahraniční kontrolou	144	136	142	135	128	37	55	43	38	44	337	302	263	232	228	452	426	387	351	349
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	76	81	87	82	72	21	30	25	18	23	210	182	159	142	143	266	253	232	208	207
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	11	10	8	10	8	4	8	5	6	7	32	37	31	29	28	42	47	39	40	42
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	27	23	22	18	19	11	14	11	12	12	46	44	36	30	29	65	63	54	47	44
Ostatní odvětví	30	22	25	25	29	1	3	2	2	2	49	39	37	31	28	79	63	62	56	56
Podniky celkem	846	861	988	996	981	264	379	401	374	487	1135	1037	940	829	835	1968	1968	2008	1929	2036
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	355	380	442	413	383	125	184	200	174	222	658	593	545	476	469	989	986	1003	919	937
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	73	85	85	110	106	58	73	64	67	100	168	175	156	151	150	260	288	273	295	320
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	201	193	216	226	227	51	61	71	74	91	146	126	119	102	95	333	321	335	333	346
Ostatní odvětví	217	203	245	247	265	30	61	66	59	74	163	143	120	100	121	386	373	397	382	433

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	Veřejná domácí podpora VaV					Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV					Celková veřejná podpora VaV				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Domácí	2184	2571	2904	2929	2996	619	952	1269	1331	1716	818	966	909	847	904	3621	4489	5082	5108	5616
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	725	851	1001	1033	920	307	452	557	659	809	485	611	457	400	451	1518	1914	2014	2092	2180
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	251	279	259	273	320	159	192	227	212	362	177	199	233	245	242	587	671	719	729	924
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	917	1099	1266	1285	1294	86	123	225	269	288	74	64	97	95	88	1076	1286	1588	1649	1670
Ostatní odvětví	290	341	379	339	463	68	186	261	192	256	82	92	122	107	123	440	619	762	637	842
Pod zahraniční kontrolou	534	602	516	451	522	286	525	408	354	223	1698	1617	1819	1257	1527	2518	2743	2744	2062	2272
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	278	337	274	229	255	111	249	208	106	118	1295	1192	1365	806	1010	1684	1777	1848	1141	1383
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	34	50	18	38	53	9	36	11	45	45	115	184	200	239	239	158	270	229	322	338
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	184	187	196	158	175	165	229	183	199	55	194	162	156	122	147	542	578	535	479	377
Ostatní odvětví	39	28	28	26	38	1	10	6	4	5	94	80	97	89	131	134	118	131	120	175
Podniky celkem	2718	3173	3421	3381	3518	905	1477	1677	1685	1939	2516	2583	2728	2105	2430	6139	7232	7826	7170	7888
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1003	1188	1275	1262	1175	419	700	765	765	928	1780	1803	1822	1206	1461	3201	3691	3862	3233	3563
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	285	329	277	311	374	168	229	238	257	407	293	383	433	484	481	745	941	949	1052	1262
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1100	1286	1461	1443	1469	251	352	408	467	343	268	226	254	218	235	1619	1863	2123	2128	2047
Ostatní odvětví	330	369	407	365	501	68	196	267	196	261	176	172	219	197	254	574	737	893	757	1017

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory

POZN.: Publikovaná data zahrnují pouze nefinanční podniky (ISEKTOR 11) a finanční podniky (ISEKTOR 12). Osoby samostatně výdělečně činné (ISEKTOR 141) nejsou zahrnuty

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GŘ, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

Tab. 14 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a velikosti podniku

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zaměstnanců)	Veřejná domácí podpora VaV										Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV					Celková veřejná podpora VaV*									
	2017		2018		2019		2020		2021		2017		2018		2019		2020		2021		2017		2018		2019		2020		2021	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Domáci	702	725	846	861	853	227	324	358	336	443	798	735	677	597	607	1 516	1 542	1 621	1 578	1 687	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	146	146	175	197	199	37	51	52	50	67	137	118	106	88	104	302	292	316	317	355	302	292	316	317	355					
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	256	255	314	343	358	101	143	152	146	217	258	248	222	193	190	549	566	610	611	684	549	566	610	611	684					
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	219	242	269	243	232	72	101	124	111	126	290	261	242	220	208	505	517	529	492	493	505	517	529	492	493					
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	81	82	88	78	64	17	29	30	29	33	113	108	107	96	105	160	167	166	158	155	160	167	166	158	155					
Pod zahraniční kontrolou	144	136	142	135	128	37	55	43	38	44	337	302	263	232	228	452	426	387	351	349	452	426	387	351	349					
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	7	7	6	5	5	2	4	4	7	3	13	10	9	9	9	21	20	17	20	16	21	20	17	20	16					
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	34	29	28	20	15	6	15	12	9	12	36	31	30	19	21	70	69	63	42	42	70	69	63	42	42					
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	54	49	41	39	40	12	14	12	8	13	118	105	79	74	72	161	147	115	107	113	161	147	115	107	113					
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	49	51	67	71	68	17	22	15	14	16	170	156	145	130	126	200	190	192	182	178	200	190	192	182	178					
Podniky celkem	846	861	988	996	981	264	379	401	374	487	1 135	1 037	940	829	835	1 968	1 968	2 008	1 929	2 036	1 968	1 968	2 008	1 929	2 036					
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	153	153	181	202	204	39	55	56	57	70	150	128	115	97	113	323	312	333	337	371	323	312	333	337	371					
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	290	284	342	363	373	107	158	164	155	229	294	279	252	212	211	619	635	673	653	726	619	635	673	653	726					
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	273	291	310	282	272	84	115	136	119	139	408	366	321	294	280	666	664	644	599	606	666	664	644	599	606					
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	130	133	155	149	132	34	51	45	43	49	283	264	252	226	231	360	357	358	340	333	360	357	358	340	333					

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zaměstnanců)	Veřejná domácí podpora VaV					Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV					Celková veřejná podpora VaV														
	2017		2018		2019		2020		2021		2017		2018		2019		2020		2021		2017		2018		2019		2020		2021	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Domáci	2 184	2 571	2 904	2 929	2 996	619	952	1 269	1 331	1 716	818	966	909	847	904	3 621	4 489	5 082	5 108	5 616	3 621	4 489	5 082	5 108	5 616					
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	141	182	187	283	296	55	100	113	113	134	23	21	30	15	13	219	303	329	411	442	219	303	329	411	442					
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	574	732	874	999	1 115	235	360	389	510	795	116	132	149	143	137	925	1 223	1 412	1 651	2 047	925	1 223	1 412	1 651	2 047					
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	1 159	1 302	1 409	1 299	1 343	215	337	547	444	493	332	274	317	300	285	1 707	1 913	2 273	2 043	2 121	1 707	1 913	2 273	2 043	2 121					
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	310	355	435	349	242	114	155	220	265	294	346	539	413	389	469	770	1 049	1 068	1 003	1 005	770	1 049	1 068	1 003	1 005					
Pod zahraniční kontrolou	534	602	516	451	522	286	525	408	354	223	1 698	1 617	1 819	1 257	1 527	2 518	2 743	2 744	2 062	2 272	2 518	2 743	2 744	2 062	2 272					
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	12	12	15	5	4	7	10	14	12	6	2	1	1	7	8	21	23	31	24	18	21	23	31	24	18					
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	50	77	61	36	45	5	60	29	46	43	36	27	24	17	22	91	165	115	99	110	91	165	115	99	110					
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	223	197	180	181	197	25	33	48	63	55	165	143	121	95	109	413	373	349	340	361	413	373	349	340	361					
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	249	315	259	229	275	249	421	317	233	120	1 496	1 446	1 672	1 138	1 388	1 993	2 183	2 248	1 600	1 783	1 993	2 183	2 248	1 600	1 783					
Podniky celkem	2 718	3 173	3 421	3 381	3 518	905	1 477	1 677	1 685	1 939	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430	6 139	7 232	7 826	7 170	7 888	6 139	7 232	7 826	7 170	7 888					
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	153	194	202	288	300	62	109	127	124	140	25	23	31	22	20	239	326	360	434	461	239	326	360	434	461					
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	624	809	935	1 035	1 161	241	421	419	555	838	152	159	174	161	159	1 017	1 388	1 527	1 751	2 157	1 017	1 388	1 527	1 751	2 157					
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	1 383	1 499	1 589	1 480	1 540	241	370	595	508	547	497	416	439	395	394	2 120	2 286	2 623	2 383	2 482	2 120	2 286	2 623	2 383	2 482					
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	558	670	694	578	518	362	577	537	498	413	1 842	1 985	2 085	1 527	1 858	2 763	3 232	3 317	2 602	2 789	2 763	3 232	3 317	2 602	2 789					

* Počet podniků, které využily veřejnou podporu VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

POZN.: Publikovaná data zahrnují pouze nefinanční podniky (ISEKTOR 11) a finanční podniky (ISEKTOR 12). Osoby samostatně výdělečně činné (ISEKTOR 141) nejsou zahrnuty.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

Tab. 15 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce) a velikosti podniku

a) Počet soukromých podniků, jež využily veřejnou podporu pro realizaci svých VaV projektů	Veřejná domácí podpora VaV					Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV					Celková veřejná podpora VaV*				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Odvětví (vybrané sekce CZ-NACE)																				
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	355	380	442	413	383	125	184	200	174	222	658	593	545	476	469	989	986	1 003	919	937
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	35	41	40	38	34	15	22	20	21	21	48	42	37	23	26	88	91	89	75	75
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	84	91	124	130	128	33	58	61	55	89	135	134	117	100	97	237	250	268	258	282
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	138	145	160	135	123	53	68	86	66	80	257	223	198	182	172	391	378	376	332	335
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	98	103	118	110	98	24	36	33	32	32	218	194	193	171	174	273	267	270	254	245
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	73	85	85	110	106	58	73	64	67	100	168	175	156	151	150	260	288	273	295	320
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	12	15	19	27	28	9	10	7	11	12	27	25	22	21	25	46	48	48	57	63
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	40	47	45	54	55	34	40	35	36	61	63	67	68	60	59	114	135	133	135	156
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	17	19	17	22	19	13	17	19	19	25	61	63	51	53	46	81	82	73	82	77
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	4	4	4	7	4	2	6	3	1	2	17	20	15	17	20	19	23	19	21	24
Profesní, vědecké a technické činn. (CZ NACE: M)	201	193	216	226	227	51	61	71	74	91	146	126	119	102	95	333	321	335	333	346
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	55	55	62	70	68	9	12	15	15	21	38	26	27	23	21	98	89	96	101	105
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	80	70	84	94	95	26	30	40	40	44	50	42	39	32	28	130	120	133	135	140
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	57	60	60	53	55	11	13	12	15	18	44	39	37	31	30	88	91	86	77	80
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	9	8	10	9	9	5	6	4	4	8	14	19	16	16	16	17	21	20	20	21

b) Výše využité veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)	Veřejná domácí podpora VaV					Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV					Celková veřejná podpora VaV				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Odvětví (vybrané sekce CZ-NACE)																				
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 003	1 188	1 275	1 262	1 175	419	700	765	765	928	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461	3 201	3 691	3 862	3 233	3 563
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	32	51	36	92	61	28	46	46	59	42	9	10	8	4	4	70	107	91	156	107
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	144	217	265	318	330	71	148	117	190	325	67	75	67	46	56	282	440	449	554	710
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	387	398	417	390	407	143	209	309	232	271	244	188	196	177	163	774	795	921	799	842
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	440	522	557	461	377	176	297	292	284	289	1 459	1 531	1 551	980	1 237	2 075	2 350	2 400	1 725	1 903
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	285	329	277	311	374	168	229	238	257	407	293	383	433	484	481	745	941	949	1 052	1 262
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	10	16	24	31	41	6	11	7	19	19	5	5	4	6	3	22	32	35	55	64
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	87	131	136	172	220	88	98	95	121	238	32	44	63	71	61	207	273	294	363	519
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	151	141	107	90	100	61	76	81	111	142	115	116	126	134	119	327	334	314	334	361
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	36	41	11	19	13	13	43	55	7	8	141	218	240	274	297	189	302	306	299	318
Profesní, vědecké a technické činn. (CZ NACE: M)	1 100	1 286	1 461	1 443	1 469	251	352	408	467	343	268	226	254	218	235	1 619	1 863	2 123	2 128	2 047
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	67	87	89	101	109	24	19	50	32	59	8	6	11	9	3	99	112	149	141	172
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	271	334	386	425	410	49	88	144	186	147	34	25	33	31	27	354	447	563	642	584
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	713	807	917	866	875	22	33	58	81	77	91	75	70	64	58	826	916	1 044	1 011	1 010
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	49	58	69	51	75	156	212	156	169	60	134	120	140	114	147	339	389	366	334	281

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.
 POZN.: Publikovaná data zahrnují pouze nefinanční podniky (ISEKTOR 11) a finanční podniky (ISEKTOR 12). Osoby samostatně výdělečně činné (ISEKTOR 141) nejsou zahrnuty.
 Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GŘ. ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

Tab. 16 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla

a) Počet soukromých podniků, jež využily veřejnou podporu pro realizaci svých VaV projektů

CZ NUTS 3 (Kraj)	Veřejná domácí podpora VaV					Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV					Celková veřejná podpora VaV*				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Praha	209	217	263	267	280	49	79	78	83	112	318	288	262	234	232	516	512	529	518	556
Středočeský	83	76	81	83	74	29	33	30	29	34	91	89	79	70	77	174	176	164	165	169
Jihočeský	33	39	45	44	42	9	15	13	7	12	40	38	42	34	28	73	77	84	73	75
Píseňský	35	34	34	35	34	11	23	25	19	28	42	47	38	33	36	75	82	79	72	83
Karlovarský	2	3	6	6	5	5	7	6	3	5	9	7	9	5	7	13	16	17	10	14
Ústecký	25	30	35	34	35	2	6	8	10	12	29	20	23	20	18	49	50	58	55	58
Liberecký	28	30	32	29	29	11	8	14	17	15	45	42	45	40	40	75	70	84	75	72
Královéhradecký	36	38	47	44	38	10	13	11	10	15	58	43	38	36	38	95	81	81	79	80
Pardubický	35	38	41	43	47	12	19	20	17	25	53	49	44	39	39	85	90	86	82	98
Vysočina	42	44	41	41	40	9	12	16	13	14	33	34	30	26	30	75	78	76	70	71
Jihomoravský	158	160	177	193	187	56	71	78	73	100	150	136	120	107	109	311	310	322	328	356
Olomoucký	40	39	52	47	42	10	17	21	25	26	53	44	38	34	36	89	87	96	94	89
Zlínský	47	44	57	48	50	17	26	32	27	32	103	100	89	80	74	146	145	150	137	138
Moravskoslezský	73	69	77	82	78	34	50	49	41	57	111	100	83	71	71	192	194	182	171	177
Podniky celkem	846	861	988	996	981	264	379	401	374	487	1 135	1 037	940	829	835	1 968	1 968	2 008	1 929	2 036

b) Výše využité veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)

CZ NUTS 3 (Kraj)	Veřejná domácí podpora VaV					Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV					Celková veřejná podpora VaV				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Praha	560	742	805	758	947	281	460	454	562	559	717	781	910	887	953	1 558	1 983	2 169	2 206	2 459
Středočeský	235	213	196	200	197	108	98	143	108	175	629	631	757	345	434	972	942	1 096	653	806
Jihočeský	57	82	114	113	93	34	87	79	14	30	30	33	27	25	20	121	203	219	152	142
Píseňský	146	202	189	175	190	17	138	100	52	61	127	220	82	82	96	290	561	371	309	346
Karlovarský	3	5	6	6	3	10	23	28	16	13	27	18	18	18	7	40	47	52	41	24
Ústecký	112	129	183	177	179	9	17	15	50	38	26	41	38	13	42	148	188	236	240	258
Liberecký	211	263	259	293	288	30	59	27	55	68	169	149	186	132	110	410	471	471	479	466
Královéhradecký	184	176	226	192	198	16	44	25	23	46	55	41	41	35	39	254	261	291	250	283
Pardubický	155	166	191	215	150	54	89	109	77	110	62	60	66	68	78	271	315	367	359	338
Vysočina	85	128	116	133	131	70	36	98	53	44	159	90	107	34	36	314	254	320	219	211
Jihomoravský	469	511	533	557	601	129	158	263	257	353	181	186	175	193	257	779	854	971	1 007	1 211
Olomoucký	204	233	272	181	199	34	69	66	100	49	37	35	47	30	37	275	338	385	311	286
Zlínský	142	151	156	143	129	45	79	142	210	221	152	137	157	125	160	338	367	456	478	510
Moravskoslezský	156	171	175	240	215	60	118	129	109	172	146	159	117	117	162	370	448	422	466	548
Podniky celkem	2 718	3 173	3 421	3 381	3 518	905	1 477	1 677	1 685	1 939	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430	6 139	7 232	7 826	7 170	7 888

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

POZN.: Publikovaná data zahrnují pouze nefinanční podniky (ISEKTOR 11) a finanční podniky (ISEKTOR 12). Osoby samostatně výdělečně činné (ISEKTOR 141) nejsou zahrnuty.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR; ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-07)

Tab. 17 Nevyužitý odečet výdajů na výzkum a vývoj od základu daně z příjmů v soukromých podnicích v ČR

Ukazatele	a) Počet podniků s nevyužitým odečtem výdajů výzkumu a vývoje od základu daně z příjmů PO					b) Nevyužitý odečet výdajů výzkumu a vývoje od základu daně z příjmů PO (mln. Kč)						
	Celkem					Celkem						
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Podniky celkem	387	474	360	216	193	185	171	281	175			
podle velikostních skupin												
mikro podniky (0-9 zam. osob)	122	206	126	43	37	46	78	169	80			
malé podniky (10-49 zam. osob)	111	104	96	80	65	51	31	39	45			
sřední podniky (50-249 zam. osob)	56	99	92	66	61	61	32	38	31			
velké podniky (250 a více zam. osob)	98	65	46	27	30	27	30	35	19			
podle vybraných odvětví												
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	178	184	153	101	79	82	77	105	71			
Elektrotechnický průmysl (27)	16	18	13	6	8	4	10	10	9			
Strojírenský průmysl (28)	46	45	38	32	25	21	14	20	17			
Automobilový průmysl (29)	12	9	6	5	3	4	7	6	i.d.			
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	8	8	7	3	4	5	5	4	i.d.			
Ostatní odvětví	96	104	89	55	39	48	41	65	41			
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	60	69	65	46	53	43	14	16	22			
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	75	79	61	49	38	35	26	41	26			
Ostatní odvětví	74	142	81	20	23	25	54	119	56			
Podniky celkem	6 214	8 678	10 437	3 905	3 467	4 310	2 310	5 212	6 127			
podle velikostních skupin												
mikro podniky (0-9 zam. osob)	111	201	280	52	73	63	58	129	216			
malé podniky (10-49 zam. osob)	739	568	581	625	395	342	113	173	239			
sřední podniky (50-249 zam. osob)	1 485	1 690	1 757	1 176	1 115	1 055	310	575	702			
velké podniky (250 a více zam. osob)	3 880	6 219	7 820	2 051	1 884	2 850	1 828	4 336	4 971			
podle vybraných odvětví												
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	3 616	5 485	6 885	1 844	1 066	1 479	1 773	4 420	5 406			
Elektrotechnický průmysl (27)	241	289	223	53	64	17	188	225	205			
Strojírenský průmysl (28)	1 427	2 090	2 309	1 275	426	273	151	1 664	2 036			
Automobilový průmysl (29)	257	495	473	68	300	467	189	195	6			
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	799	1 679	2 748	11	42	118	788	1 636	2 630			
Ostatní odvětví	892	932	1 133	436	234	605	457	699	528			
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	1 098	1 633	2 333	1 010	1 507	2 051	88	126	282			
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 301	1 112	904	906	638	729	395	474	175			
Ostatní odvětví	199	448	316	145	257	51	54	192	264			

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 18 Nevyužitý odečet výdajů na výzkum a vývoj od základu daně z příjmů v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví podniku

Ukazatele	Celkem			Soukromé domácí podniky			Soukromé zahraniční podniky		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
	a) Počet podniků s nevyužitým odečtem výdajů výzkumu a vývoje od základu daně z příjmů PO								
Podniky celkem	387	474	360	288	374	273	99	100	87
podle velikostních skupin									
mikro podniky (0-9 zam. osob)	122	206	126	106	189	113	15	17	13
malé podniky (10-49 zam. osob)	111	104	96	92	91	82	19	13	14
střední podniky (50-249 zam. osob)	56	99	92	70	70	62	28	29	30
velké podniky (250 a více zam. osob)	98	65	46	20	24	16	37	41	30
podle vybraných odvětví									
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	178	184	153	133	143	113	45	41	40
Elektrotechnický průmysl (27)	16	18	13	10	9	6	6	9	7
Strojírenský průmysl (28)	46	45	38	35	33	28	11	12	10
Automobilový průmysl (29)	12	9	6	4	3	-	i.d.	i.d.	6
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	8	8	7	7	7	7	i.d.	i.d.	-
Ostatní odvětví	96	104	89	77	91	72	19	13	17
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	60	69	65	46	53	48	14	16	17
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	75	79	61	50	55	38	25	24	23
Ostatní odvětví	74	142	81	59	123	74	15	19	7
b) Nevyužitý odečet výdajů výzkumu a vývoje od základu daně z příjmů PO (mil. Kč)									
Ukazatele									
Podniky celkem	6 214	8 678	10 437	2 807	3 892	4 401	3 407	4 786	6 036
podle velikostních skupin									
mikro podniky (0-9 zam. osob)	111	201	280	104	184	154	7	18	126
malé podniky (10-49 zam. osob)	739	568	581	422	307	360	316	261	220
střední podniky (50-249 zam. osob)	1 485	1 690	1 757	934	1 102	1 055	552	588	702
velké podniky (250 a více zam. osob)	3 880	6 219	7 820	1 347	2 299	2 832	2 532	3 920	4 988
podle vybraných odvětví									
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	3 616	5 485	6 885	1 737	2 564	3 408	1 880	2 921	3 477
Elektrotechnický průmysl (27)	241	289	223	28	27	29	213	263	193
Strojírenský průmysl (28)	1 427	2 090	2 309	441	426	278	985	1 664	2 031
Automobilový průmysl (29)	257	495	473	34	7	-	223	488	473
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	799	1 679	2 748	744	1 646	2 748	55	33	-
Ostatní odvětví	892	932	1 133	489	458	353	403	474	780
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	1 098	1 633	2 333	393	498	510	705	1 134	1 823
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 301	1 112	904	544	461	265	758	651	638
Ostatní odvětví	199	448	316	134	368	218	65	80	98

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 19 Využívání daňové podpory výzkumu a vývoje soukromými podniky v ČR

Ukazatele	Celkem*			Podniky, které aktivně využily v daném roce odečet výdajů na VaV			Podniky, které nevyužily v daném roce odečet výdajů na VaV a pouze převedly část nevyužitých výdajů na VaV do dalších let		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
a) Počet podniků využívajících daňovou podporu výzkumu a vývoje									
Podniky celkem	1 111	1 110	1 010	940	829	835	171	281	175
podle velikostních skupin									
mikro podniky (0-9 zam. osob)	193	266	193	115	97	113	78	169	80
malé podniky (10-49 zam. osob)	283	251	256	252	212	211	31	39	45
střední podniky (50-249 zam. osob)	353	332	311	321	294	280	32	38	31
veliké podniky (250 a více zam. osob)	282	261	250	252	226	231	30	35	19
podle vybraných odvětví									
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	622	581	540	545	476	469	77	105	71
Elektrotechnický průmysl (27)	73	67	62	63	57	53	10	10	9
Strojírenský průmysl (28)	134	125	121	120	105	104	14	20	17
Automobilový průmysl (29)	41	35	27	34	29	25	7	6	i.d.
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	24	21	21	19	19	19	5	4	i.d.
Ostatní odvětví	350	331	309	309	266	268	41	65	41
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	170	167	172	156	151	150	14	16	22
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	145	143	121	119	102	95	26	41	26
Ostatní odvětví	174	219	177	120	100	121	54	119	56
b) Celková výše odečtených nebo převedených výdajů výzkumu a vývoje (mil. Kč)									
Ukazatele									
Podniky celkem	16 688	16 288	18 919	14 358	11 077	12 792	2 310	5 212	6 127
podle velikostních skupin									
mikro podniky (0-9 zam. osob)	220	244	323	162	115	107	58	129	216
malé podniky (10-49 zam. osob)	1 026	1 018	1 074	913	845	836	113	173	239
střední podniky (50-249 zam. osob)	2 619	2 656	2 775	2 309	2 081	2 073	310	575	702
veliké podniky (250 a více zam. osob)	12 802	12 370	14 748	10 974	8 035	9 777	1 828	4 336	4 971
podle vybraných odvětví									
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	11 363	10 769	13 093	9 591	6 350	7 687	1 773	4 420	5 406
Elektrotechnický průmysl (27)	1 243	1 151	1 288	1 056	926	1 082	188	225	205
Strojírenský průmysl (28)	1 583	2 375	2 858	1 432	711	822	151	1 664	2 036
Automobilový průmysl (29)	4 373	2 037	2 334	4 184	1 841	2 328	189	195	6
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	1 146	2 021	2 849	358	384	218	788	1 636	2 630
Ostatní odvětví	3 019	3 186	3 764	2 562	2 487	3 236	457	699	528
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	2 368	2 672	2 280	2 672	2 546	2 529	88	126	282
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 730	1 620	1 411	1 335	1 146	1 236	395	474	175
Ostatní odvětví	1 206	1 227	1 604	1 152	1 035	1 339	54	192	264

* Podnik buď uplatnil výdaje výzkumu a vývoje pro daňový odečet v daném roce (aktivně využili daňovou podporu) nebo neuplatnil výdaje výzkumu a vývoje pro daňový odečet v daném roce, ale pouze převedl tyto výdaje k uplatnění do dalšího roku.

Zdroj dat: ČSU podle administrativních dat GFR, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 20 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v EUR

Stát	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Evropská unie															
Belgie	50	100	193	330	397	450	480	523	559	595	672	789	946	1 222	1 050
Bulharsko															
Česko	37	43	41	40	52	75	79	89	82	93	88	96	101	107	80
Dánsko		6	6	8	6	7	26	29	44	54	54	59	83	95	124
Estonsko															
Finsko								16	17						
Francie	1 618	1 899	4 508	4 962	5 472	5 422	5 774	5 851	6 017	6 200	6 340	6 582	6 790	6 997	6 727
Chorvatsko	119	156	163	107	105	90	102	114	124					4	51
Irsko	75	166	146	216	224	261	282	421	553	708	670	448	355	629	658
Itálie	16	309	535	427	69	57	187	61	48	846	1 519	3 171	3 612	3 113	1 677
Kypr															
Litva			2	5	4	4	4	4	5	8	12	10	10	13	17
Lotyšsko									0	1	1	1			
Lucembursko															
Maďarsko	127	168	194	154	162	176	117	138	169	167	104	82	78	78	52
Malta				1	2	4	4	6	2	2	2	3	5	4	
Německo															
Nizozemsko	377	410	445	701	860	915	865	967	1 010	922	1 208	1 182	1 071	1 182	1 226
Polsko											11	33	99	129	151
Portugalisko	92	145	150	167	162	180	147	154	171	198	213	239	348	430	475
Rakousko	187	270	357	338	329	314	574	378	493	502	528	586	713	763	1 044
Rumunsko									9	10	10				18
Řecko					6	5	8	7	7	10	14	12	14	14	48
Slovensko							0			2	4	8	25	26	40
Slovinsko	14	14	14	10	19	20	33	34	39	46	46	46	45	48	39
Španělsko	317	318	326	327	293	240	263	271	330	308	308	320	319		
Švédsko									47	53	54	59	61	69	140
Čína				1 942	1 986	2 806	3 683	4 087	4 639	6 443	6 652	7 470			
Izrael															
Japonsko	4 003	3 888	1 890	1 968	3 205	3 059	3 856	4 812	4 808	4 585	4 930	5 256	4 767	4 569	4 147
Jižní Korea		1 107	956	880	1 217	1 589	1 876	2 098	2 143	2 369	1 752	1 928	1 934	1 803	2 055
Norsko	134	124	123	136	154	168	190	202	256	332	401	446	433	415	342
Rusko					1 009	1 166	1 452	1 637	1 471	1 188	1 238	1 412	1 298	1 690	
Spojené státy	5 823	6 027	5 645	5 574	6 420	6 638	8 439	8 504	9 460	12 940	13 613	16 744	19 759	22 765	
Švýcarsko															
Velká Británie	1 012	1 176	1 262	1 134	1 300	1 411	1 708	1 931	3 753	5 470	5 479	5 875	7 132	7 815	7 407

Poznámky: V roce 2020 v následujících zemích neexistovala nepřímá veřejná podpora VaV prostřednictvím daňových úlev či jiné daňové podpory: Bulharsko, Estonsko, Kypr a Lotyšsko. Za Izrael nejsou k dispozici údaje o této podpoře.

Zdroj: OECD (<http://oe.cd/rftax>) a vlastní dopočty ČSÚ

Tab. 21 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v USD v paritě kupních sil

Stát	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Evropská unie															
Belgie	57	114	223	388	474	541	584	649	698	743	860	1 017	1 234	1 637	1 437
Bulharsko															
Česko	73	85	73	77	96	138	149	180	178	196	190	203	209	223	169
Dánsko		5	6	8	6	7	26	30	44	55	57	64	92	107	142
Estonsko															
Finsko								18	19						
Francie	1 808	2 137	5 112	5 750	6 402	6 444	6 839	7 208	7 450	7 666	8 128	8 547	8 979	9 768	9 469
Chorvatsko	230	304	317	209	204	181	209	240	264					10	120
Irsko	76	173	154	240	264	314	343	519	675	874	844	564	448	781	826
Itálie	20	381	683	554	90	76	250	82	65	1 145	2 169	4 596	5 303	4 739	2 589
Kypr															
Litva			4	11	8	8	9	9	12	18	27	22	23	29	38
Lotyšsko									0	1	1	2			
Lucembursko															
Maďarsko	255	315	372	338	354	395	270	327	403	390	246	186	179	180	127
Malta				2	4	7	7	10	4	3	3	5	8	6	
Německo															
Nizozemsko	432	477	525	826	1 007	1 094	1 049	1 211	1 249	1 138	1 519	1 511	1 379	1 518	1 606
Polsko											28	80	241	321	385
Portugalisko	144	224	235	267	260	289	243	263	295	339	372	416	609	769	853
Rakousko	217	311	417	400	390	378	706	475	617	628	679	756	932	1 018	1 399
Rumunsko										25	28				54
Řecko					9	7	11	10	11	16	23	20	25	26	89
Slovensko							0			4	7	16	47	50	77
Slovinsko	23	22	22	16	29	32	55	58	66	77	79	81	80	87	71
Španělsko	431	434	449	455	404	336	379	402	498	463	479	508	504		
Švédsko									49	55	58	64	71	84	170
Čína				5 871	5 353	7 161	8 382	9 108	10 103	11 607	12 261	13 622			
Izrael															
Japonsko	4 697	5 210	2 466	2 226	3 335	3 159	3 790	6 160	6 546	5 951	5 616	6 337	5 968	5 347	4 921
Jižní Korea		1 831	1 955	1 883	2 217	2 866	3 177	3 509	3 436	3 472	2 620	2 820	2 939	2 748	3 301
Norsko	123	111	114	130	134	144	157	175	231	299	371	427	434	425	372
Rusko					2 567	2 584	2 963	3 554	3 569	3 433	3 793	3 859	3 915	4 929	
Spojené státy	7 311	8 260	8 303	7 774	8 511	9 241	10 843	11 294	12 568	14 357	15 068	18 916	23 336	25 485	
Švýcarsko															
Velká Británie	991	1 135	1 432	1 422	1 588	1 735	1 974	2 359	4 331	5 732	6 520	7 523	9 175	10 096	9 612

Poznámky: V roce 2020 v následujících zemích neexistovala nepřímá veřejná podpora VaV prostřednictvím daňových úlev či jiné daňové podpory: Bulharsko, Estonsko, Kypr a Lotyšsko. Za Izrael nejsou k dispozici údaje o této podpoře.

Zdroj: OECD (<http://oe.cd/rntax>) a vlastní dopočty ČSÚ

Tab. 22 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na HDP

Stát	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Evropská unie	0,03	0,03	0,06	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,08	0,08	0,09	0,10	0,10	0,10	0,10
Belgie	0,02	0,03	0,05	0,10	0,11	0,12	0,12	0,13	0,14	0,14	0,16	0,18	0,21	0,26	0,23
Bulharsko
Česko	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,05	0,05	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04
Dánsko	.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,04
Estonsko
Finsko	0,01	0,01
Francie	0,09	0,10	0,23	0,26	0,27	0,26	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,29	0,29	0,29	0,29
Chorvatsko	0,04	0,05	0,05	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04	0,00	0,01
Irsko	0,04	0,08	0,08	0,13	0,13	0,15	0,16	0,23	0,28	0,27	0,25	0,15	0,11	0,18	0,18
Itálie	0,00	0,02	0,03	0,03	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,05	0,09	0,18	0,20	0,17	0,10
Kypr
Litva	.	.	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,03	0,02	0,02	0,03	0,03
Lotyšsko	0,00	0,00	0,00	0,00	.	.	.
Lucembursko
Maďarsko	0,14	0,16	0,18	0,16	0,16	0,17	0,12	0,13	0,16	0,15	0,09	0,06	0,06	0,05	0,04
Malta	.	.	.	0,02	0,03	0,05	0,06	0,07	0,03	0,02	0,02	0,03	0,04	0,03	0,00
Německo
Nizozemsko	0,06	0,07	0,07	0,11	0,13	0,14	0,13	0,15	0,15	0,13	0,17	0,16	0,14	0,15	0,15
Polsko	0,00	0,01	0,02	0,02	0,03
Portugalisko	0,06	0,08	0,08	0,10	0,09	0,10	0,09	0,09	0,10	0,11	0,11	0,12	0,17	0,20	0,24
Rakousko	0,07	0,10	0,12	0,12	0,11	0,10	0,18	0,12	0,15	0,15	0,15	0,16	0,19	0,19	0,28
Rumunsko	0,01	0,01	0,01	.	.	.	0,01
Řecko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,03
Slovensko	0,00	0,00	0,00	.	0,00	0,00	0,00	0,01	0,03	0,03	0,04
Slovinsko	0,04	0,04	0,04	0,03	0,05	0,05	0,09	0,09	0,10	0,12	0,11	0,11	0,10	0,10	0,08
Španělsko	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	.	.
Švédsko	0,01	0,02	0,03	.	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,03
Čína	.	.	.	0,05	0,04	0,05	0,06	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	.	.	.
Izrael
Japonsko	0,11	0,12	0,05	0,05	0,07	0,07	0,08	0,12	0,13	0,11	0,11	0,12	0,11	0,10	0,09
Jižní Korea	.	0,13	0,13	0,13	0,14	0,18	0,19	0,20	0,19	0,18	0,13	0,13	0,13	0,12	0,14
Norsko	0,05	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,07	0,10	0,12	0,13	0,12	0,11	0,11
Rusko	0,08	0,08	0,09	0,10	0,09	0,10	0,11	0,10	0,09	0,11	.
Spojené státy	0,05	0,06	0,06	0,05	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	0,08	0,08	0,10	0,11	0,12	.
Švýcarsko
Velká Británie	0,05	0,05	0,06	0,06	0,07	0,07	0,08	0,09	0,16	0,21	0,22	0,25	0,29	0,30	0,31

Poznámky: V roce 2020 v následujících zemích neexistovala nepřímá veřejná podpora VaV prostřednictvím daňových úlev či jiné daňové podpory: Bulharsko, Estonsko, Kypr a Lotyšsko. Za Izrael nejsou k dispozici údaje o této podpoře.

Zdroj: OECD (<http://oe.cd/rftax>) a vlastní dopočty ČSÚ

Tab. 23 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na celkových výdajích z veřejných rozpočtů

Stát	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Evropská unie															
Belgie	0,03	0,06	0,11	0,17	0,20	0,22	0,22	0,24	0,25	0,27	0,29	0,34	0,39	0,49	0,39
Bulharsko															
Česko	0,07	0,08	0,06	0,06	0,08	0,11	0,11	0,13	0,12	0,13	0,13	0,13	0,12	0,12	0,08
Dánsko		0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,02	0,02	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05	0,06	0,07
Estonsko															
Finsko								0,01	0,01						
Francie	0,17	0,19	0,42	0,45	0,48	0,47	0,48	0,48	0,49	0,50	0,50	0,51	0,52	0,52	0,47
Chorvatsko	0,67	0,79	0,77	0,48	0,49	0,41	0,47	0,52	0,57				0,43	0,02	0,19
Irsko	0,12	0,24	0,19	0,27	0,21	0,32	0,38	0,58	0,75	0,93	0,88	0,58	0,43	0,73	0,65
Itálie	0,00	0,04	0,07	0,05	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01	0,10	0,18	0,37	0,42	0,36	0,18
Kypr															
Litva			0,01	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04	0,06	0,09	0,07	0,07	0,08	0,08
Lotyšsko									0,00	0,01	0,01	0,01			
Lucembursko															
Maďarsko	0,27	0,33	0,37	0,32	0,33	0,35	0,24	0,27	0,32	0,29	0,19	0,14	0,12	0,12	0,07
Malta				0,05	0,08	0,13	0,14	0,18	0,07	0,05	0,04	0,07	0,10	0,07	
Německo															
Nizozemsko	0,15	0,16	0,16	0,23	0,28	0,30	0,28	0,31	0,33	0,30	0,39	0,38	0,33	0,35	0,32
Polsko											0,01	0,02	0,05	0,06	0,06
Portugalisko	0,12	0,19	0,18	0,19	0,17	0,20	0,18	0,18	0,19	0,23	0,25	0,27	0,39	0,47	0,48
Rakousko	0,14	0,19	0,24	0,22	0,21	0,20	0,35	0,23	0,28	0,29	0,29	0,32	0,38	0,40	0,48
Rumunsko									0,02	0,02	0,02				0,02
Řecko					0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01	0,02	0,02	0,05
Slovensko							0,00			0,01	0,01	0,02	0,07	0,07	0,10
Slovinsko	0,10	0,09	0,08	0,06	0,10	0,11	0,18	0,16	0,20	0,24	0,24	0,24	0,23	0,23	0,16
Španělsko	0,08	0,08	0,07	0,07	0,06	0,05	0,05	0,06	0,07	0,06	0,07	0,07	0,06		
Švédsko									0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,06
Čína				0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02			
Izrael															
Japonsko	0,32	0,34	0,15	0,13	0,19	0,17	0,20	0,30	0,33	0,29	0,28	0,31	0,29	0,26	0,20
Jižní Korea		0,46	0,45	0,40	0,48	0,58	0,61	0,67	0,63	0,59	0,43	0,44	0,43	0,36	0,37
Norsko	0,12	0,10	0,10	0,10	0,10	0,11	0,11	0,12	0,15	0,19	0,23	0,25	0,24	0,22	0,18
Rusko						0,22	0,23	0,25	0,24	0,26	0,27	0,27	0,26	0,29	
Spojené státy	0,14	0,15	0,14	0,12	0,13	0,14	0,17	0,17	0,19	0,21	0,21	0,26	0,30	0,31	
Švýcarsko															
Velká Británie	0,11	0,13	0,14	0,14	0,15	0,16	0,18	0,21	0,38	0,49	0,54	0,60	0,72	0,75	0,60

Poznámky: V roce 2020 v následujících zemích neexistovala nepřímá veřejná podpora VaV prostřednictvím daňových úlev či jiné daňové podpory: Bulharsko, Estonsko, Kypr a Lotyšsko. Za Izrael nejsou k dispozici údaje o této podpoře.

Zdroj: OECD (<http://oe.cd/rdatx>) a vlastní dopočty ČSÚ

Tab. 24 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na podnikových výdajích na VaV (ukazatel BERD)

Stát	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Evropská unie	2,6	3,2	5,2	5,9	6,0	5,6	5,8	5,8	6,0	6,4	6,7	7,3	7,5	7,4	5,7
Belgie	1,2	2,3	4,2	7,2	7,9	8,0	7,8	8,2	8,4	8,4	9,0	9,5	10,0	11,0	9,2
Bulharsko															
Česko	4,2	4,2	3,6	3,7	4,4	5,4	5,2	5,5	4,8	5,3	4,9	4,4	4,1	4,0	3,1
Dánsko		0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,5	0,6	0,9	1,0	1,0	1,1	1,5	1,7	2,2
Estonsko															
Finsko								0,4	0,4						
Francie	6,8	7,7	17,5	18,8	19,9	18,8	19,2	19,1	19,3	19,6	19,6	19,9	20,0	19,9	18,7
Chorvatsko	14,9	15,0	12,0	9,4	9,7	8,0	9,0	8,4	9,9					0,2	2,2
Irsko	5,1	10,3	8,6	11,6	12,2	14,0	14,4	20,8	26,3	31,7	29,2	16,2	12,8	19,3	23,4
Itálie	0,2	3,3	5,3	4,2	0,7	0,5	1,7	0,5	0,4	6,6	10,8	21,4	22,7	18,8	10,8
Kypr															
Litva			2,9	9,5	5,8	5,0	5,1	4,6	4,5	7,5	10,3	6,9	5,7	6,1	6,1
Lotyšsko									0,3	1,4	2,5	2,2			
Lucembursko															
Maďarsko	29,3	34,1	34,8	25,2	24,1	23,4	14,2	14,0	16,5	15,0	10,2	6,7	5,0	4,8	3,1
Malta				6,5	8,4	12,7	12,5	18,5	7,0	5,1	4,7	7,0	10,1	7,3	0,0
Německo															
Nizozemsko	6,9	7,5	8,5	14,3	16,5	13,2	12,2	10,4	10,7	9,7	12,1	11,1	9,7	10,0	10,0
Polsko											0,4	1,1	2,5	2,9	3,3
Portugalsko	12,5	14,4	11,6	12,8	12,8	14,8	12,8	14,3	16,5	19,1	18,4	18,4	24,4	27,4	25,8
Rakousko	4,2	5,6	6,8	6,6	6,0	5,5	8,8	5,6	6,7	6,7	6,7	7,4	8,6	8,7	12,3
Rumunsko									3,8	2,9	2,2				3,1
Řecko					1,2	1,0	1,7	1,3	1,4	1,7	1,8	1,2	1,4	1,3	4,2
Slovensko					0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	1,1	2,1	6,1	6,1	8,8
Slovinsko	4,8	4,6	3,5	2,4	3,7	3,0	4,7	4,8	5,7	7,1	7,4	7,7	6,9	6,6	5,2
Španělsko	4,8	4,3	4,0	4,3	3,9	3,3	3,7	3,9	4,9	4,4	4,3	4,1	3,8		
Švédsko									0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	1,2
Čína				4,4	3,4	3,8	3,8	3,7	3,8	4,1	4,0	4,2			
Izrael															
Japonsko	4,4	4,5	2,1	2,1	3,1	2,8	3,3	4,9	5,0	4,5	4,5	4,8	4,4	3,9	3,7
Jižní Korea		5,9	5,9	5,5	5,7	6,4	6,3	6,6	6,0	5,8	4,2	3,9	3,7	3,3	3,8
Norsko	6,3	5,2	4,7	5,5	5,6	5,5	5,6	5,9	7,4	9,2	11,1	11,4	11,1	10,1	8,7
Rusko					12,8	12,8	14,2	15,3	14,8	14,9	16,6	15,2	16,8	17,8	
Spojené státy	3,0	3,1	2,9	2,8	3,1	3,1	3,6	3,5	3,7	3,9	3,9	4,5	5,1	5,0	
Švýcarsko															
Velká Británie	4,8	5,2	6,3	6,5	6,9	7,0	8,1	8,9	15,2	18,9	19,9	21,8	25,1	26,4	24,5

Poznámky: V roce 2020 v následujících zemích neexistovala nepřímá veřejná podpora VaV prostřednictvím daňových úlev či jiné daňové podpory: Bulharsko, Estonsko, Kypr a Lotyšsko. Za Izrael nejsou k dispozici údaje o této podpoře.

BERD (Business Expenditure on Research and Development) - ukazatel podnikové výdaje na VaV zahrnuje veškeré neinvestiční a investiční výdaje vynaložené v podnikatelském sektoru ve sledovaném roce na VaV prováděný na území daného státu

Zdroj: OECD (<http://oe.cd/rdatx>) a vlastní dopočty ČSÚ

Tab. 25 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v EUR

Stát	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Evropská unie	7 971	8 083	9 003	8 413	8 961	8 851	9 079	8 960	8 860	9 329	8 772	9 101	9 824	10 382	10 560
Belgie	234	250	271	301	390	350	329	333	361	388	335	281	345	409	419
Bulharsko	0	1	5	4	3	2	2	3	4	4	4	5	5	5	5
Česko	136	147	161	167	173	204	198	171	157	134	111	152	173	182	178
Dánsko	92	100	114	127	135	134	137	86	116	145	130	115	126	137	140
Estonsko	5	8	6	10	13	17	20	16	13	12	7	6	9	13	15
Finsko	153	156	130	120	125	144	141	128	130	147	139	125	118	111	170
Francie	2 698	2 420	2 911	2 367	2 398	2 174	2 376	2 482	2 433	2 810	2 488	2 644	2 536	2 703	2 754
Chorvatsko	17	24	24	24	42	35	13	13	6	7	16	22	32	43	52
Irsko	71	88	92	78	76	110	116	121	126	111	114	128	128	114	99
Itálie	664	624	599	662	623	747	784	735	708	708	491	520	783	703	729
Kypr	3	4	3	3	3	2	2	2	1	1	0	1	2	4	5
Litva	2	2	2	2	3	1	3	2	2	2	2	2	3	3	3
Lotyšsko	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	2	4
Lucembursko	21	20	18	15	25	26	26	25	23	20
Maďarsko	37	47	48	95	94	109	129	187	168	215	85	166	253	265	264
Malta	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1
Německo	1 854	1 936	2 073	2 022	2 096	2 221	2 339	1 800	1 915	2 031	2 111	2 181	2 234	2 421	2 268
Nizozemsko	151	125	154	183	385	264	156	634	587	597	598	608	707	725	831
Polsko	59	63	79	73	96	108	143	149	207	201	441	434	538	595	622
Portugalsko	27	35	42	73	55	49	79	98	94	57	43	55	80	90	118
Rakousko	269	256	238	221	331	441	454	468	431	394	342	290	306	322	312
Rumunsko	101	116	95	46	66	43	49	24	45	47	55	38	30	30	31
Řecko	19	18	23	29	34	39	38	34	53	50	25	41	63	68	86
Slovensko	24	12	18	9	19	18	16	14	10	17	12	10	10	15	16
Slovinsko	17	24	23	50	79	100	97	90	53	28	19	32	41	56	53
Španělsko	947	1 218	1 445	1 297	1 245	1 064	897	740	659	648	632	676	762	839	840
Švédsko	370	390	428	436	457	453	538	609	560	549	546	541	514	504	527
Čína	967	1 236	1 423	1 930	2 639	3 207	4 480	5 010	5 159	6 646	6 117	6 157	6 292	8 382	6 671
Izrael	205	219	232	234	244	185	233	210	304	316	321	356	320	316	338
Japonsko	925	926	823	1 079	1 205	1 160	1 301	1 038	926	1 065	1 048	1 003	889	940	970
Jižní Korea	836	1 167	955	1 084	1 440	1 500	1 788	1 775	1 832	2 088	1 754	2 302	2 305	2 433	2 884
Norsko	172	184	234	236	271	296	341	316	295	313	340	367	388	414	417
Rusko	2 935	3 763	4 173	3 939	5 048	5 339	6 180	6 598	6 214	5 045	4 406	5 260	4 339	5 439	4 530
Spojené státy	19 356	19 398	24 929	28 512	25 915	22 723	23 955	22 254	20 092	24 441	21 997	22 232	21 433	20 386	18 540
Švýcarsko	.	.	125	.	.	.	88	.	.	205	172	141	172	216	.
Velká Británie	1 587	1 554	1 313	1 384	1 625	1 858	1 663	1 941	2 304	2 504	2 074	2 002	1 940	2 091	2 142

Zdroj: ČSÚ podle údajů OECD a Eurostatu

Tab. 26 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v USD v paritě kupních sil

Stát	mil. PPP \$ v běžných cenách															
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Evropská unie	10 028	10 239	11 603	11 143	11 842	11 879	12 296	12 416	12 364	12 977	12 629	13 250	14 488	15 735	16 119	
Belgie	267	284	312	354	466	421	400	413	451	486	429	362	450	548	573	
Bulharsko	1	4	15	10	8	5	5	9	13	13	13	15	14	13	14	
Česko	266	287	289	324	319	376	374	348	341	283	238	321	359	382	377	
Dánsko	83	91	107	123	132	134	135	88	118	148	137	124	139	154	160	
Estonsko	10	14	12	19	25	32	39	30	24	22	13	12	17	24	29	
Finsko	161	167	142	134	139	160	155	141	144	162	158	145	138	133	207	
Francie	3 015	2 723	3 301	2 742	2 805	2 583	2 814	3 058	3 013	3 475	3 189	3 433	3 354	3 773	3 877	
Chorvatsko	33	46	47	47	82	70	27	27	12	15	35	49	73	101	124	
Irsko	73	92	98	86	90	132	141	149	154	137	143	161	161	142	124	
Itálie	806	771	764	858	806	985	1 048	997	957	958	701	753	1 150	1 070	1 125	
Kypr	5	6	4	4	4	3	2	3	2	1	1	1	3	7	8	
Litva	5	4	3	4	6	3	7	5	5	5	4	4	6	6	7	
Lotyšsko	3	2	2	2	3	3	3	1	2	1	1	5	3	4	8	
Lucembursko	22	22	20	17	28	30	31	29	27	24	
Maďarsko	73	89	92	208	205	246	298	444	402	502	200	377	579	613	639	
Malta	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	
Německo	2 187	2 312	2 527	2 493	2 603	2 816	2 972	2 323	2 491	2 610	2 805	2 929	3 037	3 324	3 127	
Nizozemsko	173	145	182	216	451	316	190	794	726	737	752	777	910	931	1 088	
Polsko	124	128	151	170	212	248	333	355	490	477	1 110	1 059	1 310	1 483	1 581	
Portugalsko	42	54	66	116	88	79	131	167	162	97	76	96	140	162	212	
Rakousko	313	295	279	262	393	531	558	587	540	494	440	374	400	429	418	
Rumunsko	255	259	223	125	181	118	140	66	124	126	155	109	84	87	92	
Řecko	28	25	33	41	47	55	55	54	87	81	42	71	112	123	158	
Slovensko	43	21	33	17	37	36	33	29	20	34	24	19	20	28	31	
Slovinsko	27	38	36	77	124	160	160	153	90	47	33	56	72	102	96	
Španělsko	1 286	1 663	1 991	1 805	1 713	1 490	1 290	1 097	995	975	984	1 071	1 206	1 369	1 352	
Švédsko	376	407	469	519	483	462	541	613	583	580	586	589	595	612	638	
Čína	3 378	4 283	4 577	5 834	7 112	8 186	10 197	11 164	11 234	11 973	11 274	11 227	11 616	15 406	12 572	
Izrael	302	330	316	321	302	233	292	263	366	347	360	385	358	326	346	
Japonsko	1 085	1 242	1 073	1 221	1 254	1 198	1 279	1 328	1 260	1 383	1 194	1 210	1 113	1 100	1 151	
Jižní Korea	1 298	1 929	1 951	2 320	2 623	2 706	3 028	2 969	2 938	3 060	2 624	3 368	3 503	3 708	4 634	
Norsko	157	165	218	227	237	254	282	273	265	282	314	351	389	424	452	
Rusko	7 935	9 422	10 597	12 404	12 848	11 836	12 610	14 322	15 078	14 574	13 505	14 378	13 091	15 867	15 299	
Spojené státy	24 304	26 585	36 666	39 768	34 355	31 630	30 778	29 556	26 692	27 117	24 349	25 116	25 312	22 822	21 176	
Švýcarsko	.	.	133	.	.	.	78	.	.	177	156	132	168	209	.	
Velká Británie	1 553	1 500	1 490	1 737	1 985	2 284	1 922	2 372	2 659	2 624	2 468	2 563	2 496	2 702	2 780	

Zdroj: ČSÚ podle údajů OECD a Eurostatu

Tab. 27 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na HDP

Stát	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Evropská unie	0,08	0,07	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,07	0,07	0,07	0,07	0,08
Belgie	0,07	0,07	0,08	0,09	0,11	0,09	0,09	0,08	0,09	0,09	0,08	0,06	0,08	0,09	0,09
Bulharsko	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Česko	0,11	0,11	0,10	0,11	0,11	0,12	0,12	0,11	0,10	0,08	0,06	0,08	0,08	0,08	0,08
Dánsko	0,04	0,04	0,05	0,06	0,06	0,05	0,05	0,03	0,04	0,05	0,05	0,04	0,04	0,04	0,05
Estonsko	0,04	0,05	0,04	0,07	0,09	0,10	0,11	0,08	0,06	0,06	0,03	0,03	0,03	0,05	0,06
Finsko	0,09	0,08	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,06	0,06	0,07	0,06	0,06	0,05	0,05	0,07
Francie	0,15	0,12	0,15	0,12	0,12	0,11	0,11	0,12	0,11	0,13	0,11	0,12	0,11	0,11	0,12
Chorvatsko	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
Irsko	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,06	0,07	0,07	0,06	0,04	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03
Itálie	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04	0,03	0,03	0,04	0,04	0,04
Kypr	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	0,02	0,02
Litva	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01
Lotyšsko	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
Lucembursko	0,06	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04	0,03
Maďarsko	0,04	0,05	0,04	0,10	0,09	0,11	0,13	0,18	0,16	0,19	0,07	0,13	0,19	0,18	0,19
Malta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
Německo	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,09	0,06	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
Nizozemsko	0,03	0,02	0,02	0,03	0,06	0,04	0,02	0,10	0,09	0,09	0,08	0,08	0,09	0,09	0,10
Polsko	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,04	0,04	0,05	0,05	0,10	0,09	0,11	0,11	0,12
Portugalisko	0,02	0,02	0,02	0,04	0,03	0,03	0,05	0,06	0,05	0,03	0,02	0,03	0,04	0,04	0,06
Rakousko	0,10	0,09	0,08	0,08	0,11	0,14	0,14	0,14	0,13	0,11	0,10	0,08	0,08	0,08	0,08
Rumunsko	0,10	0,09	0,06	0,04	0,05	0,03	0,04	0,02	0,03	0,03	0,03	0,02	0,01	0,01	0,01
Řecko	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,01	0,02	0,04	0,04	0,05
Slovensko	0,04	0,02	0,03	0,01	0,03	0,03	0,02	0,02	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02
Slovinsko	0,05	0,07	0,06	0,14	0,22	0,27	0,27	0,25	0,14	0,07	0,05	0,07	0,09	0,12	0,11
Španělsko	0,09	0,11	0,13	0,12	0,12	0,10	0,09	0,07	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,07	0,07
Švédsko	0,11	0,11	0,12	0,14	0,12	0,11	0,13	0,14	0,13	0,12	0,12	0,11	0,11	0,11	0,11
Čína	0,04	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	0,07	0,06	0,06	0,05	0,07	0,05
Izrael	0,17	0,17	0,16	0,16	0,14	0,10	0,12	0,10	0,13	0,12	0,11	0,11	0,10	0,09	0,09
Japonsko	0,03	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Jižní Korea	0,10	0,14	0,13	0,16	0,17	0,17	0,18	0,17	0,16	0,16	0,13	0,16	0,16	0,17	0,20
Norsko	0,06	0,06	0,07	0,09	0,08	0,08	0,09	0,08	0,08	0,09	0,10	0,10	0,10	0,11	0,13
Rusko	0,35	0,37	0,34	0,42	0,41	0,36	0,36	0,38	0,40	0,41	0,38	0,38	0,31	0,36	0,35
Spojené státy	0,18	0,18	0,25	0,27	0,23	0,20	0,19	0,18	0,15	0,15	0,13	0,13	0,12	0,11	0,10
Švýcarsko	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03
Velká Británie	0,07	0,07	0,07	0,08	0,09	0,10	0,08	0,09	0,10	0,09	0,08	0,08	0,08	0,08	0,09

Zdroj: ČSÚ podle údajů OECD a Eurostatu

Tab. 28 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na celkových výdajích z veřejných rozpočtů

Stát	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Evropská unie	0,17	0,16	0,17	0,15	0,16	0,15	0,16	0,15	0,15	0,15	0,14	0,15	0,15	0,15	0,14
Belgie	0,15	0,15	0,15	0,16	0,20	0,17	0,15	0,15	0,16	0,17	0,15	0,12	0,14	0,16	0,15
Bulharsko	0,00	0,01	0,04	0,02	0,02	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02
Česko	0,26	0,26	0,24	0,25	0,25	0,29	0,27	0,25	0,23	0,19	0,16	0,20	0,20	0,20	0,17
Dánsko	0,08	0,09	0,09	0,10	0,10	0,10	0,09	0,06	0,08	0,10	0,09	0,08	0,08	0,09	0,08
Estonsko	0,11	0,14	0,10	0,15	0,22	0,26	0,29	0,22	0,17	0,14	0,08	0,07	0,09	0,12	0,12
Finsko	0,18	0,18	0,14	0,12	0,12	0,14	0,13	0,11	0,11	0,12	0,12	0,10	0,09	0,09	0,13
Francie	0,28	0,24	0,27	0,21	0,21	0,19	0,20	0,20	0,20	0,23	0,20	0,20	0,19	0,20	0,19
Chorvatsko	0,10	0,12	0,11	0,11	0,20	0,16	0,06	0,06	0,03	0,03	0,07	0,10	0,14	0,17	0,19
Irsko	0,11	0,13	0,12	0,10	0,07	0,14	0,16	0,17	0,17	0,14	0,15	0,16	0,15	0,13	0,10
Itálie	0,09	0,08	0,08	0,08	0,08	0,09	0,10	0,09	0,09	0,09	0,06	0,06	0,09	0,08	0,08
Kypr	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Litva	0,03	0,02	0,01	0,02	0,02	0,01	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,02	0,02	0,01
Lotyšsko	0,03	0,02	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01	0,02	0,03
Lucembursko	0,15	0,14	0,12	0,09	0,11	0,11	0,10	0,09	0,07
Maďarsko	0,08	0,09	0,09	0,20	0,19	0,22	0,26	0,37	0,32	0,38	0,16	0,28	0,40	0,39	0,38
Malta	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,03	0,01	0,02	0,03	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01
Německo	0,17	0,18	0,18	0,17	0,17	0,18	0,19	0,14	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,13
Nizozemsko	0,06	0,05	0,05	0,06	0,12	0,09	0,05	0,20	0,19	0,19	0,19	0,19	0,22	0,21	0,22
Polsko	0,05	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06	0,09	0,09	0,12	0,11	0,25	0,22	0,26	0,27	0,24
Portugalsko	0,04	0,04	0,05	0,08	0,06	0,06	0,10	0,11	0,10	0,07	0,05	0,06	0,09	0,10	0,12
Rakousko	0,20	0,18	0,16	0,14	0,21	0,28	0,28	0,28	0,25	0,22	0,19	0,16	0,16	0,17	0,14
Rumunsko	0,29	0,24	0,17	0,09	0,13	0,08	0,10	0,05	0,08	0,08	0,09	0,06	0,04	0,04	0,03
Řecko	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,04	0,03	0,06	0,05	0,03	0,05	0,07	0,08	0,09
Slovensko	0,11	0,05	0,07	0,03	0,06	0,06	0,05	0,05	0,03	0,05	0,03	0,03	0,03	0,04	0,04
Slovinsko	0,12	0,16	0,13	0,28	0,43	0,53	0,54	0,41	0,28	0,15	0,10	0,17	0,21	0,27	0,22
Španělsko	0,25	0,29	0,31	0,26	0,25	0,22	0,18	0,16	0,14	0,14	0,13	0,14	0,15	0,16	0,14
Švédsko	0,21	0,22	0,24	0,26	0,24	0,22	0,25	0,27	0,25	0,24	0,24	0,23	0,22	0,21	0,21
Čína	.	.	.	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	.	.
Izrael	0,38	0,40	0,37	0,36	0,33	0,24	0,28	0,23	0,33	0,30	0,29	0,29	0,25	0,22	0,21
Japonsko	0,07	0,08	0,07	0,07	0,07	0,06	0,07	0,07	0,06	0,07	0,06	0,06	0,05	0,05	0,05
Jižní Korea	0,35	0,49	0,45	0,49	0,56	0,55	0,58	0,57	0,54	0,52	0,43	0,53	0,51	0,49	0,52
Norsko	0,15	0,15	0,18	0,18	0,18	0,19	0,20	0,18	0,17	0,18	0,20	0,21	0,21	0,22	0,22
Rusko	1,02	0,99	1,02	1,00	1,10	0,97	1,00	0,86	0,93	.
Spojené státy	0,48	0,49	0,63	0,64	0,53	0,48	0,47	0,45	0,40	0,39	0,34	0,34	0,32	0,28	0,21
Švýcarsko	.	.	0,10	.	.	.	0,05	.	.	0,10	0,08	0,07	0,08	0,10	.
Velká Británie	0,18	0,17	0,15	0,17	0,18	0,21	0,17	0,21	0,23	0,22	0,21	0,20	0,19	0,20	0,17

Zdroj: ČSÚ podle údajů OECD a Eurostatu

Tab. 29 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na podnikových výdajích na VaV (ukazatel BERD)

Stát	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Evropská unie	7,3	7,0	7,5	7,0	7,1	6,6	6,7	6,3	6,2	6,2	5,4	5,1	5,3	5,3	5,8
Belgie	5,7	5,7	5,8	6,6	7,8	6,2	5,4	5,2	5,4	5,5	4,5	3,4	3,7	3,7	3,7
Bulharsko	0,9	2,7	9,9	6,5	2,4	1,4	1,3	1,8	1,9	1,4	1,6	1,9	1,6	1,3	1,3
Česko	15,1	14,2	14,0	15,7	14,5	14,7	13,0	10,7	9,2	7,6	6,1	7,0	7,0	6,8	6,8
Dánsko	2,5	2,4	2,4	2,6	2,8	2,8	2,8	1,8	2,3	2,7	2,3	2,1	2,2	2,5	2,5
Estonsko	7,6	9,3	7,1	11,0	11,1	6,8	9,2	10,2	10,3	8,4	4,7	4,4	5,7	5,4	5,7
Finsko	3,7	3,5	2,5	2,5	2,6	2,9	3,0	2,8	3,0	3,6	3,6	3,1	2,8	2,5	3,7
Francie	11,3	9,8	11,3	9,0	8,7	7,5	7,9	8,1	7,8	8,9	7,7	8,0	7,5	7,7	7,7
Chorvatsko	2,1	2,3	1,8	2,1	3,9	3,1	1,2	0,9	0,5	0,5	1,1	1,4	1,8	2,0	2,3
Irsko	4,8	5,5	5,5	4,2	4,2	5,9	5,9	6,0	6,0	5,0	5,0	4,6	4,6	3,5	3,5
Itálie	8,1	6,6	5,9	6,5	5,9	6,9	7,1	6,4	5,7	5,5	3,5	3,5	4,9	4,2	4,7
Kypr	22,7	24,2	17,1	16,9	18,6	14,0	12,4	11,0	6,4	4,9	1,1	1,9	3,0	5,7	5,7
Litva	4,1	2,5	2,8	3,5	4,4	1,9	4,2	2,8	1,8	2,2	1,5	1,2	1,6	1,3	1,0
Lotyšsko	2,8	3,0	3,2	3,7	3,5	4,4	4,6	1,5	1,4	1,6	2,6	6,1	3,7	3,7	5,9
Lucembursko	4,2	4,0	3,7	3,3	6,9	6,4	6,5	6,6	5,7	5,7
Maďarsko	8,4	9,6	8,6	15,5	14,0	14,5	15,7	19,0	16,5	19,4	8,3	13,6	16,3	16,4	15,8
Malta	0,8	1,1	0,3	0,4	0,5	1,2	2,4	1,1	1,9	2,9	1,4	2,2	0,9	1,1	1,1
Německo	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	3,4	3,4	3,3	3,4	3,2	3,1	3,2	3,2
Nizozemsko	2,8	2,3	2,9	3,7	7,4	3,8	2,2	6,8	6,2	6,3	6,0	5,7	6,4	6,1	6,8
Polsko	12,3	11,7	11,6	12,3	13,8	12,7	11,2	10,0	11,5	10,0	16,3	13,9	13,5	13,4	13,6
Portugalisko	3,7	3,5	3,3	5,6	4,3	4,0	6,9	9,1	9,1	5,5	3,8	4,2	5,6	5,8	6,4
Rakousko	6,1	5,3	4,6	4,3	6,0	7,8	7,0	6,9	5,9	5,3	4,4	3,7	3,7	3,7	3,7
Rumunsko	47,0	42,6	39,2	20,7	30,1	18,1	19,6	14,0	19,0	13,7	12,2	7,2	4,9	4,9	5,2
Řecko	5,2	4,7	4,7	5,3	6,4	8,0	8,2	7,0	10,5	8,8	3,3	4,1	6,0	6,3	7,5
Slovensko	20,8	10,3	13,0	7,1	10,7	10,4	6,8	5,1	3,9	6,5	3,7	2,5	2,6	3,4	3,6
Slovensko	5,7	8,0	5,7	11,8	15,7	15,1	13,8	12,6	7,7	4,3	3,1	5,3	6,2	7,7	7,2
Španělsko	14,4	16,3	17,9	17,1	16,6	14,4	12,6	10,7	9,7	9,4	8,9	8,7	9,0	9,6	9,6
Švédsko	4,2	4,6	4,7	5,8	5,6	5,0	5,7	6,1	6,1	5,4	5,2	4,7	4,6	4,4	4,4
Čína	4,5	4,8	4,3	4,3	4,6	4,4	4,6	4,5	4,2	4,3	3,7	3,4	3,2	3,8	2,8
Izrael	4,9	4,5	4,4	4,6	4,2	2,9	3,3	2,8	3,7	3,2	2,9	2,8	2,4	1,9	1,9
Japonsko	1,0	1,1	0,9	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1	1,0	0,9	0,8	0,8	0,9
Jižní Korea	4,7	6,2	5,9	6,8	6,7	6,1	6,0	5,5	5,1	5,1	4,2	4,7	4,4	4,4	5,3
Norsko	8,0	7,6	8,9	9,6	9,9	9,7	10,1	9,3	8,5	8,6	9,4	9,4	9,9	10,0	10,6
Rusko	52,0	55,3	56,0	57,4	64,2	58,7	60,4	61,5	62,7	63,4	59,0	56,6	56,2	57,3	56,4
Spojené státy	9,8	9,9	12,6	14,1	12,3	10,8	10,2	9,2	7,8	7,4	6,2	6,0	5,5	4,5	3,9
Švýcarsko	.	.	1,7	.	.	.	0,8	.	.	1,6	.	1,1	.	1,6	.
Velká Británie	7,6	6,8	6,6	7,9	8,7	9,3	7,9	8,9	9,3	8,7	7,5	7,4	6,8	7,1	7,1

BERD (Business Expenditure on Research and Development) - ukazatel podnikových výdajů na VaV zahrnuje veškeré neinvestiční a investiční výdaje vynaložené v podnikatelském sektoru ve sledovaném roce na VaV prováděný na území daného státu

Zdroj: ČSÚ podle údajů OECD a Eurostatu

Tab. 30 Veřejná zahraniční podpora VaV ze zdrojů EU v podnicích ve vybraných státech světa - v EUR

Stát	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Evropská unie															
Belgie	33	34	49	64	36	33	42	43	43	56	92	92	127	127	127
Bulharsko	.	.	.	0	0	0	1	5	8	7	5	5	5	5	6
Česko	.	6	9	14	29	51	74	67	72	75	20	48	60	65	65
Dánsko	.	19	21	28	30	30	31	37	.	31	.	42	.	44	.
Estonsko	0	0	1	1	1	1	1	2	2	2	4	7	3	3	9
Finsko	14	11	15	16	12	19	22	17	17	22	30	45	46	45	49
Francie	194	153	202	153	169	178	189	221	240	.	223	217	273	304	304
Chorvatsko	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	2	8	15	13
Irsko	11	11	19	.	13	.
Itálie	106	76	88	101	124	96	174	199	175	154	181	226	178	175	211
Kypr	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2	4	5	6	6
Litva	4	12	10	9	12	17	23	15	20	21	5	16	25	45	64
Lotyšsko	3	8	14	15	3	5	6	7	10
Lucembursko	1	.	4	.	2	.	.	.
Maďarsko	.	.	.	5	7	8	12	15	14	17	12	13	18	14	11
Malta	.	.	.	0	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Německo	414	.	349	.	408	.	449	.	452	.
Nizozemsko	36	35	130	152	144	160	134	138	131	159
Polsko	22	10	.	4	12	26	69	91	121	149	38	86	157	203	219
Portugalisko	8	6	10	13	11	40	16	20	22	21	29	43	36	42	41
Rakousko	34	31	.	33	.	50	.	62	.	79	.	61	.	80	.
Rumunsko	1	1	11	3	4	6	17	9	17	14	43	19	13	9	13
Řecko	.	42	.	.	.	41	.	36	.	27	.	62	.	73	83
Slovensko	1	1	1	1	2	5	7	10	8	9	6	0	0	1	3
Slovinsko	2	4	3	5	7	9	12	13	12	13	10	15	16	16	14
Španělsko	108	105	108	111	135	173	227	204	228	261	274	284	319	341	299
Švédsko	.	59	.	40	.	54	.	63	.	69	.	.	.	71	.
Čína
Izrael
Japonsko
Jižní Korea	.	.	.	0	0	0	.	0
Norsko	.	22	24	24	31	34	41	41	41	40	42	42	47	59	54
Rusko
Spojené státy
Švýcarsko	28	70	.
Velká Británie	76	39	58	49	68	78	52	52	76	92	119	53	85	.	.

Zdroj: ČSÚ podle údajů Eurostatu

Tab. 31 Veřejná zahraniční podpora VaV ze zdrojů EU v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na podnikových výdajích na VaV (ukazatel BERD)

Stát	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Evropská unie															
Belgie	0,8	0,8	1,0	1,4	0,7	0,6	0,7	0,7	·	·	·	1,1	·	·	1,1
Bulharsko	·	·	·	0,3	0,3	0,2	0,9	2,9	3,7	2,1	1,9	1,8	1,8	1,6	1,7
Česko	·	0,6	0,7	1,3	2,4	3,7	4,9	4,2	4,2	4,2	1,1	2,2	2,4	2,4	2,5
Dánsko	·	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,8	·	0,6	·	0,8	·	0,8	·
Estonsko	0,7	0,6	1,1	0,6	0,5	0,4	0,3	1,4	1,5	1,2	3,0	4,8	2,2	1,2	3,6
Finsko	0,4	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5	0,8	1,1	1,1	1,0	1,1
Francie	0,8	0,6	0,8	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	·	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9
Chorvatsko	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,4	0,4	0,4	0,5	0,7	1,1	3,4	5,0	4,3
Irsko	·	·	·	·	·	·	·	·	·	0,5	·	0,7	·	0,4	·
Itálie	1,3	0,8	0,9	1,0	1,2	0,9	1,6	1,7	1,4	1,2	1,3	1,5	1,1	1,1	1,4
Kypr	8,1	7,7	7,2	7,5	10,5	10,2	11,8	9,8	9,4	8,0	4,6	8,6	9,2	7,8	6,8
Litva	7,2	17,8	17,1	17,0	19,0	22,5	29,1	17,8	17,3	19,2	4,3	11,4	14,0	21,5	24,1
Lotyšsko	·	·	·	·	·	·	8,2	19,3	24,0	39,4	11,9	14,1	13,4	12,9	16,0
Lucembursko	·	·	·	·	·	·	·	0,4	·	1,0	·	0,5	·	·	·
Maďarsko	·	·	·	0,8	1,0	1,0	1,5	1,5	1,3	1,2	1,2	1,1	1,2	0,9	0,6
Malta	·	·	·	0,2	2,2	3,7	4,1	4,0	3,9	4,3	2,8	2,4	2,5	1,8	1,5
Německo	·	·	·	·	·	0,8	·	0,7	·	0,7	·	0,7	·	0,6	·
Nizozemsko	·	·	·	·	·	0,5	0,5	1,4	1,6	1,5	1,6	1,3	1,3	1,1	1,3
Polsko	4,6	1,9	·	0,7	1,8	3,1	5,4	6,1	6,7	7,4	1,4	2,7	3,9	4,6	4,8
Portugalisko	1,1	0,6	0,8	1,0	0,9	3,2	1,4	1,9	2,2	2,0	2,5	3,3	2,5	2,7	2,2
Rakousko	0,8	0,6	·	0,7	·	0,9	·	0,9	·	1,1	·	0,8	·	0,9	·
Rumunsko	0,6	0,5	4,5	1,2	1,7	2,5	6,8	5,1	7,1	4,0	9,6	3,5	2,1	1,4	2,1
Řecko	·	10,9	·	·	·	8,4	·	7,4	·	4,8	·	6,2	·	6,7	7,2
Slovensko	1,2	1,3	0,5	0,7	1,2	3,1	2,9	3,7	3,1	3,3	1,9	0,1	0,1	0,2	0,7
Slovinsko	0,8	1,4	0,7	1,2	1,3	1,4	1,8	1,9	1,8	2,0	1,6	2,5	2,4	2,2	2,0
Španělsko	1,6	1,4	1,3	1,5	1,8	2,3	3,2	2,9	3,4	3,8	3,8	3,7	3,8	3,9	3,4
Svédsko	·	0,7	·	0,5	·	0,6	·	0,6	·	0,7	·	·	·	0,6	·
Čína	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·
Izrael	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·
Japonsko	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·
Jižní Korea	·	·	·	0,0	0,0	0,0	·	0,0	0,0	·	·	·	·	·	·
Norsko	·	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2	1,4	1,4
Rusko	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·
Spojené státy	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·
Švýcarsko	·	·	·	·	·	·	0,3	·	·	0,5	·	0,4	·	0,5	·
Velká Británie	0,4	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,2	0,3	·	·

BERD (Business Expenditure on Research and Development) - ukazatel podnikových výdajů na VaV zahrnuje veškeré neinvestiční a investiční výdaje vynaložené v podnikatelském sektoru ve sledovaném roce na VaV prováděný na území daného státu

Zdroj: ČSÚ podle údajů Eurostatu

PŘÍLOHOVÁ ČÁST

P1: Nástroje veřejné podpory podnikového výzkumu a vývoje

Orgány veřejné správy a další pověřené veřejné instituce (ministerstva, výzkumné agentury apod.) jsou v současnosti vybaveny dvěma hlavními skupinami nástrojů, jimiž mohou intervenovat ve prospěch rozvoje podnikového VaV. Těmito hlavními skupinami jsou *přímá veřejná podpora VaV* a *daňová podpora VaV*. Daňová podpora VaV je, jako poměrně nový nástroj veřejné podpory VaV v soukromých podnicích, v současnosti hojně využívána ve většině vyspělých zemí světa¹.

Přímou veřejnou podporou VaV stát usiluje o spravedlivé a smysluplné dělení a alokaci veřejných finančních prostředků. Finanční podporou chce podnítit, urychlit či zefektivnit výzkumnou a vývojovou činnost. Přímé investice do VaV souvisí s ambicemi národních vlád rozvíjet a udržovat úspěšné a dostatečně robustní institucionální a lidské základny VaV. Vlády se při distribuci přímé veřejné podpory VaV opírají o komplexní legislativní zázemí a organizační soustavu pověřených orgánů (správce kapitol státního rozpočtu, samosprávné celky, agentury aj.). Žadatelé o finanční podporu VaV předkládají zmocněným orgánům výzkumné záměry a projekty k posouzení jejich formálních i obsahových kvalit. Hodnotící orgány jim, s přihlédnutím k objemu disponibilních zdrojů a vlastním prioritám, schválí (příp. neschválí) finanční podporu. U přímé podpory obecně rozlišujeme dvojí podobu: účelovou podporu (v případě ČR sem spadají grantové projekty, programové projekty, specifický vysokoškolský výzkum, rozsáhlejší infrastruktura sloužící VaV) a *institucionální podporu* (v případě ČR se jedná o podporu dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace, podporu mezinárodní spolupráce ve VaV, podporu operačních programů VaV).

Daňová podpora VaV rozšiřuje nástroje finančních podpor z veřejných zdrojů. Podnikatelské subjekty provádějící VaV mohou být státem zvýhodněny při uplatňování vlastních zdrojů určených na VaV. Daňová podpora VaV obecně zahrnuje velmi pestrou škálu nástrojů, jejichž kombinace se v jednotlivých ekonomikách různí. Skladba nástrojů daňové podpory VaV je přirozenou výslednicí odlišných tradic a širších strategických a konceptuálních rámců národních politik v oblasti podpory VaV.

Z existujících nástrojů daňové podpory VaV jsou v současnosti nejčastěji uplatňovány:

- i. **Odčitatelné neinvestiční výdaje na VaV od běžných příjmů.** Tento nástroj je využíván prakticky ve všech členských zemích EU a OECD. Východiskem plošných, neutrálních opatření je předpoklad, že hlavním smyslem investic je tvorba zisku, jež zdaňován je.
- ii. **Daňové dobropisy** (slevy na dani, tax credit). Jsou procentuálně stanovenými částkami od vypočtené daně, jež zůstává podnikatelským subjektům podporujícím VaV. Může být stanovena pevnou sazbou (*fix rate*), případně variabilní sazbou odvislou od přírůstku výdajů na VaV (*incremental rate*) plynoucí ze srovnání s referenčním obdobím. Opět jde o nástroj hojně užívaný v zemích EU a OECD.
- iii. **Odpočty od základu daně** spočívají ve snižování daňového základu o stanovený podíl výdajů na VaV.
- iv. **Zvláštní daňové pobídky** např. na podporu tvorby kvalifikovaných pracovních míst.
- v. **Daňové úlevy pro malé a střední podniky.**
- vi. **Urychlené odpisování investic souvisejících s VaV.**
- vii. **Osvobození od celních povinností** – např. při dovozu zařízení pro potřeby VaV.
- viii. **Snížení odvodů za pracovníky VaV.**
- ix. **Mechanismy garancí** za úvěry, leasing, akcie apod.
- x. **Zvýhodněné úvěry.**
- xi. **Podpora rizikového kapitálu.**
- xii. **Zvýhodněný pronájem nemovitého majetku** (infrastruktury) ve vlastnictví státu.

Podniky mohou pro své výzkumné a vývojové činnosti využít také **zahraniční veřejnou podporu**. V případě zemí EU se jedná o různé fondy zaměřené účelově na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

¹ Více informací o podobě používané nepřímé veřejné podpory VaV v jednotlivých zemích OECD je k dispozici na následujícím odkazu: <http://www.oecd.org/innovation/rd-tax-stats.htm>

P2. Legislativní příloha

Vývoj základní legislativy k daňovým odpočtům na VaV v ČR

Daňová podpora VaV je v jednotlivých zemích poskytována součinností vícero nástrojů. Přistoupíme-li však k popisu politiky daňové podpory VaV v České republice je situace relativně přehlednější. Na úvod můžeme konstatovat, že je zde využíván v zásadě jeden nástroj. Ekonomické subjekty provádějící VaV mohou uplatnit **odčitatelnou položku od základu daně na podporu VaV dle § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů**² (dále také jako ZDP). V následujících odstavcích stručně rekapitulujeme sadu hlavních právních předpisů, jež postupně strukturovaly legislativní zázemí daňové podpory VaV.

Vrátíme-li se k zákonu o dani z příjmu (ZDP), formulace o daňové podpoře VaV nebyla v § 34 odst. 4 a 5 od jeho počátku. Byla do něho vložena dodatečně až **9. prosince 2004 zákonem č. 669/2004 Sb.** (s účinností od 1. ledna 2005). Právní předpis zavedl pravidla odčítání nejprve stručným zněním odstavců 4 a 5 § 34 (vč. pozn. pod čarou 73a). Poplatník podle nich mohl uplatnit odpočet od základu daně z příjmu ve výši 100 % nákladů, jež „[...] vynaložil v daném zdaňovacím období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, při realizaci projektů výzkumu a vývoje [...]”³.

ZDP byl v roce 2005 opět novelizován **zákonem č. 545/2005 Sb.** Do § 34 byl s účinností od 1. ledna 2006 vložen nový odstavec 5⁴, jenž do zákona zavedl koncept **projektu VaV**. Projekty VaV se tím staly nutnou součástí posuzovaných žádostí o přiznání daňové podpory VaV. Vstoupily s nimi do procesů rozhodujících o přiznání daňové podpory VaV.

² Úplné znění aktuálního znění § 34 odst. 4 a 5 zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmu je přiloženo do legislativních příloh této publikace.

³ Úplná formulace změn § 34 odst. 4 a 5 ZDP podle zákona 669/2004 Sb. byla následující:

„(4) Od základů daně lze odečíst 100 % výdajů (nákladů), které poplatník vynaložil v daném zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání, při realizaci projektů výzkumu a vývoje,^{73a)} které mají podobu experimentálních či teoretických prací, projekčních či konstrukčních prací, výpočtů, návrhů technologií, výroby funkčního vzorku či prototypu produktu nebo jeho části a na certifikaci výsledků dosažených prostřednictvím projektů výzkumu a vývoje. Pokud vynaložené výdaje (náklady) souvisejí s realizací projektů výzkumu a vývoje^{73a)} pouze zčásti, je možné od základů daně odečíst pouze tuto jejich část. Výdaje (náklady), které lze odečíst od základu daně, musí být výdaji (náklady) vynaloženými na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů a musí být evidovány odděleně od ostatních výdajů (nákladů) poplatníka. Tento odpočet nelze uplatnit na služby a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje pořízené od jiných osob s výjimkou výdajů (nákladů) vynaložených za účelem certifikace výsledků výzkumu a vývoje, a dále na ty výdaje (náklady), na které již byla i jen zčásti poskytnuta podpora z veřejných zdrojů.

(5) Nelze-li odpočet podle odstavce 4 uplatnit v roce, kdy nárok na odpočet vznikl z důvodu, že poplatník vykázal daňovou ztrátu nebo základ daně (základ daně snížený o nezdánitelné částky podle § 15 a o daňovou ztrátu) nižší než odpočet podle odstavce 4, lze odpočet nebo jeho zbývající část uplatnit v nejbližším zdaňovacím období, ve kterém poplatník vykáže základ daně (základ daně snížený o nezdánitelné částky podle § 15 a o daňovou ztrátu), nejvýše však ve třech zdaňovacích obdobích bezprostředně následujících po zdaňovacím období, ve kterém nárok na odpočet vznikl.

73a) § 2 odst. 1 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje). [Zákon č. 669/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů]

⁴ Plné znění nového odstavce 5 bylo následující:

„[...] Projektem výzkumu a vývoje, na jehož realizaci může být uplatněn odpočet podle odstavce 4, se rozumí písemný dokument, ve kterém poplatník před zahájením řešení projektu výzkumu a vývoje vymezí svou činnost ve výzkumu a vývoji a který obsahuje zejména základní identifikační údaje o poplatníkovi, kterými jsou obchodní firma nebo název poplatníka, jeho sídlo a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, popřípadě jméno a příjmení poplatníka, je-li poplatník fyzickou osobou, místo jeho trvalého pobytu a místo podnikání, dobu řešení projektu (datum zahájení a datum ukončení řešení projektu), cíle projektu, které jsou dosažitelné v době řešení projektu a předpokládané výdaje (náklady) v jednotlivých letech řešení projektu, jména a příjmení osob, které budou odborně zajišťovat řešení projektu s uvedením jejich kvalifikace a formy pracovněprávního vztahu k poplatníkovi, způsob kontroly a hodnocení postupu řešení projektu a dosažených výsledků, datum, místo, jméno a příjmení oprávněné osoby, která projekt schválila před zahájením jeho řešení; oprávněnou osobou se rozumí poplatník, je-li fyzickou osobou, nebo osoba vykonávající funkci statutárního orgánu poplatníka nebo jeho členem.” [Zákon 545/2005 Sb., kterým se mění zákon 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony].

Od 1. ledna 2014 nabylo účinnosti **zákonné opatření Senátu č. 344/2013 Sb.**, o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých daňových zákonů. Stručné znění § 34 ZDP bylo dále zpřesněno ustanoveními § 34a až § 34e.

K ustanovením ZDP týkajícím se odpočtu výdajů na VaV od základu daně byl Ministerstvem financí ČR vypracován POKYN D-288⁵ ze dne 3. 10. 2005⁶. Pokyn stanovil podmínky a postupy uplatňování daňové veřejné podpory VaV. V letech 2010⁷ a 2014 proběhla jeho aktualizace⁸. V roce 2020 Ministerstvo financí vydalo nový **POKYN č. MF-17**⁹ k jednotnému postupu při uplatňování ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 80/2019 Sb. a pozdějších předpisů, který obsahuje aktualizované informace pro uplatňování odečtu výdajů na VaV od základu daně. Metodologický pokyn MF-17 se zaměřuje zejména na definice činností a výdajů, které lze z hlediska daňové podpory VaV považovat za VaV. Z tohoto důvodu obsahuje široký výčet aktivit/nákladů, jež do VaV patří, odlišených od těch, jež naopak za VaV považovat nelze. Pokyn dále rozlišuje uznatelné výdaje vynaložené na realizaci VaV či postupy v případech, v nichž poplatník čerpá podporu z veřejných zdrojů. Je třeba zdůraznit, že metodické pokyny Ministerstva financí ČR nelze považovat za obecně závazné právní předpisy.

Plné znění § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu

§ 34 Položky odčitatelné od základu daně

1. Od základu daně lze odečíst daňovou ztrátu, která vznikla a byla vyměřena za předchozí zdaňovací období nebo jeho část, a to nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje. U poplatníka, který je společníkem veřejné obchodní společnosti, se daňová ztráta upraví o část základu daně nebo část daňové ztráty veřejné obchodní společnosti; přitom tato část základu daně nebo daňové ztráty se stanoví ve stejném poměru, v jakém je rozdělován zisk podle společenské smlouvy, jinak rovným dílem. U poplatníka, který je komplementářem komanditní společnosti, se daňová ztráta upraví o část základu daně nebo část daňové ztráty komanditní společnosti určené ve stejném poměru, v jakém je rozdělován zisk nebo ztráta komanditní společnosti podle zvláštního právního předpisu. Poprvé bylo možné tohoto ustanovení použít u daňové ztráty vzniklé za zdaňovací období roku 1993. U akciové společnosti, u níž došlo k přeměně z investičního fondu na jiný podnikatelský subjekt, lze odečíst daňovou ztrátu, která vznikla a byla vyměřena investičnímu fondu počínaje zdaňovacím obdobím 1996. U poplatníka uvedeného v § 2 lze od základu daně odečíst ztrátu vzniklou za předchozí zdaňovací období nebo jeho část podle § 5 a uvedenou v daňovém přiznání, nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po zdaňovacím období, ve kterém byla v daňovém přiznání uvedena.
2. Pro stanovení daňové ztráty, kterou lze podle odstavce 1 odečíst, platí ustanovení § 23 až 33 a § 38n. U komanditní společnosti se daňová ztráta snižuje o částku připadající komplementářům.
3. Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahují na obecně prospěšné společnosti, s výjimkou obecně prospěšných společností, které jsou vysokou školou nebo poskytovateli zdravotních služeb, kteří mají oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona upravujícího zdravotní služby.
4. Od základu daně lze odečíst odpočet na podporu výzkumu a vývoje nebo odpočet na podporu odborného vzdělávání.

⁵ Celý název: POKYN D-288 ze dne 3. 10. 2005 Ministerstva financí k jednotnému postupu při uplatňování ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů Č.j.: 15/96 003/2005-151. Úplné platné znění pokynu je vloženo mezi přílohy této publikace.

⁶ Finanční zpravodaj č. 10/2005 část 1. Bod 45: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2005/financni-zpravodaj-cislo-102005-cast-1-1602>

⁷ Finanční zpravodaj č. 4/2010. Bod 11: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2010/financni-zpravodaj-cislo-42010-1554>

⁸ Finanční zpravodaj č. 4/2014. Bod 91: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2014/financni-zpravodaj-cislo-42014-19704>

⁹ Finanční zpravodaj č. 8/2020. Bod 11: <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2020/financni-zpravodaj-cislo-8-2020-38405>

5. Pokud není možné odpočet na podporu výzkumu a vývoje nebo odpočet na podporu odborného vzdělávání odečíst z důvodu nízkého základu daně nebo daňové ztráty, lze je odečíst nejpozději ve třetím období následujícím po období, ve kterém vznikly.

§ 34a Výše odpočtu na podporu výzkumu a vývoje

1. Odpočet na podporu výzkumu a vývoje činí součet
 - a. 100 % výdajů vynaložených v období na realizaci projektu výzkumu a vývoje zahrnovaných do odpočtu, které **nepřevyšují** úhrn výdajů vynaložených v rozhodné době na realizaci projektu výzkumu a vývoje zahrnovaných do odpočtu, a
 - b. 110 % výdajů vynaložených v období na realizaci projektu výzkumu a vývoje zahrnovaných do odpočtu, které **převyšují** úhrn výdajů vynaložených v rozhodné době na realizaci projektu výzkumu a vývoje zahrnovaných do odpočtu.
2. Rozhodnou dobou se pro účely odpočtu na podporu výzkumu a vývoje rozumí doba, která
 - a. končí dnem předcházejícím dni, ve kterém začíná období, a
 - b. je stejně dlouhá jako období.
3. Obdobím se pro účely odpočtu na podporu výzkumu a vývoje rozumí
 - a. zdaňovací období, nebo
 - b. období, za které se podává daňové přiznání.

§ 34b Výdaje vynaložené na výzkum a vývoj zahrnované do odpočtu

1. Výdaji vynaloženými na výzkum a vývoj zahrnovanými do odpočtu se rozumí výdaje (náklady), které
 - a. poplatník vynaložil při realizaci projektu výzkumu a vývoje na
 1. experimentální či teoretické práce,
 2. projekční a konstrukční práce,
 3. výpočty,
 4. návrhy technologií,
 5. výrobu funkčního vzorku či prototypu produktu nebo jeho části související s realizací projektu výzkumu a vývoje,
 - b. jsou výdaji (náklady) na dosažení zajištění a udržení příjmů a
 - c. jsou evidovány odděleně od ostatních výdajů (nákladů).
2. Výdaji vynaloženými na výzkum a vývoj zahrnovanými do odpočtu nejsou
 - a. výdaje (náklady), na něž byla být jen z části poskytnuta podpora z veřejných zdrojů,
 - b. výdaje (náklady) na služby, s výjimkou výdajů (nákladů) na
 1. služby, které souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje a které jsou pořízené od veřejné vysoké školy nebo výzkumné organizace vymezené v zákoně upravujícím podporu výzkumu a vývoje pro účely poskytování podpory, a to v podobě činností uvedených v odstavci 1 písm. a),
 2. služby, které souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje a které spočívají v ověření nebo prokázání toho, že výsledek výzkumu a vývoje splňuje požadavky stanovené právními předpisy, pokud výdaje na ověření nebo prokázání nebyly zahrnuty do odpočtu u jiného poplatníka,
 3. úplatu u finančního leasingu hmotného movitého majetku, která souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje,
 - c. licenční poplatky,
 - d. výdaje (náklady) na nehmotné výsledky výzkumu a vývoje pořízené od jiných osob s výjimkou těch, které souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje a které jsou pořízeny od veřejné vysoké školy nebo výzkumné organizace vymezené v zákoně upravujícím podporu výzkumu a vývoje pro účely poskytování podpory.

3. Pokud výdaje (náklady) podle odstavce 1 souvisejí s realizací projektů výzkumu a vývoje pouze zčásti, zahrnují se do výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu pouze jejich poměrné části.

§ 34c Projekt výzkumu a vývoje

1. Projektem výzkumu a vývoje se rozumí dokument, ve kterém poplatník před zahájením řešení projektu výzkumu a vývoje vymezí svou činnost ve výzkumu a vývoji podle zákona upravujícího podporu výzkumu a vývoje a který obsahuje
 - a. základní identifikační údaje o poplatníkovi, kterými jsou
 1. obchodní firma nebo název a adresa sídla poplatníka, je-li poplatníkem daně z příjmů právnických osob,
 2. jméno, adresa sídla podnikatele a adresa místa trvalého pobytu poplatníka, je-li poplatníkem daně z příjmů fyzických osob,
 3. daňové identifikační číslo, pokud bylo přiděleno,
 - b. dobu řešení projektu, kterou je doba ode dne zahájení do dne ukončení řešení projektu,
 - c. cíle projektu, které jsou dosažitelné v době řešení projektu a vyhodnitelné po jeho ukončení,
 - d. předpokládané celkové výdaje (náklady) na řešení projektu a předpokládané výdaje (náklady) v jednotlivých letech řešení projektu,
 - e. jména všech osob, které budou odborně zajišťovat řešení projektu s uvedením jejich kvalifikace a formy pracovněprávního vztahu k poplatníkovi,
 - f. způsob kontroly a hodnocení postupu řešení projektu a dosažených výsledků,
 - g. den a místo schválení projektu,
 - h. jméno a podpis odpovědné osoby za projekt výzkumu a vývoje.
2. Projekt výzkumu a vývoje musí být schválen poplatníkem před zahájením jeho řešení.
3. Odpovědná osoba za projekt výzkumu a vývoje odpovídá za splnění podmínek daných tímto zákonem pro projekt výzkumu a vývoje. Odpovědnou osobou je u poplatníka daně z příjmů
 - a. fyzických osob tento poplatník,
 - b. právnických osob jeho statutární orgán nebo člen tohoto orgánu.

§ 34d Odpočet na podporu výzkumu a vývoje u společníků osobních obchodních společností

1. U poplatníka, který je společníkem veřejné obchodní společnosti, lze odpočet na podporu výzkumu a vývoje zvýšit o poměrnou část odpočtu na podporu výzkumu a vývoje. Tento poměr odpovídá poměru, kterým se společník podílí na zisku veřejné obchodní společnosti.
2. U poplatníka, který je komplementářem komanditní společnosti, lze odpočet na podporu výzkumu a vývoje zvýšit o poměrnou část odpočtu na podporu výzkumu a vývoje. Tento poměr odpovídá poměru, kterým se komplementář podílí na zisku komanditní společnosti.

§ 34e Závazné posouzení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu

1. Správce daně vydá na žádost poplatníka rozhodnutí o závazném posouzení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu.
2. Předmětem závazného posouzení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu je určení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu pro účely odpočtu na podporu výzkumu a vývoje.
3. V žádosti o vydání rozhodnutí o závazném posouzení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu poplatník uvede
 - a. projekt výzkumu a vývoje,

- b. výčet činností, které poplatník považuje za činnosti prováděné při realizaci projektů výzkumu a vývoje spolu s odůvodněním, proč poplatník tyto činnosti považuje za činnosti prováděné při realizaci projektů výzkumu a vývoje,
 - c. výčet výdajů na činnosti, které poplatník považuje za činnosti prováděné při realizaci projektů výzkumu a vývoje,
 - d. výčet činností, u kterých má poplatník pochybnosti, zda výdaje na tyto činnosti vynaložené jsou výdaji na výzkum a vývoj zahrnované do odpočtu spolu s uvedením těchto pochybností,
 - e. způsob rozdělení jednotlivých výdajů vynaložených jak na realizaci projektů výzkumu a vývoje, tak na ostatní činnosti, a použitá kritéria rozdělení,
 - f. období, kterého se má rozhodnutí o závazném posouzení týkat,
 - g. návrh výroku rozhodnutí o závazném posouzení.
4. Je-li rozhodnutí o závazném posouzení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu doručeno poplatníkovi po uplynutí lhůty pro podání daňového přiznání za období, kterého se má rozhodnutí o závazném posouzení týkat, může poplatník odečíst odpočet na podporu výzkumu a vývoje v dodatečném daňovém přiznání.

Sdělení k vydání Pokynu č. MF-17 k jednotnému postupu při uplatňování ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Zákonem č. 669/2004 Sb. byla s účinností od 1. ledna 2005 do zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v příslušném znění, doplněna ustanovení § 34 odst. 4 a 5, podle kterých může poplatník (právnícká i podnikající fyzická osoba) uplatnit odpočet od základu daně z příjmů ve výši 100%, resp. od 1. ledna 2015 110 %, výdajů (nákladů) vynaložených při realizaci projektů výzkumu a vývoje. V zájmu zajištění jednotného postupu při aplikaci uvedených ustanovení vydalo Ministerstvo financí Pokyn D - 288 ze dne 3. 10. 2005 k jednotnému postupu při uplatňování ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (čj. 15/96003/2005).

K Pokynu D - 288 byla vydána 2 Sdělení, kterými byl Pokyn D - 288 v návaznosti na změnu dotčených právních předpisů novelizován (Sdělení MF čj. 15/32 213/2010 ze dne 1. 4. 2010 uveřejněné ve Finančním zpravodaji č. 4/2010 a Sdělení čj. MF 11384/2014/15 ze dne 3. 10. 2014 uveřejněné ve Finančním zpravodaji č. 4/2014).

S účinností od 1. 4. 2019 byly zákonem č. 80/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony, provedeny další změny v uplatňování odpočtu na podporu výzkumu a vývoje od základu daně z příjmů.

Významné věcné změny v režimu uplatňování odpočtu na podporu výzkumu a vývoje od 1. 4. 2019 ve srovnání s příslušnými ustanoveními zákona o daních z příjmů, ve znění do 31. 3. 2019, jsou:

- 1) Poplatník, který hodlá v souvislosti s realizací projektu výzkumu a vývoje odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, musí tuto skutečnost oznámit správci daně.
- 2) Do odpočtu na podporu výzkumu a vývoje je možné zahrnovat pouze výdaje vynaložené ode dne podání oznámení.
- 3) Odpočet na podporu výzkumu a vývoje související s oznámeným projektem výzkumu a vývoje lze odečíst od základu daně nejdříve za období, pro které je ve lhůtě pro podání řádného daňového přiznání schválena projektová dokumentace.
- 4) Pojem „projekt výzkumu a vývoje“, který do 31. 3. 2019 představoval písemný dokument, je nahrazen pojmem „projektová dokumentace“. Nově se „projektem výzkumu a vývoje“ rozumí skutečnosti a činnosti související s konkrétním výzkumem a vývojem daňového subjektu (realizací projektu výzkumu a vývoje se rozumí samotné provádění činností ve výzkumu a vývoji). Nový pojem „projektová dokumentace“ obsahuje zpracovávaný a schvalovaný písemný dokument, v němž jsou uváděny skutečnosti vztahující se k činnosti ve výzkumu a vývoji poplatníka.
- 5) Projektovou dokumentaci může schvalovat osoba oprávněná jednat za poplatníka fyzickou i právníckou osobu.

P3. Výstupy ČSÚ za oblast statistik vědy, technologií a inovací

Webové stránky:

Výzkum a vývoj

https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje

Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj

<https://www.czso.cz/csu/czso/statni-rozpocetove-vydaje-na-vyzkum-a-vyvoj>

Daňová podpora výzkumu a vývoje v podnikatelském sektoru

<https://www.czso.cz/csu/czso/danova-podpora-vyzkumu-a-vyvoje>

Specialisté ve vědě a technice

<https://www.czso.cz/csu/czso/specialiste-v-oblasti-vedy-a-techniky-a-jejich-mzdy>

Inovace

https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_inovaci

Patenty

https://www.czso.cz/csu/czso/patentova_statistika

Licence

<https://www.czso.cz/csu/czso/licence>

High-tech technologie

https://www.czso.cz/csu/czso/vyspele_technologie

Publikace:

Publikace ČSÚ jsou volně dostupné na příslušných odkazech, nebo si je lze zakoupit v prodejně ČSÚ či prostřednictvím adresy: objednavky@czso.cz

Ukazatele výzkumu a vývoje – 2021; Kód 211002-22

<https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2021>

Přímá veřejná podpora výzkumu a vývoje v České republice – 2021; Kód: 211001-22

<https://www.czso.cz/csu/czso/prima-verejna-podpora-vyzkumu-a-vyvoje-2021>

Daňová podpora výzkumu a vývoje v České republice – 2020; Kód: 211003-22

<https://www.czso.cz/csu/czso/nepriima-verejna-podpora-vyzkumu-a-vyvoje-2020>

Licence na předměty průmyslového vlastnictví - 2021; Kód: 213002-22

<https://www.czso.cz/csu/czso/licence-na-predmety-prumysloveho-vlastnictvi-2021>

Ostatní publikace obsahující kapitoly z oblasti VTI:

Statistická ročenka České republiky 2022 - Kapitola 23. Věda, výzkum a inovace; Kód: 320198-22

<https://www.czso.cz/csu/czso/23-veda-vyzkum-a-inovace-oh06oi5s7>

Krajské ročenky - Kapitola 19. Věda a výzkum

<https://www.czso.cz/csu/czso/krajske-rocenky#10a>

Věda, výzkum a informační technologie v mezikrajském srovnání - v období 2007 až 2017

<https://www.czso.cz/csu/czso/veda-vyzkum-a-informacni-technologie-v-mezikrajskem-srovnani-2017>

Zaostřeno na ženy a muže 2022 - Kapitola 8. Věda a technologie; Kód: 300002-22

<https://www.czso.cz/csu/czso/8-veda-vyzkum-a-inovace-vokb3sw3uk>

Statistika & My – měsíčník Českého statistického úřadu

Analýzy z oblasti vědy a výzkumu: <https://www.statistikaamy.cz/statistiky/veda-a-vyzkum/>

P4. Přehled daňové podpory VaV v zemích OECD, EU a dalších zemích, 2021

Daňové pobídky pro výzkum a vývoj založené na výdajích			
Daňová úleva započitatelná proti dani z příjmů právnických osob			Daňová úleva, kterou lze uplatnit proti srážkové dani ze mzdy nebo příspěvkům na sociální zabezpečení
Nárok na daňový odpočet na výzkum a vývoj			
Objem	Rostoucí/hybridní	Daňová srážka na výzkum a vývoj	
<p>Zdanitelné: Austrálie, Chile, Kanada, Spojené království (velké firmy)</p> <p>Nezdanitelné: Belgie (neslučitelné s daňovou srážkou), Dánsko (pouze deficitní), Francie, Irsko, Island, Itálie, Japonsko (objemový a speciální daňový odpočet na výzkum a vývoj), Kolumbie (obecný daňový odpočet a daňový odpočet pouze pro malé a střední podniky), Korea (investice), Maďarsko, Malta, Německo, Norsko, Nový Zéland (obecný daňový odpočet a daňový odpočet pouze v případě deficitu), Rakousko</p>	<p>Zdanitelné: Spojené státy (daňový odpočet na pevný, indexovaný základ a rostoucí pro zjednodušený daňový odpočet)</p> <p>Nezdanitelné: Japonsko (vysoká intenzita výzkumu a vývoje), Korea, Mexiko, Portugalsko, Španělsko</p>	<p>Nezdanitelné: Belgie, Brazílie, Chorvatsko, Česká republika (hybridní), Čína, Dánsko, Finsko, Jihoafrická republika, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko (daňová srážka na výzkum a vývoj, odečtení pro centra výzkumu a vývoje), Rumunsko, Ruská federace, Řecko, Slovensko (hybridní a objemová), Slovinsko, Spojené království (malé a střední podniky), Švýcarsko (kantonální úroveň – volitelné), Turecko (rostoucí)</p>	
Nakládání s nevyužitými nároky			
Možnost vrácení peněz			
<p>Austrálie (malé a střední podniky), Belgie (po pěti letech), Dánsko, Francie, Irsko, Island, Itálie, Kanada (malé a střední podniky), Kolumbie (malé a střední podniky), Německo, Nový Zéland (obecný daňový odpočet a daňový odpočet pouze v případě deficitu), Norsko, Rakousko, Spojené království (velké podniky)</p>	<p>Spojené státy (kompenzace daně ze mzdy pro některé začínající podniky – startupy), Španělsko (snížený, volitelný splatný daňový odpočet)</p>	<p>Polsko (daňová srážka na výzkum a vývoj – začínající podniky – startupy), Spojené království (malé a střední podniky)</p>	<p>Automatická refundace prostřednictvím mzdového systému (omezená na závazky PWHT a SSC)</p>
Možnost převodu zůstatku			
<p>Austrálie, Belgie, Chile, Francie, Irsko, Kanada, Kolumbie, Maďarsko, Malta, Nový Zéland (obecný daňový odpočet), Spojené království</p>	<p>Korea, Portugalsko, Spojené státy americké, Španělsko (nesnížený, nesplacný úvěr)</p>	<p>Belgie, Česká republika, Čína, Dánsko, Chorvatsko, Jihoafrická republika, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Ruská federace, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království, Turecko</p>	<p><i>Není relevantní</i></p>
Ustanovení o preferenčních daňových pobídkách nebo výhodnější podmínky			
Malé s střední podniky (MPS)			
<p>Austrálie, Francie, Japonsko (objem), Kanada, Kolumbie, Malta, Norsko</p>	<p>Korea, Portugalsko (začínající podniky – startupy), Spojené státy (kvalifikované malé podniky, některé začínající podniky – startupy)</p>	<p>Belgie, Chorvatsko, Polsko (daňová srážka na výzkum a vývoj – začínající podniky – startupy), Spojené království (MSP)</p>	<p>Belgie (mladé inovativní firmy), Francie (mladé inovativní podniky / mladé univerzitní podniky), Nizozemsko (začínající podniky – startupy), Španělsko (inovativní MSP)</p>
Spolupráce			
<p>Francie</p>	<p>Island, Japonsko</p>	<p>Maďarsko</p>	<p>Belgie</p>
Omezení daňových úlev na výzkum a vývoj			
Sazby daňových odpočtů závislé na prahové hodnotě			
<p>Francie, Kanada (CCPC)</p>			<p>Nizozemsko</p>
Stropy pro vyšší způsobilých výdajů na výzkum a vývoj nebo hodnotu daňových úlev na výzkum a vývoj			
<p>Výdaje na výzkum a vývoj: Austrálie, Dánsko, Francie (subdodavatelský výzkum a vývoj), Chile, Irsko (subdodavatelský výzkum a vývoj), Island, Kolumbie, Německo, Norsko, Rakousko (subdodavatelský výzkum a vývoj)</p> <p>Daňové úlevy na výzkum a vývoj: Itálie, Japonsko (objem a speciální výzkum a vývoj), Kolumbie, Maďarsko, Malta, Nový Zéland (obecný daňový odpočet a daňový odpočet pouze v případě deficitu)</p>	<p>Výdaje na výzkum a vývoj: Portugalsko (rostoucí)</p> <p>Daňové úlevy na výzkum a vývoj: Japonsko (rostoucí a vysoká intenzita výzkumu a vývoje), Korea (velké firmy), Španělsko, Spojené státy americké</p>	<p>Výdaje na výzkum a vývoj: Čína (subdodavatelský výzkum a vývoj), Chorvatsko, Švýcarsko (kantonální úroveň – volitelné), Turecko (subdodavatelský výzkum a vývoj)</p> <p>Daňové úlevy na výzkum a vývoj: Maďarsko (spolupráce ve výzkumu a vývoji), Velká Británie (MSP)</p> <p>Výdaje na výzkum a vývoj a daňové úlevy: Finsko, Slovensko (daňová srážka na základě objemu)</p>	<p>Belgie, Francie, Maďarsko (výjimka a daňový odpočet, v praxi neslučitelné), Španělsko, Švédsko, Turecko</p>
Ustanovení o zrychlených odpisech pro kapitál na výzkum a vývoj			
<p>Belgie, Brazílie, Čína, Dánsko, Francie, Chile, Irsko, Izrael (mimo výzkum a vývoj), Litva, Polsko, Rumunsko, Ruská federace, Spojené království, Španělsko, Turecko</p>			
Žádné daňové pobídky pro výzkum a vývoj založené na výdajích			
<p>Bulharsko, Estonsko, Kypr, Kostarika, Lotyšsko, Lucembursko</p>			

Zdroj: OECD R&D Tax Incentive Database, <http://oe.cd/rdtax>, prosinec 2021.